

Reikwijdte en detailniveau MER

Pluimveehouderij De Groot Vossenburg 1, Kiel-Windeweer

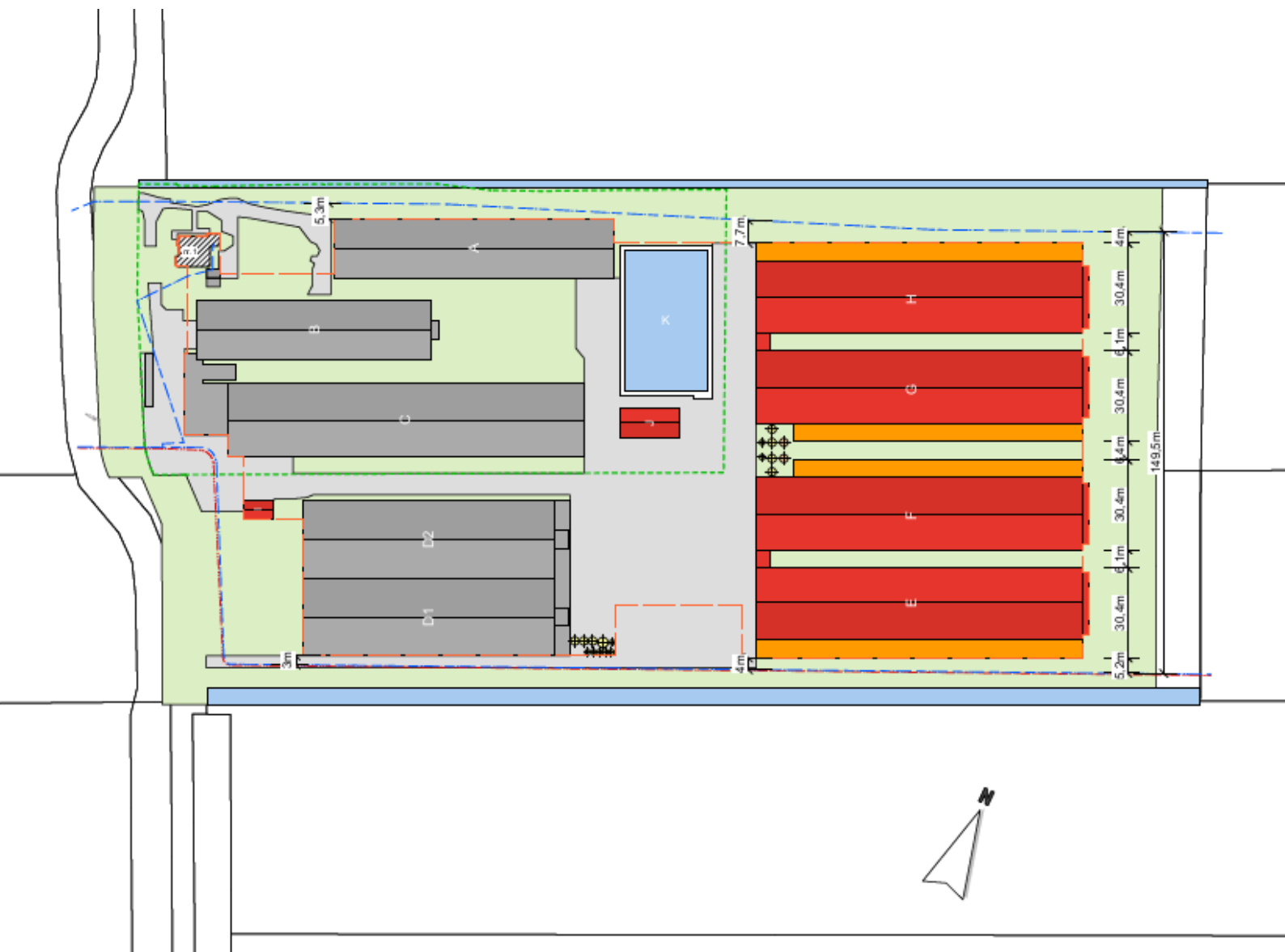
Opdrachtgever

Naam : Maatschap de Groot
Postadres : Vossenburg 1, 9605 PZ Kiel-Windeweer

Rombou

Bezoekadres : Jufferenwal 30, 8011 LE Zwolle
Postadres : Postbus 432, 8000 AK Zwolle

Datum : 6 april 2020
Status : definitief
Projectnummer : 2610020006
Projectleider : ing. H. Altena
Telefoon : 088 236 82 36
E-mail : info@rombou.nl

SITUATIE

kadastrale gemeente: Hoogezand

sectie: O nr: 0431

- perceel
- bouwvlak huidig (19.197m²)
- bouwvlak (40.000 m²)
- waterbedrijf Groningen waterleiding
- waterbedrijf Groningen laagspanningsleiding
- water
- compenserende waterberging
- gebouw bestaand
- gebouw nieuw
- gebouw toekomstig
- bedrijfswoning

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
2	VOORNEMEN	9
2.1	Bestaande situatie	9
2.2	Voorgenomen verandering	9
3	TOESTEMMINGSBESLUITEN EN MER	13
3.1	Eerder genomen besluiten	13
3.2	Te nemen besluit	14
3.3	Bevoegd gezag	15
3.4	Wettelijk kader	15
3.5	Milieueffectrapportage	16
3.6	Procedure besluitvorming	16
4	REFERENTIESITUATIE	18
5	ALTERNATIEVEN	19
6	MILIEUEFFECTEN	20
6.1	Milieueffectbeoordeling	20
6.2	Geurhinder	21
6.3	Ammoniakemissie	22
6.4	Emissie fijnstof (PM ₁₀) en zeer fijn stof (PM _{2,5})	23
6.5	Klimaat	24
6.6	Bodem	24
6.7	Water	24
6.8	Circulaire economie/kringlooplandbouw	24
6.9	Zuinig gebruik van energie, water en andere grondstoffen	25
6.10	Geluid	25
6.11	Externe veiligheid	25
6.12	Verkeer	26
6.13	Risico's voor de volksgezondheid	26
6.14	Landschap, cultuurhistorie en archeologie	27
6.15	Effecten op natuur	27
7	OVERIGE	30
	PROJECTGEGEVENS	31

BIJLAGEN

1. Plattegrond voornemen
2. Vigerend bestemmingsplan – selectie planregels
3. Geldende omgevingsvergunning-milieu
4. Berekening geurbelasting
5. QuickScan flora en fauna en voortoets Natura 2000

1 Inleiding

Maatschap de Groot (hierna: ook aangeduid als 'initiatiefnemer') exploiteert aan de Vossenburg 1 in Kiel-Winderwee een pluimveebedrijf waar vleeskuikens worden gehouden. In de vroege ochtend van 7 juli 2019 zijn als gevolg van brandstichting twee stallen afgebrand. Maatschap de Groot wil de afgebrande stallen zo snel mogelijk herbouwen.

Op basis van de geldende omgevingsvergunning is herbouw in dezelfde vorm en uitvoering mogelijk. Maatschap de Groot heeft echter de wens dit moment aan te grijpen om de bedrijfsvoering aan te passen richting een meer duurzame productie en extra maatregelen te nemen om de brandveiligheid te vergroten. De maatschap wil extra investeren in dierenwelzijn en verduurzaming van de bedrijfsvoering, zonder toename van het aantal vleeskuikens (maximaal 305.000 stuks). Voor het bedrijf biedt dat meer perspectief op lange termijn. De maatschappij vraagt immers om duurzaam geproduceerd vlees.

Herbouw in combinatie met verduurzaming

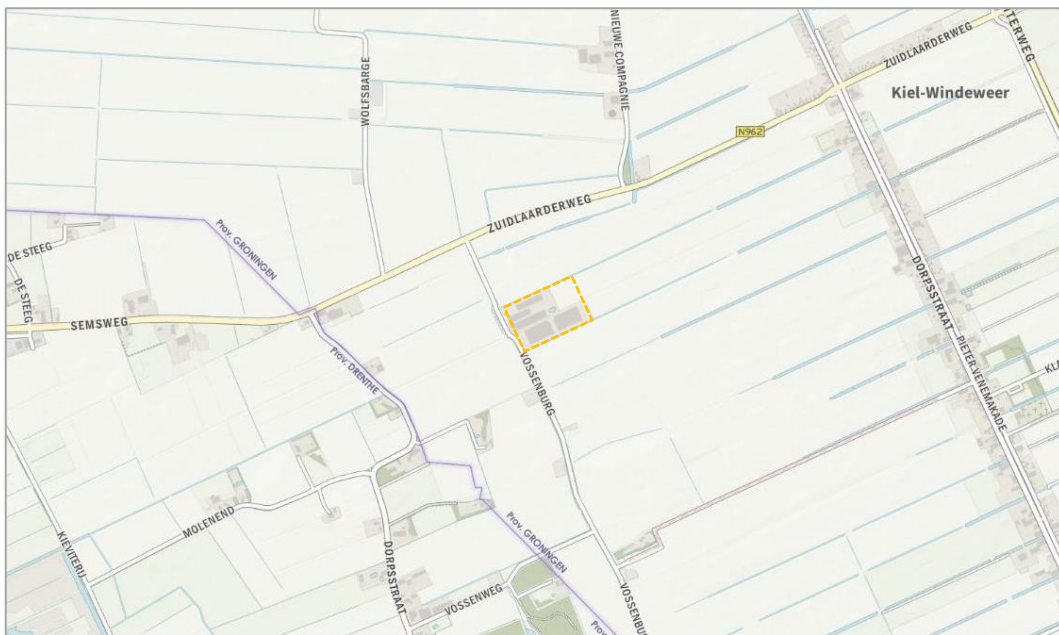
Er is een plan gemaakt waarin de twee afgebrande stallen worden vervangen door vier nieuwe stallen met meer leefoppervlak en lage emissies. De stallen worden op ruime afstand van elkaar geplaatst.

Ten opzichte van herbouw van de vergunde stal heeft dit plan veel voordelen:

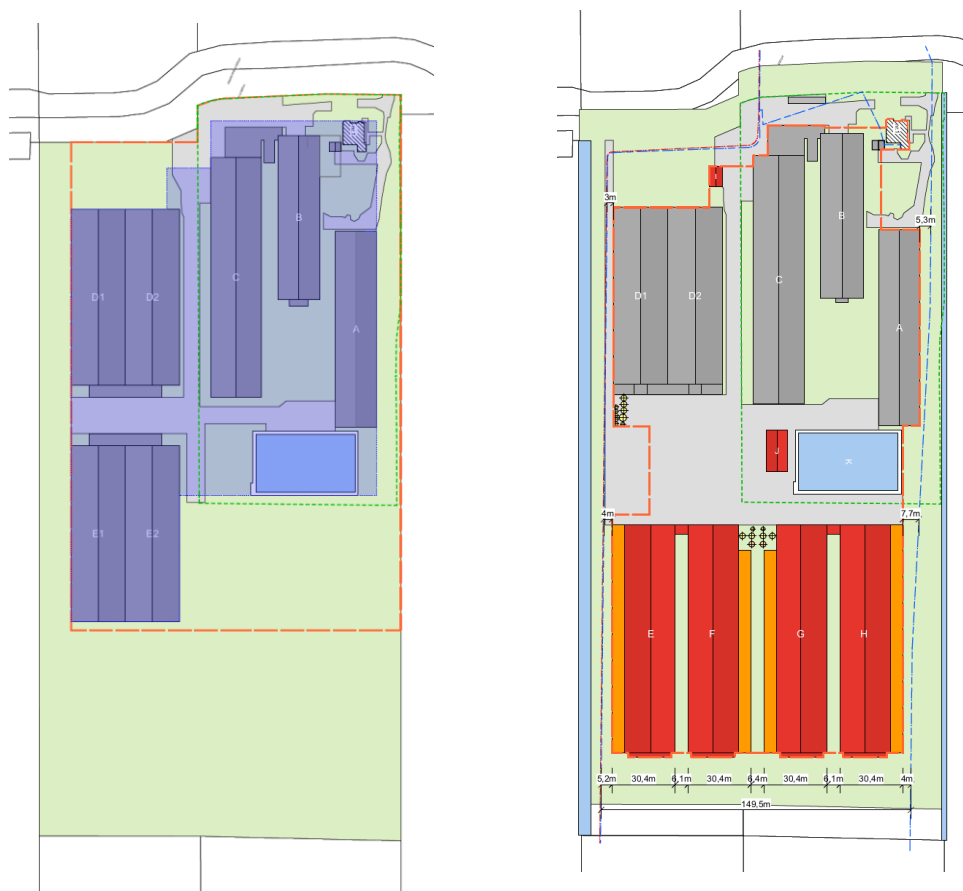
- Alle vleeskuikens op het bedrijf krijgen meer leefoppervlak. Bij de bouw van vier nieuwe stallen wordt het stalvloeroppervlak vergroot van 13.610 m² naar 19.564 m². Het leefoppervlak van de kuikens wordt – ook in de bestaande stallen - vergroot met bijna 44%.
- De nieuwe stallen worden op grote afstand van elkaar gebouwd waardoor de kans op brandoverslag wordt verkleind.
- In de nieuwe stallen, waar meer dan de helft van de vleeskuikens in wordt gehouden (162.044), wordt een huisvestingssysteem toegepast met een lagere emissie dan de vergunde stallen. Hierdoor daalt de bedrijfsemissie van ammoniak met 2.251 kg/jaar (minus 21 %) en van fijnstof met 1.140 kg/jaar (minus 17%).

Afwijking bestemmingsplan

Voor de vervangende nieuwbouw is een groter bedrijfsoppervlak nodig. Het geldende bestemmingsplan Buitengebied biedt hiervoor geen ruimte. In het bestemmingsplan is voor het bedrijf aan de Vossenburg 1 een bouwvlak opgenomen met een oppervlak van bijna 2 hectare dat al geheel wordt benut. In 2011 is vergunning verleend voor de bouw van vier stallen buiten het bouwvlak, met een gezamenlijke oppervlak van 8.980 m². Het bestaande bedrijfsoppervlak is circa 3 hectare. Om brandveilig te kunnen bouwen en om het leefoppervlak van de kuikens te vergroten, is een bedrijfsoppervlak van ten minste 4 hectare nodig (zie figuur 2).

Figuur 1 Projectlocatie Vossenburg 1, Kiel-Windeweer

Figuur 2

Vergunde situatie

Voornemen

Een groter bedrijfsoppervlak kan worden toegestaan met een zogenaamd projectafwijkingbesluit: een omgevingsvergunning waarbij van het bestemmingsplan wordt afgeweken.¹ Hiervoor kan de gemeenteraad een verklaring van geen bedenkingen afgeven.

Afwijking omgevingsverordening

De geldende Omgevingsverordening van de provincie Groningen staat in beginsel geen uitbreiding van intensieve veehouderij met een bouwvlak groter dan 2 hectare toe. Op grond van artikel 2.26.4, eerste lid, van de provinciale Omgevingsverordening kunnen Gedeputeerde Staten middels een omgevingsvergunning toestemming verlenen voor een agrarisch bouwperceel met een omvang van (maximaal) 4 hectare. Gedeputeerde Staten heeft aangegeven dat de maximale omvang van bouw kavels voor varkens- en pluimveebedrijven kan worden losgelaten als dit nodig is voor bijvoorbeeld de verbetering van dierenwelzijn.

Omgevingsvergunning bouwen en milieu

De aan te vragen omgevingsvergunning heeft – naast de afwijking van het bestemmingsplan en de provinciale omgevingsverordening – betrekking op de activiteiten bouwen van bouwwerken (bouwvergunning) en het veranderen van een inrichting (milieuvergunning).

Natuurvergunning

Bij de exploitatie van de veehouderij komen stikstofverbindingen vrij, voornamelijk ammoniak uit de stallen. Vanwege de stikstofdepositie die kan optreden in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden is voor de veehouderij een natuurvergunning verleend. Omdat het bedrijf wordt veranderd moet een nieuwe natuurvergunning worden aangevraagd.

Milieueffectrapportage

Bij de voorbereiding van het besluit over de omgevingsvergunning moet de procedure van de milieueffectrapportage (m.e.r.) worden gevolgd. Hiertoe wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Het doel van de m.e.r. is om het milieubelang volwaardig, integraal en vroegtijdig in de besluitvorming mee te wegen. Een MER geeft inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen activiteit en mogelijke reële alternatieven daarvoor. Door deze milieueffecten in een vroeg stadium in beeld te brengen, is het mogelijk om alternatieven af te wegen en keuzes te maken. Het MER wordt opgesteld in opdracht van initiatiefnemer.

Notitie reikwijdte en detailniveau MER

Met deze notitie (NRD) wordt het voornemen van initiatiefnemer meegedeeld aan het bevoegd gezag en wordt aangegeven wat de reikwijdte en het detailniveau is van de informatie die initiatiefnemer in het MER wil opnemen.

¹ Projectafwijkingbesluit m.b.t. het bestemmingsplan: een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), waarbij op grond van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 3°, van die wet kan worden afgeweken van het bestemmingsplan indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Leeswijzer

In deze NRD wordt eerst het voornemen nader beschreven (hoofdstuk 2). Daarna wordt beschreven welke besluiten (vergunningen) nodig zijn voor de uitvoering van het voornemen en wat de procedure van de milieueffectrapportage inhoudt (hoofdstuk 3).

Nadat de referentiesituatie (hoofdstuk 4) en mogelijke alternatieven (hoofdstuk 5) zijn beschreven, wordt aangegeven hoe de verschillende milieueffecten van het voornemen in het MER zullen worden beoordeeld (hoofdstuk 6).

Ten slotte wordt beschreven hoe de effecten van het voornemen worden vergeleken met de referentiesituatie en de alternatieven (hoofdstuk 7).

2 Voornemen

2.1 Bestaande situatie

Maatschap de Groot exploiteert aan de Vossenburg 1 in Kiel-Windeweer een pluimveehouderij. Op grond van de geldende vergunningen mogen binnen de inrichting maximaal 305.000 vleeskuikens worden gehouden in zes stallen. De meest recente stallen zijn in 2011 gerealiseerd en in gebruik genomen. Op 7 juli 2019 zijn als gevolg van brandstichting twee stallen afgebrand.

Figuur 2.1 – Bestaande situatie (voor de brand, de twee stallen aan de rechterzijde zijn afgebrand)

2.2 Voorgenomen verandering

Maatschap de Groot wil de afgebrande stallen zo snel mogelijk herbouwen. Op basis van de geldende omgevingsvergunning is herbouw in dezelfde vorm en uitvoering mogelijk. De nieuwe situatie heeft maatschap de Groot echter doen besluiten om de bedrijfsvoering te heroverwegen. De markt voor de vleeskuikenhouderij heeft niet stilgestaan. Duurzame productie en dierenwelzijn zijn belangrijker geworden. Er zijn inmiddels meerdere houderij-concepten in de vleeskuikenhouderij ontwikkeld, bijvoorbeeld 'Goed Nest Kip', 'Nieuwe Standaard Kip', 'Gildehoen', 'Beter Leven' en de 'biologische kip'. Elk concept heeft een grotere of kleinere positie in de consumentenmarkt verworven. De pluimveesector heeft hiermee aangetoond dat ze in zeer korte tijd in staat is om op de wensen van de consument te reageren. Maatschap de Groot wil hier opnieuw bij aansluiten en invulling geven aan één van deze concepten.

Maatschap de Groot wil extra investeren in dierenwelzijn en verduurzaming van de bedrijfsvoering, zonder toename van het aantal vleeskuikens (maximaal 305.000 stuks). Ook wil zij maatregelen treffen om de brandveiligheid te vergroten. Het voornemen is om de twee afgebrande stallen te vervangen door vier nieuwe stallen, zie figuur 2.

Verbetering dierenwelzijn

Meer leefruimte

In de bestaande situatie worden gemiddeld 22,4 vleeskuikens per vierkante meter gehouden. Door vergroting van het stalvloeroppervlak van 13.610 m² naar 19.564 m² wordt de leefruimte van de dieren 44% groter. Met een gelijkblijvend aantal vleeskuikens (305.000) worden 15,5 kuikens per vierkante meter gehouden.

Besluit houden van dieren

De wettelijke eis voor het leefoppervlak van vleeskuikens volgt uit het Besluit houden van dieren. Voor het houden van vleeskuikens geldt een maximum bezettingsdichtheid van 42 kg lichaamsgewicht per vierkante meter. In de gangbare praktijk worden 21 tot 24 kuikens per vierkante meter opgelegd en wordt voor het einde van de ronde een deel van de kuikens gevangen en afgevoerd naar de slachterij.

Langzaam groeiende rassen

Maatschap de Groot wil in de nieuwe situatie langzaam groeiende rassen houden waarmee de dieren een langere groeiperiode hebben. Omdat het aantal dierplaatsen op het bedrijf gelijk blijft en de dieren langer op het bedrijf blijven, worden er op jaarbasis 13% minder dieren gehouden. In onderstaande overzicht is dat in beeld gebracht:

Regulier en volgens verleende vergunning:

7,5 ronden per jaar
305.000 dieren per ronde opzetten
 $7,5 \times 305.000 = 2.287.500$ dieren per jaar

In de nieuwe situatie:

6,5 ronden per jaar
305.000 dieren per ronde opzetten
 $6,5 \times 305.000 = 1.982.500$ dieren per jaar

In de nieuwe situatie wordt 13% minder dieren gehouden

Voorbereid op andere houderij-concepten

Er zijn vleeskuikenhouderij-concepten waarbij nog meer maatregelen voor het bevorderen van natuurlijk gedrag en dierenwelzijn worden genomen, bijvoorbeeld Beter Leven sterrenstelsel van de Dierenbescherming.³ Voor Maatschap de Groot is omschakeling naar Beter Leven op dit moment nog geen optie. Er is op de (internationale) markt onvoldoende vraag naar kippenvlees met het Beter Leven-keurmerk.⁴ Ook zou omschakelen naar Beter Leven een ingrijpende en moeilijk te realiseren aanpassing van de bestaande stallen vragen omdat er ruimte moet worden gecreëerd voor een overdekte uitloop. Een investering die op dit moment niet verantwoord is. In het plan dat nu voorligt wordt wel al rekening gehouden

³ Meer informatie over Beter Leven-keurmerk voor vleeskuikens: zie [Factsheet vleeskuikens](#).

⁴ Zie bijvoorbeeld www.de-heus.nl/actueel/nieuws/iedere-kip-een-beter-leven-1235

met de mogelijkheid om in de toekomst over te stappen op bijvoorbeeld het Beter Leven-concept. Zo wordt bij de nieuwe stallen voldoende ruimte gereserveerd om een overdekte uitloop te kunnen realiseren en wordt in de stallen daglicht toegelaten.

Samenvattend

In de nieuwe situatie worden de volgende maatregelen getroffen voor verbetering van het dierenwelzijn:

- Langzaam groeiend ras;
- Meer leefruimte voor de dieren: maximaal 15,5 vleeskuikens per vierkante meter;
- Regelmatig graan strooien ter bevordering van scharrelgedrag;
- Verrijkingmateriaal in de stal (strooisel, strobalen);
- Daglicht in de stal en daarmee een natuurlijk dag- en nachtritme.

Bovenstaande belangrijke aspecten worden in de opnieuw te bouwen dierenverblijven uitgevoerd en ook in alle bestaande pluimveestallen zodat het gehele bedrijf aan de verbeterde situatie is aangepast.

Verlaging emissies

In de nieuwe stallen worden extra emissiearme systemen toegepast. De emissies van ammoniak en fijnstof zijn respectievelijk 40 en 31% lager dan in de bestaande emissiearme stallen. Het aantal vleeskuikens in de bestaande stallen wordt verlaagd.

De gewijzigde bedrijfsvoering leidt tot een verlaging van de bedrijfsemissie van ammoniak (-21%) en fijnstof (-17%). De emissie van geur blijft gelijk. In onderstaande tabel zijn de emissies van het voornemen gegeven voor geur, ammoniak en fijnstof. In hoofdstuk 6 van deze NRD wordt nader ingegaan op de emissie-eisen en de beoordeling die in het MER wordt opgenomen.

stal	diercategorie	RAV-code	aantal	geur		ammoniak		fijnstof	
				ou _E /dp	ou _E /s	kg/dp	kg NH ₃	g/dp	kg/jr
B	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	24.725	0,33	8.159,3	0,035	865,38	22	544,0
C	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	47.455	0,33	15.660,2	0,035	1.660,93	22	1.044,0
D1	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	34.596	0,33	11.416,7	0,035	1.210,86	22	761,1
D2	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	35.280	0,33	11.642,4	0,035	1.234,80	22	776,2
E	vleeskuikens	E 5.11/BWL 2010.13.V6	40.736	0,33	13.442,9	0,021	855,46	22	896,2
		E 7.6/BWL 2011.02.V5						- 31%	- 277,8
F	vleeskuikens	E 5.11/BWL 2010.13.V6	40.736	0,33	13.442,9	0,021	855,46	22	896,2
		E 7.6/BWL 2011.02.V5						- 31%	- 277,8
G	vleeskuikens	E 5.11/BWL 2010.13.V6	40.736	0,33	13.442,9	0,021	855,46	22	896,2
		E 7.6/BWL 2011.02.V5						- 31%	- 277,8
H	vleeskuikens	E 5.11/BWL 2010.13.V6	40.736	0,33	13.442,9	0,021	855,46	22	896,2
		E 7.6/BWL 2011.02.V5						- 31%	- 277,8
Totaal nieuwe situatie			305.000		100.650,0		8.393,78		5.598,7
<i>Geldende vergunning</i>			<i>305.000</i>		<i>100.650,0</i>		<i>10.675,00</i>		<i>6.710,0</i>

Tabel 2.1 Dieraantallen, huisvestingssystemen en emissies van het voornemen

Verbetering brandveiligheid

Het plan voor de bouw van vier nieuwe stallen is besproken met de Brandweer Groningen en daarbij ook is gekeken naar de brandveiligheid van de bestaande gebouwen.

Om de brandveiligheid te vergroten en de gevolgen van een eventuele brand te verkleinen, wordt aanbevolen om losstaande stallen te bouwen en voldoende afstand tussen de gebouwen aan te houden. Het plan om vier nieuwe stallen te bouwen voldoet daaraan. Ook wordt het aantal dieren per stal verlaagd, zodat bij een eventuele brand minder dieren omkomen.

Voor de bestaande stallen is gekeken naar maatregelen om brandoverslag tussen gebouwen te verkleinen. Ook is gesproken over de beschikbaarheid van voldoende bluswater en de bereikbaarheid van de gebouwen. Verder is van belang dat de stroomvoorziening per stal afzonderlijk wordt geregeld zodat bij een eventuele brand of storing de ventilatie van de stallen blijft functioneren.

De brandweer staat positief ten opzichte van de brandveiligheid van het besproken plan.

Bij de verder uitwerking van het plan zullen de maatregelen ter verhoging van de brandveiligheid nader worden uitgewerkt. Hierbij wordt onder ander gebruik gemaakt van de aanbevelingen die volgen uit het Actieplan Brandveilige Veehallen 2018-2022 en de voortgangsrapportage die in mei 2019 is verschenen.

3 Toestemmingsbesluiten en MER

3.1 Eerder genomen besluiten

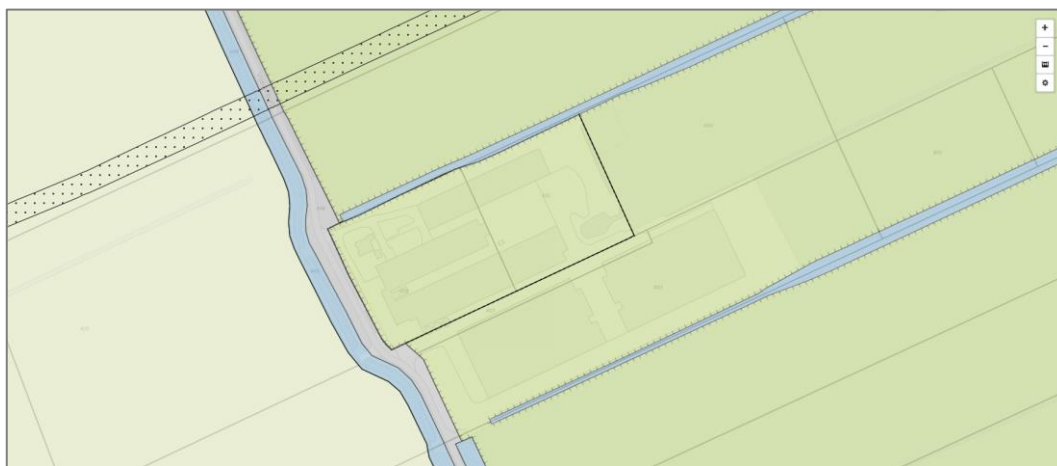
Met betrekking tot de pluimveehouderij van Maatschap de Groot zijn in het verleden de volgende besluiten genomen:

Eerder genomen besluiten		
23-08-2010	Bestemmingsplan Buitengebied	Gemeenteraad Hoogezand-Sappemeer
26-01-2011	Vergunning Wet milieubeheer kenmerk Nr. 10-05; 305.000 vleeskuikens (E 5.10)	B&W Hoogezand- Sappemeer
09-02-2011	Vergunning Natuurbeschermingswet 1998 Kenmerk RO/2011001300; 305.000 vleeskuikens (E 5.10)	GS Drenthe
13-04-2011	Projectbesluit afwijken bestemmingsplan	Gemeenteraad Hoogezand-Sappemeer
21-04-2011	Bouwvergunning, bouw pluimveestallen Kenmerk 20090232	B&W Hoogezand- Sappemeer

Bestemmingsplan

De raad van de gemeente Hoogezand-Sappemeer heeft op 23 augustus 2010 het bestemmingsplan 'Buitengebied' vastgesteld. Dit betreft een algehele herziening van het bestemmingsplan voor het buitengebied en heeft dus niet specifiek betrekking op de projectlocatie. Dit plan vormt het kader voor de te verlenen toestemming voor de verandering van de pluimveehouderij van Maatschap de Groot.

De gronden waar het bedrijf is gevestigd zijn bestemd als 'Agrarisch met waarden' met de gebiedsaanduiding 'veenkoloniaal gebied'. Op deze gronden is een bouwvlak met een oppervlak van bijna 2 hectare opgenomen (circa 95 meter breed, 200 meter diep, zie figuur 3.1). Binnen het bouwvlak geldt een functieaanduiding 'agrarisch bedrijf' en 'specifieke vorm van agrarische met waarden – volwaardige intensieve veehouderij'. Een samenvatting van de planregels is opgenomen in bijlage 2.

Figuur 3.1 Uitsnede verbeelding bij Bestemmingsplan Buitengebied, locatie Vossenburg 1, Kiel-Windeweer

Omgevingsvergunning

In 2011 is het bedrijf uitgebreid van 102.000 vleeskuikens in twee stallen naar 305.000 vleeskuikens in emissiearme stallen. Daarvoor zijn de twee bestaande stallen emissiearm gemaakt en zijn vier nieuwe stallen gebouwd.⁵ Voor dit project is de procedure van de milieueffectrapportage gevolgd.⁶ Op 26 januari 2011 is voor de uitbreiding en wijziging een milieuvergunning⁷ verleend, zie bijlage 3. Op 13 april 2011 is middels een projectbesluit toestemming verleend om de nieuwe stallen buiten het bouwvlak te bouwen. De bouwvergunning voor deze stallen op 21 april 2011 verleend.⁸ Deze vergunningen worden gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en vormen de vigerende omgevingsvergunning.

Natuurvergunning

Op 9 februari 2011 is door Gedeputeerde Staten van Drenthe⁹, in afstemming met Gedeputeerde Staten van Groningen, voor de pluimveehouderij aan de Vossenburg 1 een natuurvergunning verleend.¹⁰ De vergunning is verleend voor het houden van 305.000 vleeskuikens. Door toepassing van emissiearme stalsystemen en aankoop van ammoniakrechten van een andere veehouderij is verzekerd dat geen toename van stikstofdepositie optreedt. De stallen moeten zijn uitgevoerd volgens het Wesselman-systeem zodat een maximale emissie van 0,035 kg NH₃/jaar (per dierplaats) wordt bereikt. Dit komt overeen met de geldende omgevingsvergunning. De natuurvergunning is onherroepelijk. Alle stallen zijn gerealiseerd zoals in de vergunning is aangegeven en de dieren zijn gehouden.

3.2 Te nemen besluiten

Voor de uitvoering van het project moet een omgevingsvergunning en een natuurvergunning worden aangevraagd.

Omgevingsvergunning

De omgevingsvergunning wordt aangevraagd voor meerdere activiteiten:

- het bouwen van meerder bouwwerken (o.a. vier nieuwe stallen);
- het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met de provinciale Omgevingsverordening en het bestemmingsplan;
- het veranderen of veranderen van de werking en het in werking hebben van een inrichting (milieuvergunning).

Deze activiteiten zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en moeten in één omgevingsvergunning worden gecombineerd. Op onderdelen is nog fasering mogelijk of

⁵ Het betreft feitelijk twee maal twee aaneengebouwde stallen (D1/D2 en E1/E2) met een brandmuur als scheiding.

⁶ Informatie over de m.e.r. bij de milieuvergunning uit 2011 is te vinden op de website van de Commissie voor de milieueffectrapportage: <https://www.commissiomer.nl/adviezen/2247>

⁷ Revisievergunning ex artikel 8.4 van de Wet milieubeheer.

⁸ Reguliere bouwvergunning ex artikel 40 van de Woningwet, d.d. 21 april 2011, kenmerk 20090232.

⁹ Destijds moest de natuurvergunning worden verleend door gedeputeerde staten van de provincie waarin (het deel van) het Natura 2000-gebied is gelegen waar de gevolgen van het project zich hoofdzakelijk voordoen. In dit geval deden waren de gevolgen het grootst voor het Natura 2000 gebied 'Drentsche Aa'.

¹⁰ Destijds een vergunning als bedoeld in artikel 19d van de Natuurbeschermingswet 1998. Sinds de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming is dit een vergunning op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming.

kunnen deelvergunningen worden aangevraagd. Zo zou de omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden in strijd met de provinciale Omgevingsverordening en afwijken van het bestemmingsplan als een afzonderlijke vergunning kunnen worden verleend. Na verlening van die vergunningen zouden per stal aparte omgevingsvergunningen voor bouwen en milieu kunnen worden aangevraagd.

Initiatiefnemer geeft de voorkeur aan één omgevingsvergunning waarin alle benodigde toestemmingen zijn gecombineerd. Eén vergunningprocedure geeft meer duidelijkheid en rechtszekerheid voor de ondernemer, de omgeving en de betrokken bestuursorganen. Bovendien wordt hiermee belangrijke tijdswinst geboekt.

Natuurvergunning

De verandering van de bedrijfsvoering, waaronder de bouw van nieuwe stallen, is een project als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. De geldende natuurvergunning moet daarvoor worden gewijzigd. Hiervoor wordt voorafgaand aan de aanvraag omgevingsvergunning een aparte aanvraag ingediend bij gedeputeerde staten van Groningen.

De projectlocatie ligt op geruime afstand van Natura 2000 (zie hoofdstuk 6.15). Stikstofdepositie kan de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied verslechteren. Uit een voortoets volgt dat andere effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten. Omdat de stikstofemissie door het toepassen van (extra) emissiearme huisvestingssystemen lager wordt zal de stikstofdepositie op Natura 2000 afnemen ten opzichte van de vergunde bedrijfssituatie. Daarom is zeker dat geen negatieve effecten voor Natura 2000 zullen optreden.

Uit een uitgevoerde quick-scan blijkt dat effecten op soorten kunnen worden uitgesloten (zie hoofdstuk 6.15). Er is daarom geen ontheffing voor de flora- en fauna-activiteit nodig.

3.3 Bevoegd gezag

Op grond van artikel 2.26.4, eerste lid, van de provinciale Omgevingsverordening kunnen Gedeputeerde Staten middels een omgevingsvergunning toestemming verlenen voor een agrarisch bouwperceel met een omvang van (maximaal) 4 hectare. Omdat Gedeputeerde Staten van Groningen bevoegd gezag zijn voor één onderdeel van de omgevingsvergunning, zijn zij tevens bevoegd gezag voor de andere activiteiten waarvoor de omgevingsvergunning wordt aangevraagd (bouwen, milieu, afwijken bestemmingsplan) en voor de m.e.r.-procedure. Gedeputeerde Staten van Groningen zijn ook bevoegd gezag voor het verlenen van de natuurvergunning.

Provinciale Staten van Groningen moeten een verklaring van geen bedenkingen afgeven voor afwijken van het Omgevingsverordening (artikel 6.5, vierde lid, Besluit omgevingsrecht). Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen is wettelijk adviseur.

3.4 Wettelijk kader

In het MER wordt een overzicht opgenomen van het wettelijk kader voor het besluit over de omgevingsvergunning, voor zover dat relevant is voor de beoordeling van de milieueffecten van de activiteiten die met de vergunning mogelijk worden gemaakt.

3.5 Milieueffectrapportage

Doel van m.e.r.

Het doel van milieueffectrapportage (m.e.r.)¹¹ is om het milieubelang volwaardig, integraal en vroegtijdig in de besluitvorming mee te wegen. Een milieueffectrapportage geeft inzicht in de (mogelijke) milieueffecten van een activiteit. Door deze milieueffecten in een vroeg stadium in beeld te brengen, is het mogelijk om verschillende alternatieven af te wegen en keuzes te maken.

In dit geval wordt een milieueffectrapport (MER) gemaakt bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning die de wijziging van de veehouderij mogelijk maakt. In het MER worden de milieueffecten beschreven die kunnen optreden bij de aangevraagde activiteiten. Tevens worden de milieueffecten beschreven van alternatieven die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen. De milieueffecten worden beoordeeld ten opzichte van een referentiesituatie. Dit is de situatie indien het initiatief niet wordt uitgevoerd, ofwel de bestaande situatie van het milieu, inclusief de autonome ontwikkeling.

Uit het MER volgt niet of de omgevingsvergunning moet worden verleend of geweigerd. Dit is een afweging die het bevoegd gezag moet maken. Het MER moet de milieu-informatie bevatten die nodig is om een goed besluit te nemen.

M.e.r. (beoordelings)plichtige activiteiten

In de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage is beschreven welke activiteiten m.e.r.-plichtig zijn, waarvoor dus de procedure van de milieueffectrapportage moet worden gevolgd. De m.e.r.-plicht geldt voor activiteiten die belangrijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu. Deze activiteiten zijn beschreven in een bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Voor sommige activiteiten geldt een m.e.r.-plicht (onderdeel C van de bijlage), voor veel andere activiteiten geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht (onderdeel D). Het bevoegd gezag moet bij een m.e.r.-beoordeling eerst beoordelen of gezien de aard en omvang van de activiteit en de plaats waar deze wordt uitgevoerd, een MER moet worden opgesteld.

De activiteit waarvoor in dit geval een MER wordt opgesteld, betreft de oprichting en wijziging van een installatie voor het houden van dieren. Deze activiteit wordt genoemd in de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage onder C 14 en D 14 (zie tabel 3.1). De oprichting betreft de bouw van vier nieuwe stallen met elk 40.736 plaatsen voor vleeskuikens, totaal 162.944 plaatsen. Dit is meer dan 85.000 (drempelwaarde mer-plicht). Voorafgaand aan het besluit over de omgevingsvergunning moet daarom de m.e.r.-procedure worden gevolgd.

3.6 Procedure besluitvorming

Omdat voor de activiteit waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd een projectafwijkingbesluit (buitenplans) is vereist, is in dit geval de uitgebreide m.e.r.-procedure van toepassing (§ 7.9 Wet milieubeheer).

¹¹ De afkorting m.e.r. wordt gebruikt voor de procedure van de milieueffectrapportage, de afkorting MER wordt gebruikt voor het rapport waarin de milieueffecten zijn beschreven.

Degene die de activiteit wil ondernemen (de initiatiefnemer) deelt het voornemen schriftelijk mee aan het bevoegd gezag. Daartoe is deze 'Notitie reikwijdte en detailniveau MER' opgesteld.

Zo spoedig mogelijk na ontvangst van de mededeling, raadpleegt het bevoegd gezag de adviseurs en de bestuursorganen die bij de voorbereiding van het besluit betrokken moeten worden over de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die gericht is op wat relevant is voor het voornemen en die op grond van artikel 7.23 Wm in het MER moet worden opgenomen. Het bevoegd gezag kan de onafhankelijke Commissie voor de m.e.r. om advies vragen. Tevens wordt van het voornemen kennis gegeven waarbij de gelegenheid zal worden geboden om zienswijzen over de reikwijdte en het detailniveau van het MER naar voren te brengen.

Het bevoegd gezag geeft uiterlijk zes weken na ontvangst van de mededeling, een advies inzake de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die in het MER moet worden opgenomen. Deze termijn kan eenmaal met ten hoogste zes weken worden verlengd.

Initiatiefnemer stelt vervolgens het MER op. Dit MER wordt bij de aanvraag van de omgevingsvergunning gevoegd. Het bevoegd gezag beoordeelt het MER. Als het MER niet voldoet danwel onjuistheden bevat, wordt de aanvraag buiten behandeling gelaten. Het bevoegd gezag zal dan om een aanvulling vragen.

Het MER wordt met het ontwerp van de omgevingsvergunning ter inzage gelegd. Tijdens de ter inzagetermijn van zes weken kan eenieder zienswijzen over de ontwerp-omgevingsvergunning en/of het MER indienen bij het bevoegd gezag. Daarna zal een definitief besluit worden genomen over de omgevingsvergunning. Tegen dit besluit staat beroep open bij de Rechtbank Noord-Nederland en hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De besluitvorming over de natuurvergunning staat geheel los van die van de omgevingsvergunning en volgt de procedure die daarvoor in de Wet natuurbescherming is opgenomen. Het MER is niet nodig voor de besluitvorming over de natuurvergunning. De informatie die nodig is voor de het besluit over de natuurvergunning (de mogelijke gevolgen voor de Natura 2000-gebieden) wordt (ook) in het MER worden opgenomen omdat die informatie ook van belang is voor het besluit over de omgevingsvergunning.

4 Referentiesituatie

De referentiesituatie, waarmee in een MER de milieueffecten van het voornemen worden vergeleken, wordt gevormd door de bestaande toestand van het milieu, inclusief de autonome ontwikkeling. In dit geval wordt de feitelijk aanwezige situatie, voordat de twee stallen zijn afgebrand, als referentie genomen. Dit komt overeen met het bedrijf waarvoor de geldende omgevingsvergunning is verleend. Dit vormt de referentiesituatie voor het MER.

Voor de natuurvergunning – die apart wordt aangevraagd – is de geldende natuurvergunning de referentiesituatie. Daarbij wordt opgemerkt dat die vergunning is verleend voor het houden van pluimvee. Andere activiteiten zoals de houtverbrandingsinstallatie en het verkeer van en naar de inrichting werden destijds niet als bronnen met een relevante N-emissie beschouwd.

Er zijn in de omgeving van de projectlocatie geen autonome ontwikkelingen waarmee rekening moet worden gehouden.

De emissie uit de stallen in de referentiesituatie zijn opgenomen in tabel 4.1. De emissies zijn bepaald op basis van wettelijk vastgestelde emissiefactoren voor de betreffende diercategorie, huisvestingssystemen en eventueel nageschakelde technieken.¹²

stal	diercategorie	RAV-code	aantal	geur		ammoniak		fijnstof	
				ou€/dp	ou€/s	kg/dp	kg NH ₃	g/dp	kg/jr
B	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	35.400	0,33	11.682,0	0,035	1.239,00	22	778,8
C	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	66.600	0,33	21.978,0	0,035	2.331,00	22	1.465,2
D1	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	50.750	0,33	16.747,5	0,035	1.776,25	22	1.116,5
D2	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	50.750	0,33	16.747,5	0,035	1.776,25	22	1.116,5
E1	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	50.750	0,33	16.747,5	0,035	1.776,25	22	1.116,5
E2	vleeskuikens	E 5.10/BWL 2009.14	50.750	0,33	16.747,5	0,035	1.776,25	22	1.116,5
Totaal			305.000		100.650,0		10.675,00		6.710,0

Tabel 4.1 Dieraantallen, huisvestingssysteem en emissie van de referentiesituatie

¹² De emissiefactoren voor geur zijn vastgelegd in de Regeling geurhinder en veehouderij, die voor ammoniak in de Regeling ammoniak en veehouderij. De emissiefactoren fijnstof (PM₁₀) worden jaarlijks bekendgemaakt door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

5 Alternatieven

Een belangrijk onderdeel van een MER is een beschrijving van alternatieven voor de voorgenomen activiteit die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen. Het gaat dan om alternatieven met andere of gunstige gevolgen voor het milieu die redelijkerwijs uitvoerbaar zijn.

Locatiealternatieven

Het betreft in dit geval een bestaand bedrijf dat de bestaande activiteiten wil wijzigen waarbij het stalvloeroppervlak wordt uitgebreid ten behoeve van dierenwelzijn en meer ruimte tussen de stallen wordt aangehouden ten behoeve van brandveiligheid. Uitbreiding in noordoostelijke richting, achter de bestaande gebouwen, is redelijkerwijs het enige uitvoerbare alternatief. Vanuit milieuoogpunt is er ook geen aanleiding om de uitbreiding op een andere locatie uit te voeren. Locatiealternatieven worden daarom niet onderzocht.

Uitvoeringsalternatieven

Alternatieven met minder nadelige gevolgen voor het milieu moeten worden gezocht in de uitvoering van de voorgenomen bedrijfsaanpassing. De alternatieven die in het MER zullen worden onderzocht, hebben betrekking op de emissies van ammoniak, fijnstof en geur. Ook wordt gekeken naar alternatieven voor de landschappelijke inpassing van de bedrijfsuitbreiding.

Stalemissie en verspreiding

De stalemissies worden gezien als belangrijke parameters voor de kwaliteit van de leefomgeving en, via stikstofdepositie, voor de kwaliteit van natuurgebieden.

In het MER wordt gekeken naar erkende huisvestingssystemen en maatregelen die getroffen kunnen worden om de emissies verder te verlagen. Daarbij ligt de voorkeur bij maatregelen in de stal die van invloed zijn op de bron van een emissie. In het MER zullen ook toepasbare (end-of-pipe) luchtwassersystemen als alternatief worden beschouwd.

Daarnaast wordt onderzocht of verplaatsing van emissiepunten of verhoging van de snelheid waarmee de stallucht wordt uitgestoten tot relevante verandering van milieueffecten leidt.

Landschappelijke inpassing

Voor de landschappelijke inpassing wordt een erfinrichtingsplan opgesteld. Het erfinrichtingsplan kan worden gecombineerd met andere maatregelen zoals waterberging, opwekking duurzame energie, bijdragen aan biodiversiteit en maatschappelijke acceptatie (bijvoorbeeld een informatiebord over het bedrijf). In het MER zal worden beschreven welke maatregelen zijn overwogen, of deze uitvoerbaar zijn en welke worden toegepast.

6 Milieueffecten

6.1 Milieueffectbeoordeling

In het MER worden de relevante milieuaspecten onderzocht, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben.

Voor een pluimveehouderij worden de volgende milieueffecten als relevant beschouwd:

- effecten die betrekking hebben op het woon- en leefklimaat in de omgeving van het bedrijf: geurhinder, luchtkwaliteit, geluid, externe veiligheid, verkeer en risico's voor de volksgezondheid;
- effecten op stikstofgevoelige natuurgebieden en beschermde soorten op en nabij de projectlocatie;
- effecten op bodem, water, lucht en klimaat;
- zuinig gebruik van energie en grondstoffen en beheer van afvalstoffen;
- landschappelijke inpassing, cultuurhistorie en archeologische waarden.

Per milieuaspect wordt het volgende beschreven:

- de bestaande toestand van het milieu alsmede de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen;
- de gevolgen voor het milieu die de voorgenomen activiteit kan hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop de gevolgen zijn bepaald en beschreven;
- de gevolgen voor het milieu die de beschreven alternatieven kunnen hebben, indien die gevolgen voor het betreffende milieuaspect relevant kunnen verschillen;
- de maatregelen die toegepast (kunnen) worden om belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen.

Door de bedrijfsomvang (meer dan 40.000 stuks pluimvee) valt het bedrijf onder de reikwijdte van de Europese Richtlijn industriële emissies (RIE)¹³. Op grond van deze richtlijn moeten binnen de inrichting de best beschikbare technieken (BBT) worden toegepast om de emissies zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken. Wat als BBT wordt beschouwd volgt uit de BBT-conclusies¹⁴. In het MER zal voor de verschillende emissies worden aangegeven wat in dit geval BBT is en of hieraan wordt voldaan.

In de volgende paragrafen wordt per aspect beschreven hoe de gevolgen voor het milieu in het MER worden beoordeeld.

¹³ De Richtlijn Industriële emissies (RIE), Richtlijn 2010/75/EU, voorheen de IPPC-richtlijn.

¹⁴ Op 15 februari 2017 heeft de Europese Commissie BBT-conclusies voor de intensieve pluimvee- of varkenshouderij vastgesteld, Pb L43/231.

6.2 Geurhinder

In het MER wordt beoordeeld of geurhinder kan optreden vanwege het houden van dieren in stallen en het opslaan, overslaan en gebruik van mest en andere agrarische bedrijfsstoffen.

De afstand van de inrichting tot omliggende woningen is vrij groot. De kortste afstand tot woningen in het buitengebied is circa 400 meter. De afstand tot woningen in de bebouwde kom (Dorpsstraat, Kiel-Windeweer) is circa 1 kilometer.

Voor geur gelden geen maximale emissiewaarden. In plaats daarvan wordt beoordeeld of de emissie van geur uit de dierenverblijven tot onacceptabele geurhinder kan leiden. Voor het houden van dieren in stallen gelden op grond van de Wet geurhinder en veehouderij maximale normen voor de geurbelasting ter plaatse van voor geur gevoelige objecten in de omgeving van de pluimveehouderij.

De geurbelasting wordt berekend met het verspreidingsmodel V-STACKS Vergunning, versie 2010. Reeds uitgevoerde indicatieve berekeningen (bijlage 4) laten zien dat de geurbelasting in de beoogde situatie bij woningen aan de Vossenburg en Dorpsstraat iets zal afnemen en bij woningen aan de Zuidlaarderweg iets zal toenemen. Dit komt doordat het emissiezwaartepunt verplaatst in noordoostelijke richting. Voor alle woningen in de omgeving wordt voldaan aan de norm voor de maximale geurbelasting. Zie tabel 6.1.

In aanvulling op de beoordeling van de geurbelasting vanwege de pluimveehouderij (voorgrondbelasting) wordt in het MER ook gekeken naar de bestaande achtergrondbelasting van geur vanwege andere veehouderijen (cumulatieve geurbelasting). In de directe omgeving zijn geen ander grote intensieve veehouderijen aanwezig. Naar verwachting is de voorgrondbelasting bepalend voor de beoordeling van het woon en leefklimaat.

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
9	Vossenburg 4	246 395	570 339	8,0	2,7
10	Vossenburg 10	246 939	570 007	8,0	2,5
11	Dorpsstraat 2	245 816	570 802	8,0	2,3
12	Dorpsstraat 3	246 020	570 602	8,0	3,1
13	Zuidlaarderweg 5,7,9	246 935	571 279	8,0	7,4
14	Zuidlaarderweg 11a	247 422	571 504	2,0	1,4
15	Dorpsstraat 14	247 692	571 385	2,0	0,8
16	Dorpsstraat 36	247 826	571 154	2,0	0,8

Tabel 6.1 Geurbelasting omgeving na uitvoering van het voornemen (voorgrondbelasting)

6.3 Ammoniakemissie

Bij het houden van dieren in stallen en opslag en aanwending van mest komt ammoniak (NH_3) vrij. De emissie van ammoniak kan leiden tot aantasting van voor stikstof gevoelige natuur en kan tevens leiden tot de vorming van secundair fijnstof.

In het MER wordt de ammoniakemissie van het voornemen en de referentiesituatie beschreven. Ook zullen toepasbare huisvestingssystemen en management-maatregelen worden beschreven waarmee de emissie van ammoniak kan worden verminderd.

Referentiesituatie

In de referentiesituatie, de bestaande situatie vóór de brand, is de ammoniakemissie uit de stallen 10.675 kg NH_3 per jaar. In alle stallen wordt het Wesselmann-systeem (E 5.10/BWL 2009.14) toegepast met een ammoniakemissie van 0,035 kg NH_3 per dierplaats per jaar.

Voornemen

De vier nieuwe stallen worden emissiearm uitgevoerd door toepassing van een luchtmengsysteem voor droging van de strooisellaag in combinatie met een warmtewisselaar ([BWL 2010.13.V6](#), met een emissie van 0,021 kg NH_3 per dierplaats per jaar). Hierdoor is de ammoniakemissie uit de stallen 40% lager dan het vergunde stalsysteem. In de bestaande stallen wordt al het zogenaamde Wesselmann-systeem toegepast, een verwarmingssysteem met warmteheaters en ventilatoren ([BWL 2009.14.V6](#), met een emissie van 0,035 kg NH_3 per dierplaats per jaar). De totale bedrijfsemissie van ammoniak daalt met 21 % naar 8.394 kg NH_3 per jaar.

Andere stikstofbronnen (NO_x uit biomassa gestookte verwarmingsinstallatie en verkeer) zijn verwaarloosbaar ten opzichte van de ammoniakemissie en zullen niet wijzigen ten opzichte van de bestaande situatie.

BBT en Besluit emissiearme huisvesting

De maximale emissie van ammoniak uit de dierenverblijven volgt uit het Besluit emissiearme huisvesting. Een stal die voldoet aan het Besluit emissiearme huisvesting wordt in beginsel gezien als BBT. Voor dierenverblijven die na 1 januari 2020 worden opgericht en die onderdeel zijn van een IPPC-installatie geldt voor vleeskuikens een maximale emissiewaarde van 24 gram NH_3 per dierplaats per jaar. De nieuwe stallen in het voornemen hebben een ammoniakemissie van 21 gram NH_3 per dierplaats per jaar en voldoen daarmee aan de maximale emissiewaarde.

Voor de bestaande stallen, die allen vóór 1 juli 2015 zijn opgericht, geldt een maximale emissiewaarde voor ammoniak van 45 gram NH_3 per dierplaats per jaar. De bestaande stallen in het voornemen hebben een ammoniakemissie van 35 gram NH_3 per dierplaats per jaar en voldoen daarmee aan de maximale emissiewaarde.

Bij IPPC-installaties wordt aanvullend een omgevingstoets uitgevoerd op basis van de 'Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij'¹⁵. Op grond van deze

¹⁵ Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij, vastgesteld op 25 juni 2007 door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Milieubeheer.

(<https://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/ammoniak/bbt/cbeleidslijn-ippc>)

beleidslijn kan bij uitbreiding worden volstaan met BBT zolang de ammoniakemissie niet meer bedraagt dan 5.000 kg NH₃ per jaar. Voor ammoniakemissies tot 10.000 kg/jaar schrijft de Beleidslijn een emissie van gemiddeld 0,037 kg/dierplaats/jaar voor (54% reductie). Maatschap de Groot breidt het aantal vleeskuikens niet uit. De beleidslijn hoeft daarom niet toegepast te worden. Zou de Beleidslijn wel worden toegepast dan voldoen de aangevraagde huisvestingssystemen. De ammoniakemissie van het bedrijf is na uitbreiding 8.394 kg NH₃ per jaar. Zowel de bestaande stallen als de nieuwe stallen voldoen aan de emissiewaarde van 0,037 kg/dierplaats/jaar.

6.4 Emissie fijnstof (PM₁₀) en zeer fijn stof (PM_{2,5})

In de bestaande situatie (vóór de brand) is de emissie van fijnstof 6.710 kg PM₁₀ per jaar (305.000 dieren x 22 gram/seconde).

De vier nieuwe stallen worden voorzien van een warmtewisselaar. De warmtewisselaar reduceert de hoeveelheid fijnstof van de uitgestoten stallucht met 31%. In de bestaande stallen zonder warmtewisselaar worden minder dieren gehouden. De bedrijfsemissie van fijnstof daalt met 17 % naar 5.599 kg per jaar. De uitstoot van zeer fijn stof (PM_{2,5}) is circa 1,6 gram per dierplaats per jaar.¹⁵ De totale PM_{2,5}-emissie is 305.000 x 0,0016 = 488 kg/jaar.

Voor de emissie van zwevende deeltjes (fijnstof, PM₁₀) zijn in het Besluit emissiearme huisvesting maximale emissiewaarden opgenomen. Voor dierenverblijven voor het houden van vleeskuikens die op of na 1 juli 2015 zijn of worden opgericht geldt een maximale emissiewaarde van 16 gram PM₁₀ per dierplaats per jaar. De emissie van de vier nieuw te bouwen stallen is 15,18 gram PM₁₀ per dierplaats per jaar en voldoet daarmee aan de maximale emissiewaarde. Voor de bestaande stallen, die vóór 1 juli 2015 zijn opgericht geldt geen maximale emissiewaarde.

De pluimveesector wil met de overheid een convenant sluiten om de emissie van fijnstof verder te reduceren. Bij fijnstofreductie ligt de nadruk op nieuw- en verbouw van stallen en op de zogenaamde 'hot spots': gebieden met veel omwonenden en veel pluimvee waar de meeste gezondheidswinst te behalen valt. Het plan van de sector is om de emissie van fijnstof binnen 10 jaar te halveren. Het bedrijf aan Vossenburg 1 is geen 'hot spot', maar kan wel een bijdrage leveren aan de emissiereductie. In het MER zullen maatregelen worden beschreven die toegepast kunnen worden in de nieuwe en de bestaande stallen om de fijnstofemissie verder te reduceren. Daarbij wordt ook de BBT-conclusies voor intensieve veehouderij betrokken.

De concentratie PM₁₀ en PM_{2,5} in de omgeving zal worden berekend met de meest actuele versie van het verspreidingsmodel ISL3a. Al uitgevoerde indicatieve berekeningen laten zien dat de concentratie PM₁₀ in de directe omgeving van de pluimveehouderij ruimschoots voldoet aan de luchtkwaliteitseisen.

In het MER zal naast de emissie van (zeer)fijnstof uit de stallen ook inzicht worden gegeven in de emissie van de houtgestookte verwarmingsketel.

¹⁵ Emissiefactoren methaan, lachgas en PM_{2,5} voor stalssystemen, inclusief toelichting; WUR-Rapport 496, maart 2012.

6.5 Klimaat

In het MER wordt inzicht gegeven in de emissie van broeikasgassen, zoals kooldioxide (CO₂), methaan (CH₄) en lachgas (N₂O). Hierbij wordt aangegeven welke maatregelen worden toegepast om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en welke mogelijkheden er zijn om de emissies verder te verminderen.

6.6 Bodem

In het MER wordt beschreven welke bodembedreigende activiteiten worden uitgevoerd binnen de inrichting en welke maatregelen worden getroffen om verontreiniging van de bodem te voorkomen. Er worden weinig bodembedreigende stoffen opgeslagen.

Op een deel van de locatie waar de nieuwe stallen worden gebouwd hebben voorheen de stallen gestaan die zijn afgebrand. Dit betreft een locatie waar de bodem mogelijk verontreinigd is. Hier zal een bodemonderzoek worden uitgevoerd. De resultaten van het bodemonderzoek worden opgenomen in het MER.

6.7 Water

In het MER zal worden beschreven welke afvalstromen vrijkomen en hoe deze worden afgevoerd. Tevens wordt ingegaan op grondwateronttrekking (er wordt grondwater onttrokken dat gebruikt wordt als drinkwater voor het vee en voor het reinigen van erf en stallen). Op de plattegronden van de inrichting zal de waterafvoer worden aangegeven en in het MER wordt ingegaan op de waterhuishouding.

Het wijzigingsplan maakt het mogelijk dat de oppervlakte bebouwing en verharding toeneemt. Ten behoeve van het plan wordt een watertoets uitgevoerd en moet worden voorzien in voldoende waterberging. Dit kan bestaan uit een retentievijver en/of verbreding van watergangen. In overleg met het waterschap wordt een plan voor waterafvoer en -retentie opgesteld. Dit wordt in het MER opgenomen.

6.8 Circulaire economie/kringlooplandbouw

Door het Rijk is in september 2018 een visie op hoofdlijnen voor de ontwikkeling van de landbouw in Nederland gepresenteerd.¹⁷ Het Rijk streeft naar 'kringlooplandbouw'. In de (ontwerp-)nationale omgevingsvisie (NOVI) – een strategische visie voor de inrichting en ontwikkeling van Nederland – is 'toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied' één van de vier prioriteiten. Ook hier is kringlooplandbouw een van de beleidskeuzes.

In dit kader wordt een uitvoeringsagenda voor verduurzaming van de pluimveehouderij opgesteld.¹⁸ Daarin wordt een toekomstbeeld geschetst dat vraagt om een systeemverandering met nieuwe integraal duurzame productiesystemen en marktconcepten. Daarvoor moeten nieuwe verdienmodellen ontwikkeld worden voor bedrijven die onder andere gebruik maken van grondstoffen die niet geschikt zijn voor

¹⁷ Landbouw, natuur en voedsel: waardevol en verbonden – Nederland als koploper in kringlooplandbouw'; Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit, 2 september 2018.

¹⁸ Kamerbrief Duurzame Veehouderij, Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit, 4 september 2019.

humane consumptie, waarbij het natuurlijk gedrag van het dier het uitgangspunt is. Op de langere termijn wordt ingezet op het verder circulair maken van de sector door de toepassing van duurzame grondstoffen, zoals alternatieve eiwitbronnen en het optimaal benutten van mest. Daarbij zijn er acties ondernomen om de CO₂-footprint te verlagen, de uitstoot van fijnstof en ammoniak te verminderen en het dierenwelzijn te verbeteren.

Op het bedrijf wordt graan uit de omgeving opgeslagen en gebruikt als voeding voor de vleeskuikens. Bij de nieuw te realiseren stallen komen extra graansilo's te staan. De droge pluimveemest van het bedrijf wordt aangeboden aan bedrijven in de omgeving voor bemesting van akkergewassen.

Het plan voor verandering van de bedrijfsvoering van Maatschap de Groot is een nieuwe stap in de richting van integraal duurzame productie. In het MER wordt een nadere beschouwing opgenomen van de circulariteit van het bedrijf en mogelijkheden om die te vergroten.

6.9 Zuinig gebruik van energie, water en andere grondstoffen

In het MER wordt een inventarisatie gemaakt van het huidige verbruik van energie, water en grondstoffen en wordt een schatting gemaakt van het verbruik na uitvoering van het voornemen. Maatschap de Groot streeft naar een zo duurzaam mogelijke bedrijfsvoering. In het MER wordt beschreven welke maatregelen worden getroffen om het verbruik van energie en natuurlijke hulpbronnen zo veel mogelijk te beperken.

Verwarming

Het bedrijf voorziet volledig in eigen energiebehoefte voor verwarming. De stallen en de woning worden verwarmd met een bestaande installatie die wordt gestookt met houtsnippers. Deze houtsnippers worden aangekocht (geen afvalstof).

Elektriciteit

Het bedrijf is geheel zelfvoorzienend qua elektriciteit. Op de bestaande stallen liggen zonnepanelen. Ook op de nieuw te bouwen stallen kunnen zonnepanelen worden geplaatst. Hiervoor komt circa 8.000 m² extra dakoppervlak beschikbaar.

6.10 Geluid

In de directe omgeving van de pluimveehouderij liggen geen geluidgevoelige objecten. De afstand tot omliggende woningen is 400 meter of meer. Er wordt daarom geen geluidhinder verwacht. Tevens is de inrichting gelegen aan een doorgaande weg. Het verkeer van en naar de inrichting gaat direct op in het heersende verkeer en zal niet leiden tot indirecte geluidhinder. Om aan te tonen dat aan de grenswaarden voor geluid kan worden voldaan zal er een akoestisch onderzoek worden uitgevoerd.

6.11 Externe veiligheid

Binnen de inrichting vinden geen activiteiten plaats die een risico vormen voor mensen die in de directe omgeving verblijven. Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) is niet van toepassing. In de omgeving van het plangebied zijn ook geen inrichtingen of leidingen die een risico vormen voor de veiligheid op de projectlocatie.

Met de brandweer is overleg gevoerd om het risico van brand en de gevolgen daarvan te verkleinen. Bij de verder uitwerking van het plan zullen de maatregelen ter verhoging van de brandveiligheid nader worden uitgewerkt. Hierbij wordt onder ander gebruik gemaakt van de aanbevelingen die volgen uit het Akkieplan Brandveilige Veehallen 2018-2022 en de voortgangsrapportage die in mei 2019 is verschenen. In het MER wordt beschreven welke maatregelen worden getroffen. Hierbij wordt ook de mogelijke uitbreiding met een overdekte uitloop in de overwegingen meegenomen.

6.12 Verkeer

Doordat het aantal kippen dat op jaarbasis wordt gehouden afneemt zal het vrachtverkeer van en naar de inrichting afnemen. Er zal minder veevoer worden aangevoerd en er zullen minder vaak kuikens worden aan- en afgevoerd. In het MER zal het verkeer van en naar de inrichting worden gekwantificeerd.

Het bedrijf is gelegen aan een doorgaande weg. Op het terrein is voldoende ruimte aanwezig voor parkeren en voor het manoeuvreren van vrachtverkeer en personenwagens. De bedrijfsactiviteiten leiden niet tot verkeershinder.

6.13 Risico's voor de volksgezondheid

Naar de risico's van veehouderijen voor de gezondheid van mensen die in de omgeving van veehouderijen verblijven is recent veel onderzoek gedaan. In een uitgebreid onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) in gebieden met veel veehouderijen (Oost-Brabant en Noord-Limburg) wordt een verhoogd aantal luchtwegklachten en gevallen van longontsteking gerapporteerd bij mensen die op korte afstand van een veehouderij wonen. Naar de oorzaak hiervan wordt nader onderzoek gedaan. In het meest recente VGO-rapport wordt aangegeven dat er sinds 2014 geen verhoogde kans op longontsteking meer gevonden wordt bij omwonenden van pluimveebedrijven.

Naast negatieve effecten zijn ook positieve effecten gevonden: wonen in de buurt van veehouderij lijkt een beschermend effect te hebben op het ontwikkelen van atopie¹⁹, vooral op heel korte afstand van een veehouderij. Dicht bij veehouderijen wonen minder mensen met COPD, een chronische ziekte aan de longen. Daar staat tegenover dat de mensen in de omgeving die wel COPD hebben, daar vaker en/of ernstigere complicaties van hebben.

In het MER zullen de laatste inzichten worden beschreven, voor zover deze van belang kunnen zijn voor het voorliggende initiatief.

De pluimveehouderij van Maatschap de Groot ligt niet in een veedicht gebied en de afstand tot omwonenden is 400 meter of meer. Er worden maatregelen getroffen om de emissies van ammoniak en fijnstof te beperken. Hierdoor worden de mogelijke risico's zo veel mogelijk verkleind.

¹⁹ Atopie is de aanleg van een persoon om immunoglobuline (antistoffen) van het type IgE te maken specifiek gericht tegen onschuldige stoffen die in de omgeving voorkomen, zoals huisstofmijt of pollen van gras of bomen. De term allergie wordt vaak gebruikt in plaats van het preciezere atopische allergie of atopie. Dat is niet onlogisch, daar de bekende allergieën (hooikoorts, huisstofmijtallergie, de meeste voedselallergieën, astma, atopisch eczeem) allen tot de atopische allergieën behoren. De allergische reacties treden hierbij op nadat het lichaam is blootgesteld aan verschillende allergenen, zoals bepaalde soorten voedsel, pollen of insectenbeten/steken.

6.14 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Het plangebied ligt nabij de overgang van het veenkoloniaal landschap naar het randveenontginningslandschap. Het landschap wordt gekenmerkt door een grote lineaire(kavel)maat en zeer open karakter, afgewisseld door een strakke planmatige wegenstructuur met lintbebouwing, water en groen. De agrarische bedrijven liggen in dit landschapsgebied veelal vrij open in het landschap. Karakteristiek voor het randveenontginningslandschap is de kleine, meer intieme landschapsmaat, die mede bepaalt wordt door het groen langs de wegen en op erven en verspreid liggende bosjes. In het bestemmingsplan heeft de locatie de gebiedsaanduiding 'veenkoloniaal gebied'. De herkenbaarheid van het veenkoloniale verkavelingssysteem is een te beschermen waarde.

Er wordt een erfinrichtingsplan/landschappelijk inpassingsplan opgesteld waarbij de maatwerkmethode wordt gevolgd. Een concept-inpassingsplan is reeds besproken in het team van het bouwheerschap van de provincie Groningen. Bij het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan moet rekening worden gehouden met de functionele eisen voor dierhygiëne, kabels en leidingen en onderhoud van sloten. De ruimte voor het aanbrengen van beplanting is daardoor beperkt. Voor de plekken waar beplanting wel mogelijk is wordt het inrichtingsplan nader uitgewerkt.

Aangezien er aan de noord- en aan de zuidgevel van de stallen vanwege de ventilatie en hygiëne-eisen geen beplanting mogelijk is, zal er meer aandacht dienen te zijn voor de architectuur en kleurstelling. Architectuur en erfinrichting dienen samen een bij elkaar passend geheel te vormen. Daarbij zal de architectuur er voor dienen te zorgen dat het langgerekte volume van de nieuwe kippenschuur zal worden opgedeeld/doorbroken. In het erfinrichtingsplan zullen ook aandachtspunten aangegeven voor de architectuur.

6.15 Effecten op natuur

Soortenbescherming

Op 4 maart 2020 is een quick scan flora- en fauna uitgevoerd om vast te stellen of er op de projectlocatie en de directe omgeving beschermde soorten aanwezig kunnen zijn.²⁰ Het rapport is bijgevoegd als bijlage 5.

Op de projectlocatie zijn geen beschermde soorten aangetroffen en is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. In de omgeving van de locatie (bouwland en erf) kunnen wel vogels broeden in het broedseizoen. Om verstoring van deze vogels te voorkomen dient het voorzorgbeginsel in acht te worden genomen. Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het slopen en het bouwrijp maken vóór of na het broedseizoen uit te voeren. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten. Als deze aanbevelingen worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op beschermde soorten voorkomen worden en is er geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

²⁰ Fopma, A, 2020. QuickScan en voortoets voor de locatie Vossenburg 1 te Kiel Windeweer; *Fopma NatuurAdvies*, Rapport 2020-382, Wapse

Gebiedsbescherming

Gezien de afstand tot Natura 2000-gebieden van 2,5 kilometer of meer, zullen effecten door stikstofdepositie kunnen optreden. Andere effecten dan stikstofdepositie kunnen op voorhand worden uitgesloten. Dit is vastgesteld in een uitgevoerde voortoets.

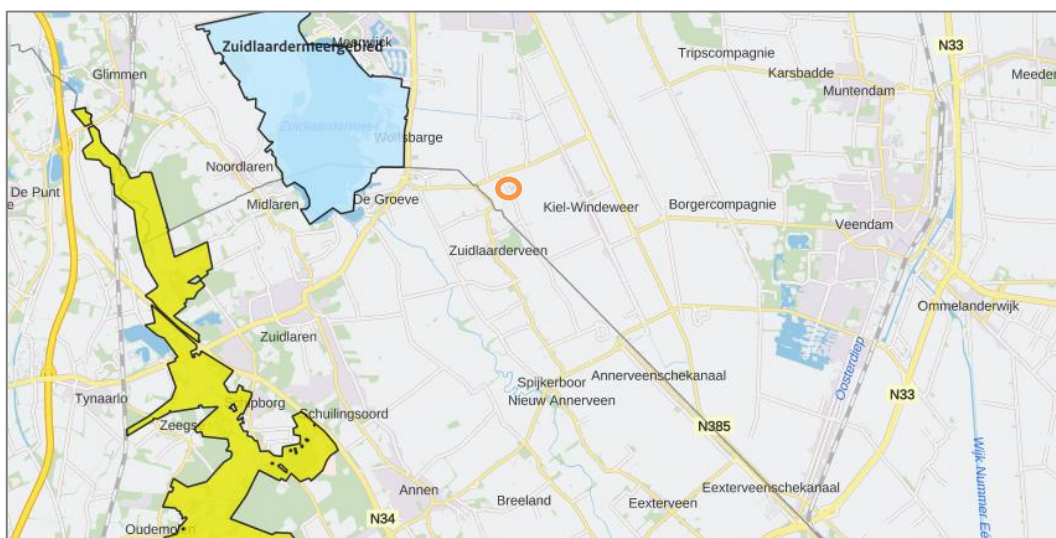
De belangrijkste bron van stikstof is de ammoniak (NH_3) die vrijkomt uit de stallen. Ander bronnen van stikstofemissie, in de vorm van stikstofoxiden (NO_x) zijn de houtverbrandingsinstallatie, mobiele bronnen met een verbrandingsmotor op het erf en het verkeer van en naar de inrichting. In het MER worden alle relevante bronnen in van het voornemen, de referentiesituatie en alternatieven in beeld gebracht.

Ammoniak en stikstofoxiden verplaatst zich via de lucht en slaan neer in de omgeving. In natuurgebieden kan de neerslag van ammoniak en andere stikstofverbindingen leiden tot verrijking en verzuring van de bodem. Dit kan een negatief effect hebben op de biodiversiteit in natuurgebieden.

Het dichtstbijzijnde voor stikstof gevoelige Natura 2000-gebied is het Drentsche Aa-gebied, ruim 6,8 kilometer ten westen van de pluimveehouderij. Het Zuidlaardermeergebied, op circa 2,5 kilometer ten noordwesten, is ook aangewezen als Natura 2000-gebied (op grond van de Vogelrichtlijn), maar het leefgebied van de beschermde soorten in dit gebied is niet gevoelig voor stikstofdepositie.

De afstanden tot de Natura 2000-gebieden in de omgeving zijn:

Zuidlaardermeer	2,5 kilometer	Fochteloërveen	22,0 kilometer
Drentsche Aa-gebied	6,8 kilometer	Elperstroomgebied	25,1 kilometer
Drouwenerzand	16,7 kilometer	Waddenzee	26,8 kilometer
Leekstermeergebied	18,7 kilometer	Lieftingsbroek	27,0 kilometer
Norgerholt	21,2 kilometer	Bakkeveense Duinen	30,1 kilometer
Witterveld	21,9 kilometer	Rheiderland (Dld)	30,7 kilometer

Figuur 6.4 Natura 2000-gebieden binnen 10 kilometer (bron: AERIUS-Calculator)

De stikstofdepositie op de voor stikstof gevoelige natuurgebieden zal worden berekend met de meest actuele versie van het verspreidingsmodel AERIUS Calculator. Er is een indicatieve berekening gemaakt met AERIUS Calculator 2019A op basis van de stalemissies volgens de geldende natuurvergunning en de gewenste situatie. Daaruit volgt dat het voornemen leidt tot een afname van stikstofdepositie (zie tabel 6.5).

Voor de verandering van de inrichting zal een natuurvergunning worden aangevraagd bij Gedeputeerde Staten van Groningen. Omdat de ammoniakemissie afneemt ten opzichte van de bestaande situatie, is zeker dat de stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige habitats en leefgebieden in de beschermde Natura 2000-gebieden afneemt. Aangezien stikstofdepositie het enige effect is, is vooraf duidelijk dat die toestemming verleend kan worden.

Natuurgebied	Hectare met hoogste verschil		
	Situatie 1	Situatie 2	Vershil
Fochteloërveen	0,05	0,04	- 0,01
Elperstroomgebied	0,05	0,04	- 0,01
Bakkeveense Duinen	0,06	0,05	- 0,01
Witterveld	0,07	0,05	- 0,02
Drentsche Aa-gebied	0,09	0,07	- 0,02
Lieftinghsbroek	0,14	0,11	- 0,03
Norgerholt	0,15	0,12	- 0,03
Drouwenerzand	0,16	0,13	- 0,04

Tabel 6.5 Indicatieve berekening stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden vanwege de ammoniakemissie uit stallen (AERIUS Calculator 2019A)

7 Overige

In het MER worden verder onderstaande onderdelen opgenomen:

- Vergelijking voornemen met referentie en alternatieven
Voor de relevante milieuaspecten wordt een vergelijking gemaakt van referentiesituatie met de mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven. Hiervoor wordt in het MER een matrix opgenomen waarin de effecten worden samengevat. De vergelijking gebeurt waar mogelijk kwantitatief (bijvoorbeeld in kg emissie) en kwalitatief.
Voor de kwalitatieve vergelijking worden de volgende kwalificaties gebruikt:
++ = veel beter, + = beter, 0 = geen relevant verschil, - = slechter, -- = veel slechter.
- Conclusie
Na de vergelijking van de relevante milieueffecten worden de belangrijkste bevindingen opgenomen in een conclusie.
- Samenvatting
In het MER wordt een samenvatting opgenomen die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het MER en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de van de beschreven alternatieven.
- Leemten in kennis
In het MER wordt een overzicht gegeven in leemten in de beschrijving van de milieueffecten ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens.
- Evaluatie milieueffecten
Op grond van artikel 7.39 van de Wet milieubeheer moet een onderzoek worden uitgevoerd naar de feitelijke milieugevolgen wanneer de voorgenomen activiteit wordt ondernomen. Het evaluatieonderzoek moet betrekking hebben op de belangrijke milieueffecten van de voorgenomen activiteit, met name de effecten die moeilijk voorspelbaar zijn of waarover leemten in kennis bestaan.
In het MER wordt geadviseerd voor welke belangrijke milieugevolgen evaluatie van de werkelijk optredende milieueffecten noodzakelijk of gewenst is en op welke wijze dit kan worden uitgevoerd.

Projectgegevens

Activiteit:

Wijziging pluimveehouderij Maatschap de Groot, Vossenburg 1 te Kiel-Windeweer
Kadastraal bekend gemeente Hoogezand, sectie O, nummers 420, 431, 432, 803, 804.

Initiatiefnemer:

Maatschap de Groot
Vossenburg 1
9605 PZ Kiel-Windeweer

Contactpersoon: E. (Erik) de Groot
E-mail: info@mtsdegroot.nl

Besluit/plan:

Vergunning op grond van artikel 2.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen
omgevingsrecht (omgevingsvergunning)

Bevoegd gezag:

Gedeputeerde Staten van Groningen
Sint Jansstraat 4
9712 JN Groningen
Postadres:
Postbus 610
9700 AP Groningen
Contactpersoon m.e.r.: W.H. (Wilma) Degenhart Drenth
T: (050) 3164712
E: w.h.degenhardtdrenth@provinciegroningen.nl

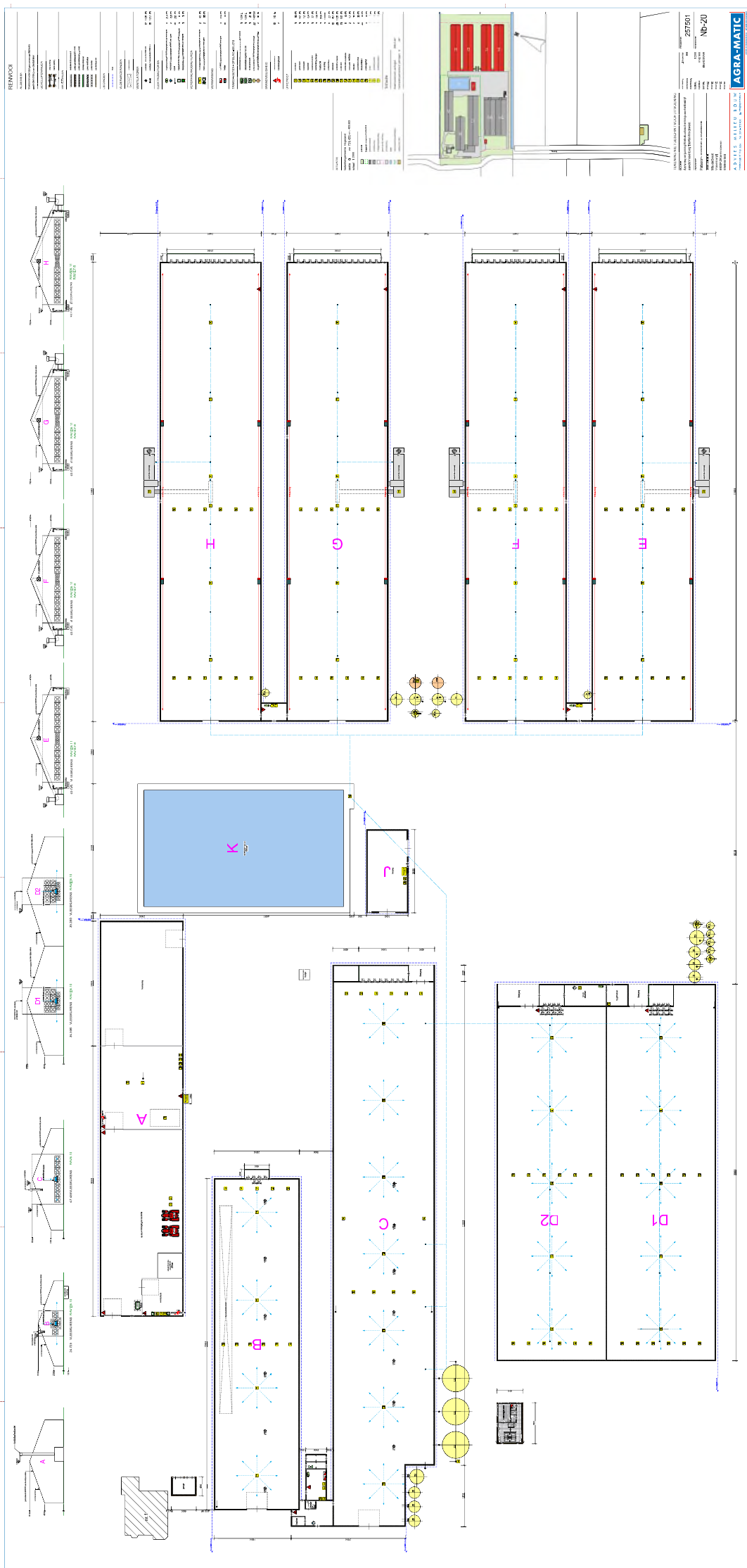
Projectleiding

Agra-Matic
J. (Jan) Bouwman
Postbus 396
6710 BJ Ede
T: (03) 186 75 401
E: info@agra-matic.nl

Opsteller MER

Rombou BV
R.A.M. (Rob) van Woerden
Postbus 432
8000 AK Zwolle
T: (088) 236 8 236
E: info@rombou.nl

Bijlage 1

Bijlage 2

Bestemmingsplan 'Buitengebied' vastgesteld op 23 augustus 2010

Hieronder worden de belangrijkste regels uit het bestemmingsplan samengevat, voor zover die relevant kunnen zijn voor het voornemen.

De voor 'Agrarisch met waarden' aangewezen gronden zijn (onder andere) bestemd voor agrarische activiteiten. Binnen de aanduiding 'volwaardige intensieve veehouderij' is een intensieve veehouderij toegestaan.¹ Bouwwerken zijn alleen binnen het bouwvlak zijn toegelaten. De uitbreiding van de bestaande vloeroppervlakte van stallen voor intensieve veehouderij is in beginsel niet toegestaan.

Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen en een uitbreiding toestaan mits:

1. het bouwvlak niet wordt overschreden;
2. de situering, maatvoering en vormgeving van de nieuw op te richten bebouwing in relatie tot de historisch gegroeide landschapsstructuur en de afstand tot ruimtelijke elementen aanvaardbaar is;
3. de erfinrichting in relatie tot het landschap aanvaardbaar is;
4. de infrastructurele ontsluiting aanvaardbaar is;
5. ontheffing van de provinciale omgevingsverordening is verkregen.

Burgemeester en wethouders kunnen dit bestemmingsplan wijzigen, en groei van een agrarisch bedrijf door vergroting van het bouwvlak tot 2 hectare toestaan, mits:

1. het, indien het een intensieve veehouderij betreft, gaat om een volwaardige intensieve veehouderij ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden - volwaardige intensieve veehouderij', en
2. bij de situering, omvang en vormgeving van het agrarisch bouwperceel voldoende rekening gehouden is met:
 - het respecteren van de historisch gegroeide landschapsstructuur, en
 - het houden van afstand tot andere ruimtelijke elementen, en
 - de toereikendheid van de infrastructurele ontsluiting, en
 - de evenwichtigheid van de ordening, maatvoering en vormgeving van de bedrijfsgebouwen, en
 - de inpasbaarheid van de erfinrichting in het landschapstype, en hierover een overeenkomst tot inpassing & instandhouding is getekend door de initiatiefnemer en het college;
 - de wenselijkheid om voor de bedrijfsvoering niet meer in gebruik zijnde bouwwerken, met uitzondering van monumentale of karakteristieke, te saneren, en
 - de uitbreiding overeenstemt met de regels van de provinciale omgevingsverordening danwel hiervoor ontheffing van de provinciale omgevingsverordening is verleend.

Ter plaatse van de aanduiding 'veenkoloniaal gebied' is de herkenbaarheid van het veenkoloniale verkavelingssysteem een te beschermen waarde.

¹ In dit bestemmingsplan wordt onder intensieve veehouderij verstaan: "Niet-grondgebonden agrarische bedrijven die zelfstandig of als neventak geheel of nagenoeg geheel in gebouwen varkens, pluimvee, vleeskalveren en pelsdieren houden met uitzondering van het biologisch houden van dieren overeenkomstig de *Landbouwkwaliteitswet*."

Bijlage 3

G E M E E N T E H O O G E Z A N D - S A P P E M E E R

BESCHIKKING WET MILIEUBEHEER

Nr. 10-05

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoogezand-Sappemeer beschikken hierbij op een vergunningaanvraag ingevolge de Wet milieubeheer van de heer J.W. de Groot.

Aanvraag om vergunning

Op 30 september 2010 hebben wij een aanvraag ontvangen van de heer J.W. de Groot, Vossenburg 1, 9605 PZ te Kiel-Windeweer voor een vergunning ingevolge artikel 8.1, lid 1 en artikel 8.4, lid 1 van de Wet milieubeheer (revisievergunning) voor een pluimveehouderij met houtverbrandingsinstallatie.

De inrichting is gelegen aan de Vossenburg 1, 9605 PZ te Kiel-Windeweer, kadastraal bekend Hoogezand, sectie O, nummers 370 (ged.), 420, 431, 432 (ged.) en 433.

Gevolgde procedure

Op grond van artikel 1.2, lid 2 van de Invoeringswet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Stb. 2010, 142) blijft het recht, zoals dat gold vóór 1 oktober 2010, van toepassing op de voorbereiding en vaststelling van een beschikking op de aanvraag om een vergunning op grond van artikel 8.1 van de Wet milieubeheer, indien voor dat tijdstip een aanvraag is ingediend.

Aangezien deze aanvraag is ingediend vóór 1 oktober 2010, hebben wij voor deze aanvraag de in de Wet milieubeheer (oud) voorgeschreven procedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht en hoofdstuk 13 van de Wet milieubeheer gevolgd.

In verband met de voorgenomen activiteiten is een milieueffectrapportage (MER) opgesteld (zie paragraaf 3.5).

Alhoewel voor de voorgenomen activiteiten géén vergunning op grond van de Waterwet noodzakelijk is, en de coördinatieverplichting in afdeling 8.1.3 van de Wet milieubeheer dus niet van toepassing is, is de aanvraag op 29 oktober 2010 voor advies en kennisgeving gestuurd aan het Waterschap Hunze en Aa's. Op 2 november 2010 heeft het Waterschap Hunze en Aa's per e-mail laten weten dat inderdaad géén vergunning op grond van de Waterwet nodig is.

Aangezien de inrichting niet behoort tot een door de Minister van VROM aangewezen categorie van inrichtingen waarvoor de adviesbevoegdheid van de VROM-Inspectie geldt, is de aanvraag en de ontwerpbeschikking niet voor advies aan de VROM-Inspectie Regio Noord gestuurd.

Wij hebben de aanvraag en de ontwerpbeschikking van 2 december 2010 tot en met 12 januari 2011 ter inzage gelegd en op 1 december 2010 gepubliceerd in de Regiokrant. Naar aanleiding hiervan zijn geen zienswijzen of adviezen ontvangen.

GRONDEN VAN DE BESLISSING

A. Algemeen

De inrichting betreft een pluimveehouderij waar na de bouw van twee nieuwe stallen in totaal 305.000 vleeskuikens worden gehouden. Tevens zal een houtverbrandingsinstallatie aanwezig zijn die de meeste warmte levert voor de stallen. Verder zijn voersilo's en een werkplaats aanwezig.

Vanwege de bedrijfsmatige activiteiten is er sprake van een inrichting zoals bedoeld in artikel 1.1, lid 1 van de Wet milieubeheer. De activiteiten vallen primair onder categorie 8.1, onder a, van Bijlage I van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (IVB). Deze categorie betreft 'het fokken, mesten, houden, etc. van dieren'.

In de inrichting wordt geen pluimveemest bewerkt of verwerkt en vindt geen verbranding plaats van afvalstoffen van buiten de inrichting. Tevens heeft de houtverbrandingsinstallatie een thermisch vermogen kleiner dan 50 MW en is het gezamenlijk vermogen van de aanwezige elektromotoren en verbrandingsmotoren kleiner dan 15 MW zodat wij het bevoegde gezag zijn in het kader van de Wet milieubeheer.

De inrichting is vergunningplichtig op grond van artikel 8.1, lid 1 van de Wet milieubeheer omdat een zogenaamde gpbv-installatie in het bedrijf aanwezig is. Een gpbv-installatie is een installatie die wordt genoemd in bijlage 1 van de IPPC-richtlijn (zie paragraaf 3.4) en waarop de IPPC-richtlijn dus van toepassing is. Dit betekent ook dat het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) niet op de inrichting van toepassing is.

Voor de inrichting is op 25 juli 2006 een revisievergunning op grond van de Wet milieubeheer verleend. Verder is op 7 februari 2007 een melding op grond van artikel 8.19 van de Wet milieubeheer geaccepteerd. De op 15 januari 2009 ingediende aanvraag om een veranderingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer, is per brief van 29 september 2010 ingetrokken.

De onderhavige vergunning wordt aangevraagd in verband met het uitbreiden van de inrichting met twee nieuwe stallen met bijbehorende silo's voor de opslag van veevoer. Het totaal aantal gehouden vleeskuikens komt daarmee op 305.000 stuks. Verdere veranderingen ten opzichte van de al vergunde situatie zijn:

- het afstoten van 10 schapen en 25 stuks rundvee;
- het plaatsen van een houtkachel met een grotere capaciteit (500 in plaats van 350 kW) en 2 nieuwe CV-ketels;
- het uitbreiding van de opslagruimte (H) voor hout;
- het vervangen van de bestaande tank voor de opslag van dieselolie door een nieuwe dubbelwandige tank;
- het aanbrengen op alle stallen (nieuw en bestaand) van een emissiereducerend Wesselman-systeem;
- het vergroten van opslagruimte D;
- het afstoten van de wasplaats / afsputplaats voor veetransportwagens.

Voor deze veranderingen is tevens een MER opgesteld (zie paragraaf 3.5). Deze aanvraag om milieuvergunning komt overeen met het in de MER beschreven voorkeursalternatief.

B. Aspecten die bij beslissing op de aanvraag moeten worden betrokken

1. Bestaande toestand van het milieu

De inrichting is solitair gelegen in het buitengebied van Kiel-Windeweer in een overwegend agrarisch gebied met verspreid liggende woningen. De bestemming van het perceel waarop de bestaande bebouwing zich bevindt, komt overeen met het huidige agrarische gebruik. Voor het uitbreiden van de inrichting met twee nieuwe stallen is een planologische procedure (projectbesluit) noodzakelijk, deze procedure is in gang gezet. Er zijn in de directe omgeving van het bedrijf geen gebieden aanwezig die bijzondere bescherming behoeven zoals waterwin- of stiltegebieden. Er zijn met betrekking tot de inrichting geen (recente) klachten bekend.

2. Toekomstige ontwikkelingen

Met betrekking tot de inrichting en de omgeving zijn in de naaste toekomst geen redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen die van belang zijn met het oog op de bescherming van het milieu.

3. Gevolgen voor het milieu en mogelijkheden tot bescherming

3.1 Algemeen

Op 6 december 2006 is het Besluit landbouw milieubeheer (Stb. 2006, 390) in werking getreden. Het Besluit landbouw milieubeheer is niet op de onderhavige inrichting van toepassing op grond van de hierin opgenomen uitsluitingsgronden in artikel 3, lid 1 onder a (houden van meer dan 50 MVE).

Niettemin is voor wat betreft de voorschriften die aan deze vergunning zijn verbonden ten aanzien van de algemene milieuaspecten zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de voorschriften die zijn verbonden aan het Besluit landbouw milieubeheer. Deze algemene milieuaspecten wijken niet af van veehouderijen die wél onder het Besluit landbouw milieubeheer vallen en hebben bijvoorbeeld betrekking op afvalstoffen, bodem en veiligheid.

3.2 Ammoniakemissie en stankhinder

Wet ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (Stb. 2002, 93) heeft tot doel om kwetsbare natuur extra te beschermen tegen de nadelige gevolgen van de emissie van ammoniak uit veehouderijen die in of nabij deze gebieden zijn gelegen. Volgens de Wet ammoniak en veehouderij mogen binnen een dergelijk kwetsbaar gebied, voorheen gedefinieerd als een voor verzuring gevoelig gebied, en een zone van 250 meter daar om heen, geen veehouderijen worden opgericht of uitgebreid.

De onderhavige inrichting is ten opzichte van kwetsbare natuurgebieden gelegen op circa 2600 meter (natuurgebieden ten zuidwesten van Tynaarlo, provincie Drenthe) en circa 3000 meter (oeverlanden Zuidlaardermeer) afstand.

De Wet ammoniak en veehouderij vormt derhalve geen belemmering om deze vergunning te kunnen verlenen.

Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij

Het huidige ammoniakbeleid is vooral gericht op het terugdringen van ammoniakemissies door het toepassen van emissiereducerende maatregelen. In het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (Stb. 2005, 675) worden echter ook eisen gesteld aan de maximale emissiewaarden voor ammoniak (NH₃). Dit Besluit is rechtstreeks van toepassing op de inrichting.

Volgens artikel 2, lid 1 en bijlage 1 van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij moeten stallen voor het huisvesten van vleeskuikens voldoen aan een maximale emissiewaarde voor NH₃ (ammoniak) van 0,045 kg per dierplaats per jaar.

In de nieuw te bouwen stallen zal een zogenaamd Wesselman-systeem worden toegepast, bestaande uit een stalsysteem met verwarming en ventilatoren (BWL2009.14). Dit stalsysteem kent een emissiewaarde van 0,035 kg NH₃ per dierplaats per jaar, zodat aan de bovengenoemde normstelling uit het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij wordt voldaan.

Van het stalsysteem maakt een technische beschrijving deel uit van de aanvraag. Uiteraard dient het stalsysteem overeenkomstig deze beschrijving te worden aangelegd en uitgevoerd. De in de stallen aanwezige technische installaties en voorzieningen zoals heaters en ventilatoren dienen in goede staat van onderhoud te verkeren, periodiek te worden gecontroleerd, zonodig gerepareerd en zo vaak als voor de goede werking noodzakelijk is, te worden schoongemaakt en onderhouden. Hiertoe is voorschrift 8.6 aan de vergunning verbonden.

De bestaande stallen (stalsysteem E5.9) zijn traditioneel uitgevoerd en hebben een emissiewaarde van 0,08 kg NH₃ per dierplaats per jaar en voldoen dus niet aan de bovengenoemde norm van 0,045 kg NH₃ per dierplaats per jaar. In artikel 4, lid 1 van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij en bijlage 2 behorende bij dit besluit is echter bepaald dat op 1 januari 1997 reeds vergunde stallen uiterlijk 1 januari 2012 aan deze norm moeten voldoen. De uitzondering in artikel 4, lid 2 is niet van toepassing aangezien meer dan 25.000 vleeskuikens worden gehouden. Volgens de aanvraag zullen ook de bestaande stallen worden uitgerust met een Wesselman-systeem, waarmee voldaan wordt aan een maximale emissiewaarde voor NH₃ (ammoniak) van 0,045 kg per dierplaats per jaar.

Er wordt verwacht dat de bestaande stallen ruim vóór de gestelde datum van 1 januari 2012 kunnen en zullen zijn aangepast.

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de nu vergunde en aangevraagde situatie. De in deze tabel gehanteerde emissiefactoren voor ammoniak (NH₃) zijn overeenkomstig de emissiefactoren die zijn vastgesteld in de Bijlage bij de Regeling ammoniak en veehouderij (Stcrt. 2002, 82), voor het laatst gewijzigd op 17 juni 2010 (Stcrt. 2010, 9996).

	Volgens vergunning 25-07-2006			Volgens deze aanvraag		
	Aantal	Kg NH ₃ per jaar		Aantal	Kg NH ₃ per jaar	
		Factor	totaal		factor	totaal
Rundvee ouder dan 2 jaar (A7)	26	9,5	247	-	-	-
Schapen (B1)	10	0,7	7	-	-	-
Vleeskuikens (E5.100)	102.000	0,08	8160	-	-	-
Vleeskuikens (E5.10)	-	-	-	305.000	0,035	10.675
Totaal		8.414 kg NH₃			10.675 kg NH₃	

Op grond van artikel 2a van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij dienen tevens wij te bezien of met het voorgestelde stalsysteem wordt voldaan aan het gestelde in de artikelen 8.8 en 8.11, derde lid, van de Wet milieubeheer.

Het uitgangspunt hierbij is dat een agrarisch bedrijf waar een gpbv-installatie aanwezig is, zoals bij de onderhavige inrichting, ten minste moet voldoen aan de 'Best Beschikbare Techniek' (BBT). De technische kenmerken en geografische ligging van de inrichting, evenals de lokale milieusituatie, kunnen echter aanleiding zijn om strengere emissiewaarden te stellen dan die welke zijn gebaseerd op BBT. Met behulp van de 'beleidslijn IPPC-omgevingstoets ammoniak en veehouderij', opgesteld door het Ministerie van VROM, hebben wij getoetst of het voorgestelde stalsysteem voldoet aan BBT. In deze beleidslijn wordt, afhankelijk van de jaarlijkse emissievracht aan ammoniak, met een strengere emissienorm gerekend dan die is vastgelegd in het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Deze beleidslijn gaat uit van de volgende emissie-eisen:

- tot een emissievracht van 5.000 kg ammoniak per jaar, kan worden volstaan met toepassing van BBT en geldt de 'reguliere' emissie-eis van 0,045 kg NH₃ per dierplaats per jaar;
- bij een emissie tussen de 5.000 en 10.000 kg ammoniak per jaar geldt gelet op BBT een emissie-eis van 0,037 kg NH₃ per dierplaats per jaar;
- bij een emissie boven de 10.000 kg per jaar aan ammoniak per jaar geldt gelet op BBT een emissie-eis van 0,012 kg NH₃ per dierplaats per jaar.

Zoals in bovenstaande tabel is berekend, zal in de inrichting maximaal 10.675 kg ammoniak per jaar vrijkomen. Volgens de bovengenoemde beleidslijn mag de maximale jaarlijkse emissievracht dan niet meer bedragen dan:

- $5000 \text{ kg NH}_3 / 0,045 = 111.111 \text{ vleeskuikens}$
 - $5000 \text{ kg NH}_3 / 0,037 = 135.135 \text{ vleeskuikens}$
 - $705 \text{ kg NH}_3 / 0,012 = 58.750 \text{ vleeskuikens}$
- totaal $10.705 \text{ kg NH}_3 / 305.000$ (afgerond) vleeskuikens

De berekende emissievracht voor ammoniak (10.705 kg) is derhalve lager als de emissievracht bij het voorgestelde stalsysteem (10.675 kg) en voldoet daarmee aan de 'beleidslijn IPPC-omgevings-toets ammoniak en veehouderij'. Hiermee wordt voldaan aan het gestelde in artikel 2a van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Dit is een gevolg van het feit dat zowel de bestaande als de nieuwe stallen emissiearmere worden uitgevoerd als op grond van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij wordt voorgeschreven. Tevens kan worden gesteld dat het voorgestelde stalsysteem voor wat betreft de emissie aan ammoniak ten minste voldoet aan BBT.

Wet geurhinder en veehouderij

De Wet geurhinder en veehouderij (Stb. 2006, 531) is per 1 januari 2007 in werking getreden. Deze wet is er primair voor bedoeld om de geurhinder bij veehouderijen te kunnen bepalen en ontoelaatbare geurhinder bij woningen van derden te voorkomen.

In de bijbehorende Regeling geurhinder en veehouderij (Stcrt. 2006, 246) zijn geuremissiefactoren vastgesteld voor pluimvee. Voor pluimveehouderijen moet de geurbelasting op omliggende objecten worden berekend met behulp van het verspreidingsmodel 'V-stacks vergunning'. Deze geurberekeningen maken deel uit van de aanvraag. Wij hebben geen reden te twijfelen aan de juistheid van deze geurberekeningen.

De inrichting is gelegen buiten de bebouwde kom en niet gelegen in een zogenaamd concentratiegebied, als gedefinieerd in de Wet geurhinder en veehouderij. Op grond van artikel 3, lid 1 onder d van deze Wet, mag de geurbelasting van de inrichting op een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom dan niet meer bedragen dan 8.0 odour units per kubieke meter lucht. De dichtstbijgelegen geurgevoelige objecten bevinden zich in (zuid-)westelijke richting aan de Dorpsstraat 3 te Zuidlaarderveen, Vossenburg 4 te Kiel-Windeweer en in noord-oostelijke richting aan de Zuidlaardeweg 5 te Kiel-Windeweer. Volgens de bovengenoemde geurberekening bedraagt de geurbelasting als gevolg van het houden van pluimvee op deze drie geurgevoelige objecten resp. 3.37, 3.25 en 4.05 odour units per kubieke meter lucht, zodat voldaan wordt aan de normstelling.

De geurbelasting op de dichtstbijgelegen geurgevoelige objecten in de bebouwde kom van Kiel-Windeweer (in de geurberekeningen zijn dit de volgnummers 9, 10 en 11) bedraagt resp. 1.03, 0.68 en 0.66 odour units per kubieke meter lucht, bij een geurnorm van 2. Ook bij geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom wordt derhalve voldaan aan de normstelling.

De Wet geurhinder en veehouderij vormt derhalve geen belemmering om deze vergunning te kunnen verlenen.

Flora- en faunawet

De soortbescherming van in het wild levende planten en dieren is geregeld in de Flora- en faunawet. Bij het uitvoeren van dit project zal moeten worden nagegaan of dit ter plekke negatieve gevolgen voor beschermde planten- of dieren heeft. Aangezien deze wetgeving rechtstreeks van toepassing is, hoeft hierover in deze vergunning niets geregeld te worden. Het Ministerie van LNV is hiervoor bevoegd gezag.

Overigens wordt verwacht dat geen ontheffing op grond van de Flora- en faunawet noodzakelijk zal zijn. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen op grond van de Vogelrichtlijn betreft het 'Zuidlaardermeergebied' op circa 3 km afstand van de inrichting zodat het onwaarschijnlijk moet worden geacht dat de aangevraagde vergunning een significante invloed heeft op de vogelsoorten in dit gebied. Wel zal ten tijde van uitvoering van het project nog nagegaan dienen te worden of zich ter plekke beschermde planten- of diersoorten bevinden.

Natuurbeschermingswet 1998

Bescherming van voor flora en fauna waardevolle of kwetsbare gebieden is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. In dat kader is nagegaan of bij het uitvoeren van dit project negatieve effecten kunnen optreden op habitatgebieden. Daarbij kan met name gedacht worden aan de ammoniakdepositie op het 'Drentsche Aa-gebied', dat tevens is aangemerkt als een Natura 2000- en Vogelrichtlijngebied.

Uit deze toetsing is gebleken dat volgens deze aanvraag (voorkeursalternatief volgens de MER) een kleine maar significante toename plaatsvindt van de ammoniakdepositie op het 'Drentsch Aa-gebied'. In een brief van 20 mei 2010 heeft GS van de provincie Drenthe (als bevoegd gezag voor de Natuurbeschermingswet 1998) daarom aangegeven dat een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk is. Deze vergunning is echter niet noodzakelijk als geen sprake meer is van een toename van de ammoniakdepositie op het 'Drentsch Aa-gebied', bijvoorbeeld door het zogenaamde 'extern salderen'. Extern salderen houdt kort gezegd in dat vergunde ammoniakrechten van bestaande bedrijven met een milieuvergunning, waar geen dieren met een vastgestelde emissienorm voor ammoniak meer worden gehouden, worden opgekocht. De bedoeling hiervan is dat de totale ammoniakdepositie op een daarvoor gevoelig gebied, in ieder geval niet toeneemt.

Onlangs hebben wij van GS van de provincie Drenthe bericht gehad dat de onderhavige inrichting deze externe saldering gaat toepassen en hiervoor een aanvraag bij GS van de provincie Drenthe heeft ingediend. Op basis van deze aanvraag zal GS van de provincie Drenthe een zogenaamde 'positieve weigering' verlenen. Deze houdt kort gezegd in dat op basis van de in de aanvraag vermelde gegevens géén Nb-wet-vergunning noodzakelijk is.

Aangezien de Natuurbeschermingswet 1998 rechtstreeks van toepassing is, en de provincie Drenthe hiervoor bevoegd gezag is, hoeft hierover in deze vergunning niets geregeld te worden.

3.3 Lucht (overig)

De opslag van vaste mest vindt plaats in een aparte opslagvoorziening (sleufsilos) langs de Vossen-burg. Deze opslag is gelegen op een afstand van circa 300 meter van het dichtstbijzijnde geur-gevoelige object (Vossen-burg 4 te Kiel-Windeweer). Deze afstand achten wij groot genoeg om geurhinder te voorkomen. Omdat deze afstand uit de aanvraag voortvloeit, zijn daartoe geen afstandseisen in deze vergunning opgenomen. Ten aanzien van deze opslag van vaste mest is voorschrift 8.4 aan deze vergunning verbonden.

In de inrichting wordt een houtverbrandingsinstallatie aangebracht met een thermisch vermogen van 500 kW. Met behulp van deze installatie worden alle stallen verwarmd. Op de emissie van deze houtverbrandingsinstallatie is de bijzondere regeling F7 van de Nederlandse Emissie Richtlijn Lucht (NeR) 2008 (hierna: NeR) van toepassing. Deze regeling is van toepassing op het verbranden van schoon resthout in installaties met een beperkt thermisch vermogen. In het aan deze vergunning verbonden voorschrift 5.1 is bepaald dat in de in de inrichting aanwezige houtverbrandingsinstallatie uitsluitend schoon resthout mag worden verbrand, waarbij de definitie in de NeR voor schoon resthout is overgenomen.

Aangezien de houtverbrandingsinstallatie een thermisch vermogen heeft van 0.5 MW, geldt op grond van de NeR een emissie-eis voor stof van maximaal 100 mg/ m₀³ (voorschrift 5.2). Het opnemen van emissie-eisen ten aanzien van (polycyclische aromatische) koolwaterstoffen, koolmonoxide en stikstofoxiden is volgens de NeR voor de houtverbrandingsinstallatie niet noodzakelijk. Conform de bijzondere regeling F7 van de NeR dient ten aanzien van deze emissie-eis een controleregime zijn uitgewerkt. In dit geval bestaat dit controleregime uit het eenmalig meten van de emissie van stof), na het in gebruik nemen van de installatie (voorschrift 5.2).

Geurhinder als gevolg van de houtverbrandingsinstallatie dient in de eerste plaats te worden voorkomen door een zodanige bedrijfsvoering (volgens de door de fabrikant / leverancier opgestelde installatiespecifieke instructies) en afstelling dat een volledige verbranding wordt bereikt. Uiteraard komt dit ook de doelmatigheid en het rendement van de installatie ten goede. Als vangnetbepaling ter voorkoming van geurhinder door de houtverbrandingsinstallatie (en overige geurhinder) zijn de voorschriften 5.3 en 5.4 aan deze vergunning verbonden.

Naast de aanwezige houtverbrandingsinstallatie zullen twee nieuwe aardgasgestookte centrale verwarmingsinstallaties in de inrichting aanwezig zijn, elk met een nominaal vermogen van 137 kW. De emissie-eisen ten aanzien van de stookinstallaties staan vermeld in het Besluit emissie-eisen middelgrote stookinstallaties (Bems)(Stb 2009, 547) en het Besluit typekeuring verwarmings-toestellen luchtverontreiniging stikstofoxiden (Stb 1995, 344).

Voor zowel de houtgestookte- als de gasgestookte stookinstallaties in de inrichting zijn de keuringsverplichtingen voor deze installaties opgenomen in het Bems, dat rechtsreeks werkend is op de inrichting. Hiertoe zijn derhalve geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

De resultaten van een onderzoek naar de luchtkwaliteit van de gehele inrichting wordt weergegeven in het 'onderzoek luchtkwaliteit' van Adviesburo De Haan van 17 maart 2010 met nummer B.09.191.03, dat deel uitmaakt van de aanvraag. Onderzocht is de toekomstige situatie volgens het voorkeursalternatief, dus na de bouw van twee nieuwe stallen.

Uit dit onderzoek blijkt dat voor fijn stof PM₁₀ vanwege vaste bronnen in de inrichting een overschrijding van de jaargemiddelde concentratie oplevert vanaf de grens van de inrichting en dat niet overal wordt voldaan aan de grenswaarde voor het aantal overschrijdingsdagen van het 24-uurs gemiddelde. Deze overschrijdingen vinden plaats op punten aan de noordzijde, de oostzijde en aan de zuidzijde van het bedrijf (rekenpunten 12, 13 en 22). Deze punten zijn echter gelegen in de weilanden grenzend aan het bedrijf, die niet publiek toegankelijk zijn. Op basis van het toepasbaarheidsbeginsel en het blootstellingsbeginsel uit de Regeling beoordeling luchtkwaliteit (Stcrt 2007, 220) achten wij deze overschrijdingen aanvaardbaar aangezien deze niet leiden tot een significante blootstelling van derden.

Voor wat betreft fijn stof als gevolg van de verkeersaantrekkende werking wordt wél volledig voldaan aan de jaargemiddelde grenswaarde en het aantal toegestane overschrijdingsdagen.

Voor wat betreft de emissie van NO₂ kan het bedrijf ruimschoots voldoen aan de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie. Deze neemt met maximaal 0,8 microgram /m³ vanaf de inrichtingsgrens slechts beperkt toe tot maximaal 14,0 microgram/m³. De uurgemiddelde concentratie wordt zowel in de bestaande als de nieuwe situatie niet overschreden.

Ten aanzien van de (algemene) luchtkwaliteit is hoofdstuk 5, titel 5.2, van de Wet milieubeheer van toepassing, deze titel staat daarom ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'. Aangezien de in deze titel genoemde normen rechtstreeks van toepassing zijn, hoeft hierover in deze vergunning verder niets meer te worden geregeld.

In de werkplaats vinden op beperkte schaal laswerkzaamheden plaats door middel van elektrisch lassen, waarbij lasdampen vrijkomen. Deze lasdampen worden afgevoerd door middel van natuurlijke ventilatie. Omdat per jaar naar verwachting (veel) minder dan 6500 kg aan laselektrodes of lasdraad wordt verbruikt, zijn aan de emissie van deze lasdampen verder geen eisen gesteld. Deze gebruikelijke ondergrens wordt o.a. genoemd in artikel 4.55 van de Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Stcrt 2007, 223)

De aanwezige koelinstallatie ten behoeve van de kadaverkoeling heeft een elektromotorisch vermogen van 0,55 kW en is gevuld met 570 gram koudemiddel (R407C) en valt daarmee niet onder de werkingssfeer van het Besluit ozonlaagafbrekende stoffen Wms 2003 (Stb. 2003, 360) en de daarop gebaseerde Regeling lektheid koelinstallaties in de gebruiksfase 2006 (Stcrt. 2006, 235).

3.4 IPPC-richtlijn

De IPPC-Richtlijn (Integrated Pollution Prevention and Control Directive conform EG-richtlijn 96/61/EG, L257 van 24 september 1996) is een Europese richtlijn inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging. Deze richtlijn geldt o.a. voor intensieve veehouderijen met meer dan 40.000 stuks pluimvee. De IPPC-Richtlijn is derhalve op de onderhavige inrichting van toepassing.

De IPPC-richtlijn is bedoeld om emissies naar bodem, water en lucht zoveel mogelijk te voorkomen en, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. Een belangrijk toetsingskader daarbij vormt de 'Best Beschikbare Techniek' (BBT). In de zogenaamde 'BBT Reference Documents' (BREF's) wordt per sector of per activiteit een overzicht gegeven van de technieken die als BBT kunnen worden beschouwd.

Op basis van de Regeling aanwijzing BBT-documenten dient daarbij met name getoetst te worden aan de BREF Intensieve veehouderijen: 'Reference Document on Best Available Techniques for intensive Rearing of Poultry and Pigs'. In deze BREF is met betrekking tot het houden van pluimvee o.a. sprake van BBT als er in de nieuwe situatie geen sprake is van een belangrijke toename in de ammoniakemissie en als wordt voldaan aan het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (zie hiervoor paragraaf 3.2). Daarbij kan nog worden opgemerkt dat de toepassing van een chemische luchtwasser niet wordt genoemd als BBT. Bij een chemische luchtwasser is in de regel sprake van een lagere ammoniakemissie, maar tevens van een toename in het energieverbruik, het gebruik aan chemicaliën en het vrijkomen van verontreinigd spuiwater. Door het toepassen van een chemische luchtwasser staat een positief milieueffect hierdoor niet per definitie vast.

De BBT voor de opslag van vaste mest houdt in dat de opslagcapaciteit voldoende moet zijn om mest op een verantwoorde wijze op te slaan totdat deze kan worden verwerkt of op het land gebracht. Verder moet de opslagvoorziening zodanig zijn dat afvloeiend mestvocht (percolaat) niet in de bodem of oppervlaktewater terecht kan komen. Door het afgedekt opslaan van gedroogde mest op een mestdichte plaat wordt hieraan voldaan (zie paragraaf 3.7). Ook wordt voldoende afstand gehouden tot geurgevoelige objecten om geurhinder te voorkomen (zie paragraaf 3.3).

Verder zijn er nog een aantal overige aspecten die in de 'oplegnotitie bij de BREF voor de intensieve pluimvee- en varkenshouderij' (Infomil, 2007) worden genoemd. Dit betreft het hanteren van een goede landbouwpraktijk, voerstrategieën, water- en energiebesparing, de behandeling van mest (komt in de inrichting niet voor, behalve drogen van mest) en het uitrijden van mest. Daarbij is alleen het aspect van water- en energiebesparing in deze vergunning verder uitgewerkt (paragraaf 3.10). Voor wat betreft de overige aspecten nemen wij de conclusies van de oplegnotitie over, inhoudende dat ten aanzien van deze overige aspecten geen (aanvullende) voorschriften aan deze vergunning hoeven te worden verbonden.

3.5 Milieu Effect Rapportage (MER)

In de onderdelen C en D van de bijlage behorende bij het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (Stb. 540, 1994) wordt aangegeven in welke gevallen een milieu-effectrapportage (MER) moet worden opgesteld. De voorgenumen activiteit, het uitbreiden van een pluimveehouderij met meer dan 85.000 vleeskuikens, wordt genoemd in categorie C14 van het bovengenoemde Besluit. Voor de voorgenumen activiteit diende daarom een MER te worden opgesteld.

Na het opstellen van een startnotitie (maart 2009) en het vaststellen van de richtlijnen waaraan de MER moet voldoen (juli 2009), is op 1 april 2010 een MER ingediend. In deze MER wordt de referentiesituatie, het voorkeursalternatief, het ammoniakemissieneutrale alternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief beschreven. Op 17 augustus 2010 heeft de Commissie voor de milieu-effectrapportage daarover haar eindoordeel uitgesproken. In dit eindoordeel wordt géén van de in de MER beschreven varianten uitgesloten. Zoals verwacht is er uiteindelijk door de aanvrager voor gekozen om de onderhavige aanvraag om milieuvergunning in te dienen op basis van het voorkeursalternatief.

In de MER zijn de gevolgen voor het milieu van de diverse onderzochte varianten beschreven. Wij onderschrijven de conclusie van de Commissie voor de MER dat in principe alle varianten mogelijk zijn. Het is dus aan de aanvrager om te kiezen voor de voor hem meest aantrekkelijke variant, in dit geval het voorkeursalternatief. In deze aanvraag is de voorkeursvariant verder beschreven, waarbij tevens is aangegeven in hoeverre deze verschilt van de in de MER beschreven voorkeursvariant. De verschillen hiertussen zijn naar onze mening niet van een ingrijpend belang. Op de beschreven milieuaspecten wordt in deze vergunning per aspect verder ingegaan.

Met betrekking tot de uitwerking van het in artikel 7.39 van de Wet milieubeheer bedoelde evaluatieonderzoek hebben wij op 1 november 2010 contact gehad met de Commissie voor de MER. Daarbij is bij monde van de heer H.J.M. Hendriks aangegeven dat evaluatie van de plannen bij intensieve veehouderijen vrijwel alleen mogelijk is door middel van het uitvoeren van opleverings- en reguliere controles om na te gaan of het plan overeenkomstig de ingediende MER en aanvraag wordt uitgevoerd. Dit valt binnen ons reguliere handhavingsbeleid, waarbij bedrijven regelmatig worden bezocht voor een controle op de naleving van wet- en regelgeving. Het uitvoeren van bijvoorbeeld een nieuw luchtkwaliteits- en/of akoestisch onderzoek na de realisatie en ingebruikname van de stallen acht de Commissie niet zinvol omdat deze niets toevoegen aan de reeds bekende gegevens met betrekking tot dit plan en de theoretische kentallen waarop dergelijke onderzoeken zijn gebaseerd veelal vastliggen.

3.6 Geluid

De inrichting is niet gelegen op gezoneerd industrieterrein, ingevolge hoofdstuk V van de Wet geluidhinder. Na realisatie van de nieuwe stallen bevindt de dichtstbijzijnde woning van derden zich op circa 360 meter afstand (Vossenburg 4 te Kiel-Windeweer) van deze stallen. De dichtstbijzijnde woning in noord-oostelijke richting van de inrichting is gelegen op een afstand van circa 520 meter (Zuidlaarderweg 5 te Kiel-Windeweer) van de nieuwe stallen.

Zoals gebruikelijk bij een intensieve veehouderij is de inrichting volcontinue in werking. De meeste activiteiten zullen echter plaatsvinden tussen 7.00 en 19.00 uur. Vleeskuikens zullen een beperkt aantal keren per jaar in nachtperiode worden afgevoerd en de afvoer van vaste mest kan een beperkt aantal keren per jaar plaatsvinden in de avondperiode.

De akoestische situatie van het bedrijf wordt weergegeven in een akoestisch onderzoek van Adviesburo De Haan van 15 maart 2010 met nummer B.09.191.02, dat deel uitmaakt van de aanvraag. Dit betreft dan de toekomstige situatie volgens het voorkeursalternatief, dus na de bouw van twee nieuwe stallen (incl. ventilatie en houtkachel) en meer transportbewegingen als gevolg van het aan- en afvoeren van kuikens, de aanvoer van voer en de afvoer van mest.

Uit dit onderzoek blijkt dat de inrichting op de omliggende woningen voor zowel het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) respectievelijk het maximale geluidsniveau (L_{Amax}) voor alle perioden ruim voldoet aan de niveaus zoals deze bijvoorbeeld zijn opgenomen in het Besluit landbouw milieubeheer van resp. 45, 40 en 35 dB(A) en 70, 65 en 60 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode op de gevel van een geluidgevoelige bestemming.

Ten aanzien van geluid is voorschrift 4.1 aan deze vergunning verbonden, overeenkomstig de 'Handleiding meten en rekenen industrielawaai (1999)', waarin de in het akoestisch onderzoek berekende waarden op de referentiepunten zijn vastgelegd. Opgemerkt wordt dat voor de dag-, avond- en nachtperiode wordt uitgegaan van de periode tussen resp. 07.00 – 19.00, 19 – 23.00 en 23.00 – 07.00 uur, hetgeen afwijkend is van de voor de agrarische sector gebruikelijke perioden waarin de dagperiode begint om 06.00 uur en de nachtperiode om 22.00 uur (zoals bijvoorbeeld in het Besluit landbouw milieubeheer). Voor de normstelling in voorschrift 4.1 zijn de berekeningen van het akoestisch onderzoek in tabel 6 voor de betreffende beoordelingspunten bij elkaar opgeteld omdat beide genoemde situaties als regulier zijn aangemerkt en dus tegelijkertijd voor kunnen komen.

Gelet op de aard van de inrichting wordt geen trillingshinder verwacht. Er is daarom geen voorschrift ten aanzien van trillingshinder aan deze vergunning verbonden.

3.7 Bodem

Aangezien er in de bestaande inrichting reeds lang sprake is van potentieel bodembedreigende activiteiten zoals het opslaan en afleveren van dieselolie en het opslaan van mest, is het niet zinvol hier nu een nulsituatie-bodemonderzoek voor te verlangen. Bovendien zijn geen parameters bekend waaraan voor agrarische activiteiten bij een bodemonderzoek zou kunnen worden getoetst zoals bijvoorbeeld stikstof of nitraten. Er is daarom geen nulsituatie-bodemonderzoek voorgeschreven, echter wel een eindsituatie-bodemonderzoek in voorschrift 3.1.

In de inrichting zal een nieuwe bovengrondse tank aanwezig zijn voor de opslag en het afleveren van dieselolie aan de eigen bedrijfsvoertuigen. De tank is van staal en dubbelwandig uitgevoerd en heeft een inhoud van 1200 liter. De tank is volgens de aanvraag inpandig (in de werkplaats) opgesteld, waarbij het afleveren van dieselolie plaatsvindt boven de vloeistofkerende voorziening in de werkplaats. Ten aanzien van deze tank en het afleveren van dieselolie zijn de voorschriften 7.1 tot en met 7.6 aan deze vergunning verbonden, waarbij in voorschrift 7.1 de richtlijn PGS 30 van toepassing is verklaard. Omdat er uitsluitend sprake is van het afleveren van dieselolie aan eigen landbouwwerktuigen, waarbij het verbruik niet hoger is dan 25.000 liter per jaar, mag de vloer van de tankplaats vloeistofkerend in plaats van vloeistofdicht zijn uitgevoerd. In voorschrift 6.2 is daarom een registratieverplichting ten aanzien van het verbruik aan dieselolie opgenomen.

In de inrichting vinden verder nog een aantal potentieel bodembedreigende activiteiten plaats, die hieronder worden genoemd:

- onder de bestaande stal C is een kelder aanwezig, waar spoel- en schrobwater afkomstig uit deze stal wordt opgevangen. Hiervoor gelden in principe dezelfde eisen als een kelder voor de opslag van drijfmest c.q. percolaat. Deze stal met bijbehorende kelder is gerealiseerd vóór 1 augustus 1991 en dient ten minste mestdicht te zijn uitgevoerd (voorschrift 8.1) ;
- er is een aparte mestplaat aanwezig voor de opslag van gedroogde vaste mest. Deze mestplaat dient mestdicht te zijn uitgevoerd (voorschrift 8.3). Volgens de aanvraag is sprake van een betonnen mestdichte sleufsilo waarbij de opgeslagen pluimveemest wordt afgedekt waardoor hemelwater niet verontreinigd kan raken met meststoffen en er dus geen percolaat vrijkomt of hoeft te worden opgeslagen ;
- er is een werkplaats aanwezig, waar onderhoud en reparatie van 'eigen' motor- en landbouwvoertuigen kan plaatsvinden. Indien werkzaamheden plaatsvinden waarbij bodembedreigende stoffen kunnen vrijkomen, dienen deze werkzaamheden boven een vloeistofkerende voorziening plaats te vinden (voorschrift 8.8). Een vloeistofkerende voorziening kan bijvoorbeeld be-

staan uit een vloeistofkerende vloer, een lekbak of een andere vloeistofkerende voorziening. Volgens de aanvraag is in de werkplaats een vloeistofkerende vloer aanwezig. Overigens wordt het reguliere onderhoud van transport- en mechanisatiemiddelen uitbesteed ;

- er is een noodstroomaggregaat aanwezig met een bijbehorende opslagvoorziening voor dieselolie. Ten aanzien van dit aggregaat is voorschrift 8.14 aan deze vergunning verbonden, waarin is voorgeschreven dat deze moet zijn geplaatst boven een vloeistofkerende voorziening. Volgens de aanvraag is het noodstroomaggregaat op een betonvloer met opstaande randen geplaatst.

Een vloeistofkerende voorziening is in staat om vrijgekomen stoffen te keren zolang als nodig is om met de daarop afgestemde bodembeschermende maatregelen te voorkomen dat deze stoffen in de bodem terecht kunnen komen. Dit zal leiden tot een bodemrisicocategorie A (een verwaarloosbaar bodemrisico) zoals gedefinieerd in de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB).

De hiervoor genoemde bodembeschermende maatregelen bestaan uit beheersmaatregelen gericht op bedrijfsinterne controle, inspectie en toezicht en zo nodig reparatie, schoonmaak, onderhoud of actie bij incidenten. Deze maatregelen moeten ertoe leiden dat immissies in de bodem worden voorkomen of herstel van de effecten van dergelijke immissies op de bodemkwaliteit worden gewaarborgd. Hiertoe zijn de voorschriften 6.3 en 6.4 aan deze vergunning verbonden.

Volgens de aanvraag zijn in de inrichting géén vloeistofdichte vloeren aanwezig, waarvan de vloeistofdichtheid beoordeeld en goedgekeurd is door een deskundig inspecteur, overeenkomstig CUR/-PBV-aanbeveling 44. In de voorschriften zijn daarom geen eisen ten aanzien van dergelijke vloeistofdichte vloeren opgenomen.

3.8 Afval(preventie)

In de aanvraag is een overzicht opgenomen van de in de inrichting vrijkomende (gevaarlijke) afvalstoffen. Hieruit blijkt dat de jaarlijkse hoeveelheid afval als gering kan worden bestempeld. Kadavers (45.000 kg/jaar) en asresten van de houtgestookte verwarmingsinstallatie (2000 kg/jaar) hebben daarin het grootste aandeel en zijn grotendeels proces-gerelateerd. Naar onze mening is er daarmee sprake van een beperkt preventiepotentieel. Wij zien daarom geen aanleiding om voorschriften ten aanzien van afvalpreventie aan deze vergunning te verbinden, behalve een algemene zorgplichtbepaling in voorschrift 2.1.

In de inrichting wordt pluimveemest, papier- en kartonafval, oud ijzer, gevaarlijke afvalstoffen (zoals TL-buizen en medicijnresten) en kadavers al gescheiden gehouden en gescheiden afgevoerd, mede op basis van andere, rechtstreeks werkende, wet- en regelgeving zoals de Meststoffenwet en wetgeving op het gebied van destructie van dieren. Het meeste onderhoud van transport- en mechanisatiemiddelen wordt uitbesteed aan een mechanisatiebedrijf. Het restafval is redelijkerwijs niet veel verder te scheiden. Wij zien daarom geen aanleiding om verdere voorschriften ten aanzien van het scheiden van afvalstoffen aan de vergunning te verbinden. Ten aanzien van het aspect afval zijn daarom alleen de algemene voorschriften 2.2 tot en met 2.5 aan deze vergunning verbonden.

Dit is bovendien in lijn met het rapport 'Beperking van de administratieve lasten Wet milieubeheer-vergunning' waarin het Ministerie van VROM heeft aangegeven niet langer afvalpreventie-maatregelen op te willen leggen of een afvalpreventieonderzoek voor te willen schrijven aan bedrijven die vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet milieubeheer. Het gevolg hiervan is dat afvalpreventie alleen nog via een stimulerend spoor (op vrijwillige basis) bij bedrijven onder de aandacht gebracht kan worden.

Verder wordt opgemerkt dat in artikel 10.37 van de Wet milieubeheer is geregeld dat bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen uitsluitend aan een vergunninghouder voor de inzameling van deze stoffen mogen worden afgegeven. Wat onder gevaarlijke afvalstoffen wordt verstaan, is vastgelegd in de Regeling Europese Afvalstoffenlijst (Eural).

In artikel 10.38 van de Wet milieubeheer is geregeld dat de gegevens omtrent de afgiften van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen gedurende ten minste 5 jaar bewaard dienen te worden. Aangezien deze artikelen rechtstreeks van toepassing zijn op de inrichting, is hierover in deze vergunning niets meer geregeld. Ook een aantal begrippen is in de Wet milieubeheer gedefinieerd en zijn rechtstreeks van toepassing.

3.9 Afvalwater

De inrichting is niet aangesloten op openbaar riool. Er is ontheffing verleend van de gemeentelijke aansluitplicht op riolering door de provincie Groningen zodat het erg onwaarschijnlijk is dat de inrichting in de toekomst alsnog op openbaar riool wordt aangesloten.

In de inrichting komen diverse afvalwaterstromen vrij. Het huishoudelijke afvalwater uit de bedrijfswoning wordt via een recent aangelegd systeem voor Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA) afgevoerd naar oppervlaktewater. Het afvalwater dat vrijkomt bij het reinigen van de stallen wordt via diverse bezinkputten afgevoerd naar een bezinkvijver en vandaar verspreid over het land.

Het afleveren van dieselolie vindt binnen plaats, op een vloer zonder schrobputten, zodat hier geen vervuild terreinwater kan ontstaan. Er is geen was- of ontsmettingsplaats voor mechanisatiemiddelen en veetransportwagens (meer) in het bedrijf aanwezig. Bij de opslagplaats voor vaste mest komt door afdekking geen hemelwater verontreinigd met meststoffen (percolaat) vrij.

Gelet op het bovenstaande is voor de lozingen op oppervlaktewater geen vergunning op grond van de Waterwet noodzakelijk. Ook voor de onttrekking van grondwater en het lozen van hemelwater van verharde oppervlakken van de inrichting op oppervlaktewater is volgens het Waterschap Hunze en Aa's géén vergunning op grond van de Waterwet noodzakelijk.

Omdat de inrichting niet is aangesloten op openbaar riool, zijn aan deze vergunning geen lozingsvoorschriften verbonden.

3.10 Energie- en grondstoffengebruik

Zoals uit de aanvraag blijkt is er (in de nieuwe situatie) sprake van een overschrijding van de grens zoals deze ten aanzien van het elektriciteitsverbruik (50.000 kWh/jaar) is opgenomen in de circulaire 'Omgaan met energieverbruik en meerjarenafspraken bij de milieuvergunning' van het Ministerie van VROM. Op grond hiervan zou in principe ten aanzien van het elektriciteitsverbruik een besparingsplan kunnen worden verlangd.

Uit de aanvraag blijkt echter dat het elektriciteitsverbruik vrijwel geheel proces-gerelateerd is als gevolg van bijvoorbeeld noodzakelijke ventilatie en verlichting. Bij de nieuwbouw van de stallen wordt bovendien al rekening gehouden met een aantal energiebesparende maatregelen zoals gebouwisolatie, een optimaal ontwerp van het ventilatiesysteem en energiezuinige verlichting. Tot slot kan door 'good housekeeping' verder bespaard worden, onder andere door frequente inspectie en reiniging van leidingen en ventilatoren. De mogelijkheden om nog verder te besparen op het elektriciteitsverbruik schatten wij in als gering. Daarom vragen wij ten aanzien van het elektriciteitsverbruik géén besparingsplan. Het aardgasverbruik ligt volgens de aanvraag en naar verwachting onder de grens (25.000 m³/jaar) waarboven een besparingsplan kan worden verlangd.

Voor het drinkwater in de stallen en het reinigen van stallen wordt geen gebruik gemaakt van leidingwater, maar van grondwater. Leidingwater wordt uitsluitend privé gebruikt ten behoeve van de bedrijfswoning. Aan deze vergunning zijn derhalve verder geen voorschriften ten aanzien van (het gebruik van) leidingwater verbonden.

In voorschrift 6.2 is daarom alleen een registratieverplichting opgenomen ten aanzien van het verbruik van elektriciteit en aardgas. Mocht uit deze registratie blijken dat de verbruiken hoger zijn dan verwacht, dan kan alsnog (door middel van een ambtshalve wijziging van de voorschriften) worden besloten een verplichting op te nemen om nader onderzoek te laten doen naar het treffen van maatregelen of voorzieningen ten behoeve van een zo zuinig mogelijk gebruik van energie als redelijkerwijs mogelijk is.

Tevens kan worden geconcludeerd dat het bedrijf ten aanzien van het energie- en waterverbruik voldoet aan BBT.

3.11 Veiligheid

Naast de in paragraaf 3.7 genoemde bovengrondse tanks voor de opslag van dieselolie, zijn in de inrichting alleen nog vloeibare ontsmettingsmiddelen (maximaal 200 liter, in jerrycans in gebouw D) aanwezig. Deze middelen worden niet aangemerkt als een gevaarlijke stof volgens het ADR en hiervoor zijn in deze vergunning derhalve ook geen aparte eisen voor de opslag of het gebruik noodzakelijk of voorgeschreven.

Ten aanzien van andere veiligheidsaspecten en gevaarlijke stoffen in het algemeen zijn de voorschriften 8.9 tot en met 8.13 aan deze vergunning verbonden. Hierbij merken wij op dat ten aanzien van het soort, aantal en onderhoud van brandblusmiddelen geen voorschriften aan deze vergunning zijn verbonden aangezien dit rechtstreeks is geregeld in de gemeentelijke Bouwverordening en het Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit, Stb. 2008, 327) dat sinds 1 november 2008 in werking is. De enige uitzondering hierop betreffen de voorschriften die ten aanzien van de brandwerendheid van constructies en brandblusmiddelen zijn opgenomen in de richtlijn PGS 30, die van toepassing is verklaard op de bovengrondse tank.

De opslag van zaagsel vindt in pandig plaats en de opslag van veevoer vindt plaats in gesloten silo's. Gelet op deze wijze van opslag en het gegeven dat deze stoffen over het algemeen weinig stuifgevoelig zijn, zijn ten aanzien van deze opslagen verder geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

Volgens de aanvraag zijn geen gasflessen in de inrichting aanwezig. Ook zijn geen bestrijdingsmiddelen in de inrichting aanwezig. Transportmiddelen worden door externen onderhouden zodat hiervoor geen oliën of andere smeermiddelen aanwezig hoeven te zijn of (na onderhoud) op de locatie achterblijven.

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)(Stb. 2004, 250) en het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo'99)(Stb. 1999, 234), zijn niet op de inrichting van toepassing.

3.12 Verkeer en vervoer

Als gevolg van de aangevraagde veranderingen neemt het aantal vervoersbewegingen van en naar de inrichting toe. Zoals uit het bovengenoemde akoestische onderzoek valt op te maken is er desondanks géén sprake van een overschrijding van de grenzen zoals deze ten aanzien van verkeer en vervoer worden genoemd in de brochure 'De Wet milieubeheer en vervoersmanagement' van de VNG. De mogelijkheden tot het treffen van maatregelen op het gebied van vervoersmanagement schatten wij in als gering. Wij achten het daarom niet zinvol om voorschriften ten aanzien van het aspect verkeer en vervoer aan deze vergunning te verbinden.

3.13 Bedrijfsinterne milieuzorg

Bij het onderhavige bedrijf is geen sprake van een (gecertificeerd) milieuzorgsysteem waar in het kader van deze vergunning rekening mee dient te worden gehouden.

3.14 Overige regelgeving

Opgemerkt wordt dat ten aanzien van onvoorziene gebeurtenissen en calamiteiten de artikelen 17.1 en 17.2 van de Wet milieubeheer van toepassing zijn. Kort samengevat is de strekking van deze artikelen dat bij onvoorziene gebeurtenissen en calamiteiten onmiddellijk de maatregelen moeten worden getroffen die in redelijkheid kunnen worden verlangd om de gevolgen van die gebeurtenis voor het milieu te voorkomen, dan wel zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken. Een dergelijke onvoorziene gebeurtenis of calamiteit dient tevens zo spoedig mogelijk te worden gemeld aan de gemeente Hoogezand-Sappemeer. Aangezien deze wetgeving rechtstreeks van toepassing is op de inrichting, zijn ten aanzien hiervan geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

4. Afspraken en convenanten

Omdat meer dan 40.000 stuks pluimvee in de inrichting aanwezig zijn, valt de inrichting onder de E-PRTR-verordening. Bedrijven die onder de E-PRTR-verordening vallen zijn verplicht jaarlijks te rapporteren over hun afval-, energie- en watergebruik en de emissies naar lucht, water en bodem indien de drempelwaarden voor de betreffende parameters worden overschreden. Voor pluimveehouderijen geldt een drempelwaarde voor de emissie naar lucht van 10.000 kg ammoniak, waarboven een rapportageverplichting bestaat. Na realisatie van de nieuwe stallen in 2011 zal deze drempelwaarde worden overschreden. Dit betekent dat de inrichting daarom vóór 1 april 2012 voor het eerst een zogenaamd elektronisch milieujaarverslag (e-MJV) ter validering aan het bevoegd gezag zal moeten aanbieden.

Op inrichtingsniveau zijn verder geen afspraken of convenanten van toepassing waar in het kader van deze vergunning rekening mee dient te worden gehouden.

5. Samenhang tussen de onderscheiden aanvragen

De aanvraag om bouwvergunning krachtens de Woningwet voor de bouw van de nieuwe stallen is gecoördineerd met deze aanvraag behandeld. Aangezien er geen sprake is van het aanvragen van een vergunning op grond van de Waterwet, is er geen noodzaak tot verdere coördinatie.

Afsluitende overwegingen

Wij zijn van mening dat door het stellen van voorschriften de nadelige gevolgen die de inrichting voor het milieu kan veroorzaken voldoende kunnen worden ondervangen.

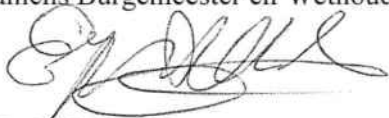
BESLISSING:

Gelet op de Wet milieubeheer en de hiervoor genoemde overwegingen besluiten wij:

- I. aan de heer J.W. de Groot de aangevraagde vergunning ingevolge artikel 8.1, lid 1 en artikel 8.4, lid 1 van de Wet milieubeheer (revisievergunning) te verlenen voor een pluimveehouderij met houtverbrandingsinstallatie, gelegen aan de Vossenburg 1, 9605 PZ te Kiel-Windeweer, kadastraal bekend Hoogezand, sectie O, nummers 370 (ged.), 420, 431, 432 (ged.) en 433;
- II. te bepalen dat van de stukken, waaruit de aanvraag om vergunning bestaat, alle gewaarmerkte bescheiden deel uitmaken van de vergunning;
- III. aan de vergunning genoemd onder I. de bij dit besluit behorende gewaarmerkte voorschriften te verbinden.

Hoogezand, 26 januari 2011.

Namens Burgemeester en Wethouders,

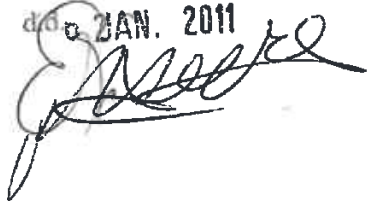
E.J. Alblas,
medewerker vergunningverlening.

Bekendgemaakt op 26 januari 2011.

VOORSCHRIFTEN BEHORENDE BIJ WET MILIEUBEHEERVERGUNNING

No. 10-05

Gewaarmerkt namens Burgemeester en Wethouders
Van Hoogezand-Sappemeer als behorende bij
Besluit d.d. 2 JAN. 2011

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M. de Groot', is written over the date stamp.

Maatschap De Groot
Vossenburg 1
9605 PZ KIEL-WINDEWEER

GEMEENTE HOOGEZAND - SAPPEMEER

INHOUDSOPGAVE

VOORSCHRIFTEN 2

1 ALGEMEEN 2

2 AFVALSTOFFEN 2

3 BODEM..... 3

4 GELUID 3

5 LUCHT..... 4

6 OPLEIDING, INSTRUCTIE EN REGISTRATIE 4

7 OPSLAG IN BOVENGRONDSE TANK EN AFLEVEREN VAN DIESELOLIE..... 5

8 SPECIFIEKE ACTIVITEITEN 6

BIJLAGE 1: BEGRIPPEN 8

VOORSCHRIFTEN

1 ALGEMEEN

- 1.1 De inrichting wordt schoon gehouden en verkeert in goede staat van onderhoud.
- 1.2 Installaties of onderdelen van installaties welke buiten bedrijf zijn gesteld, zijn verwijderd tenzij deze in een goede staat van onderhoud verkeren.
- 1.3 Lichtverschijnselen als gevolg van lassen en snijden zijn zodanig afgeschermd dat de lichtbron buiten de inrichting niet direct waarneembaar is.
- 1.4 De verlichting van gebouwen en open terreinen van de inrichting dan wel ten behoeve van reclame-doeleinden is zodanig uitgevoerd dat directe lichtinstraling op lichtdoorlatende openingen van woon- of slaapvertrekken, in gevels of daken van woningen wordt voorkomen.
- 1.5 Het terrein van de inrichting is, afgezien van de noodzakelijke in- en uitgangen, rondom afgescheiden door een omheining of sloot om te voorkomen dat onbevoegde personen het terrein kunnen betreden. Gevels of gedeelten van gevels mogen deel uitmaken van bedoelde omheining. De in- en uitgangen zijn buiten werktijd gesloten, tenzij deze onder toezicht staan van een door de bedrijfsleiding aange- wezen persoon.
- 1.6 De niet tot de normale bedrijfsvoering te rekenen onderhoudswerkzaamheden, zoals werkzaamheden aan gebouwen en het terrein van de inrichting, waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen dat deze buiten de inrichting nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, worden ten minste 2 dagen voor de aanvang van de uitvoering aan het bevoegd gezag gemeld. Ter beperking van de nadeli- ge gevolgen voor het milieu buiten de inrichting kunnen door of namens het bevoegd gezag regels worden gesteld ten aanzien van de uitvoering van deze werkzaamheden.
- 1.7 Het aantrekken van insecten, knaagdieren en ongedierte wordt zoveel mogelijk voorkomen. Zo vaak de omstandigheden daartoe aanleiding geven, vindt doelmatige bestrijding van insecten, knaagdieren en ander ongedierte plaats.
- 1.8 Degene die voornemens is de inrichting of een gedeelte daarvan buiten werking te stellen, meldt dit voornemen uiterlijk drie maanden vóór het beëindigen aan het bevoegd gezag. Hierbij wordt de wijze en de termijn aangegeven waarop de in de inrichting aanwezige grond-, hulp- en afvalstoffen en overi- ge milieuschadelijke stoffen worden verwijderd.
- 1.9 Degene die de inrichting drijft is overigens gehouden te doen en na te laten hetgeen redelijkerwijs ge- vergd kan worden ter bescherming van het milieu.

2 AFVALSTOFFEN

- 2.1 Degene die de inrichting drijft, treft maatregelen of voorzieningen die ertoe bijdragen dat binnen de in- richting het ontstaan van afvalstoffen en afvalwater zoveel mogelijk wordt voorkomen of beperkt en geeft op verzoek van het bevoegd gezag aan welke maatregelen of voorzieningen hij daartoe heeft ge- troffen of zal treffen.
- 2.2 Afvalstoffen worden van elkaar gescheiden, gescheiden gehouden en gescheiden afgegeven, tenzij dit redelijkerwijs niet kan worden gevergd. Dat geldt in ieder geval voor papier- en kartonafval en metaal- afval.

- 2.3 Gevaarlijke afvalstoffen die behoren tot verschillende categorieën van gevaarlijke afvalstoffen, worden van elkaar en van andere afvalstoffen gescheiden, gescheiden gehouden en gescheiden afgegeven.
- 2.4 Afvalstoffen worden zodanig opgeslagen dat nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen. Voorzover de nadelige gevolgen niet kunnen worden voorkomen, worden die maatregelen getroffen waarmee de grootst mogelijke bescherming tegen die gevolgen wordt geboden en waarbij gescheiden afgifte mogelijk blijft.
- 2.5 Alle binnen de inrichting vrijkomende afvalstoffen worden regelmatig afgevoerd. Het afvoeren vindt zodanig plaats dat zich geen afval in of buiten de inrichting kan verspreiden of stankhinder kan optreden.

3 BODEM

- 3.1 In geval van het buiten werking stellen van de inrichting of een gedeelte daarvan, wordt een onderzoek naar de eindsituatie van de bodem uitgevoerd. Het eindsituatie-bodemonderzoek voldoet ten minste aan NEN 5740. Het onderzoek richt zich op de plaatsen waar bodembedreigende handelingen hebben plaatsgevonden en op de stoffen die door de werkzaamheden ter plaatse een bedreiging voor de bodemkwaliteit vormen. Binnen uiterlijk vier weken na het tijdstip van het buiten werking stellen van de inrichting, of een gedeelte daarvan, wordt het bevoegd gezag schriftelijk in kennis gesteld van de resultaten van dit onderzoek.
- 3.2 Een riolering voor de afvoer van afvalwater of verontreinigd hemelwater is vloeistof dicht en bestand tegen de daardoor afgevoerde (vloei)stoffen.

4 GELUID

- 4.1 Voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{A,T}$) en het piekniveau ($L_{A,max}$), veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten, geldt dat de niveaus op de in tabel I genoemde plaatsen en tijdstippen niet meer bedragen dan in die tabel aangegeven waarden (de beoordelingspunten en meethoogten staan vermeld in het akoestisch onderzoek van Adviesburo De Haan van 15 maart 2010 met nummer B.09.191.02):

tabel I

Tijdstip	07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
$L_{A,T}$ op beoordelingspunt 1-2 (Dorpsstraat 2)	27 dB(A)	26 dB(A)	26 dB(A)
$L_{A,T}$ op beoordelingspunt 4 (Dorpsstraat 5)	33 dB(A)	28 dB(A)	27 dB(A)
$L_{A,T}$ op beoordelingspunt 5-6 (Vossenburg 4)	37 dB(A)	35 dB(A)	30 dB(A)
$L_{A,T}$ op beoordelingspunt 7 (Zuidlaarderweg 5)	37 dB(A)	32 dB(A)	32 dB(A)
$L_{A,max}$ op beoordelingspunt 1-2 (Dorpsstraat 2)	37 dB(A)	40 dB(A)	40 dB(A)
$L_{A,max}$ op beoordelingspunt 4 (Dorpsstraat 5)	44 dB(A)	43 dB(A)	43 dB(A)
$L_{A,max}$ op beoordelingspunt 5-6 (Vossenburg 4)	47 dB(A)	48 dB(A)	45 dB(A)
$L_{A,max}$ op beoordelingspunt 7 (Zuidlaarderweg 5)	42 dB(A)	37 dB(A)	40 dB(A)

5 LUCHT

- 5.1 In de houtverbrandingsinstallatie wordt uitsluitend schoon resthout verbrand.
- 5.2 In het afgas van de houtverbrandingsinstallatie bedraagt, bij een zuurstofgehalte van 11%, de emissieconcentratie van totaal stof niet meer dan 100 mg/ m₀³ lucht. Door middel van een meting, door een door het bevoegd gezag erkend deskundige, wordt eenmalig aangetoond dat aan deze emissie-eis wordt voldaan. Deze meting vindt plaats uiterlijk 2 maanden nadat de houtverbrandingsinstallatie in gebruik is genomen.
- 5.3 Verwarmings- en stookinstallaties en verbrandingsmotoren zijn zo afgesteld dat een optimale verbranding plaatsvindt.
- 5.4 Uitmondungen in de buitenlucht van de schoorsteen van de houtverbrandingsinstallatie, afvoeren van ventilatiesystemen of afzuiginstallaties, ten aanzien waarvan in deze vergunning geen andere voorschriften zijn gesteld, zijn zodanig gesitueerd dat een afdoende verspreiding van de verbrandingsgassen en dampen is gewaarborgd en hinder buiten de inrichting wordt voorkomen.

6 OPLEIDING, INSTRUCTIE EN REGISTRATIE

- 6.1 Alle binnen de inrichting werkzame personen hebben mondelinge of schriftelijke instructies ontvangen die erop zijn gericht gedragingen uit te sluiten die tot gevolg hebben dat de inrichting in strijd met deze vergunning in werking is. Deze instructies worden actueel gehouden, mede met het oog op nieuwe inzichten en gewijzigde wet- en regelgeving
- 6.2 Voor zover documenten voor de inrichting zijn afgegeven, of documenten op grond van deze vergunning moeten worden bijgehouden, worden in elk geval de volgende documenten of een kopie daarvan, gedurende ten minste zes jaar na dagtekening van die documenten, in de vorm van een milieuregister in de inrichting bewaard, of worden op verzoek aan het bevoegd gezag getoond:
- a. de resultaten van in de vergunning voorgeschreven onderzoek(en) en meting(en) ;
 - b. onderhoudscontracten met betrekking tot de in de inrichting aanwezige installaties, voertuigen en voorzieningen ;
 - c. jaarlijkse overzichten van nutsbedrijven van het verbruik van elektriciteit en aardgas ;
 - d. jaarlijkse overzichten van het verbruik van dieselolie ;
 - e. het logboek als bedoeld in artikel 4.4.8 van PGS 30 ;
 - f. veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de in de inrichting aanwezige gevaarlijke stoffen ;
 - g. de werkinstructie en registratie als bedoeld in voorschrift 6.3 ;
 - h. de werkinstructie als bedoeld in voorschrift 6.4 ;
 - i. PGS-richtlijn(en) waarnaar in de vergunningvoorschriften wordt verwezen.
- 6.3 Een vloeistofkerende voorziening wordt periodiek visueel geïnspecteerd op deugdelijkheid en doelmatigheid, en aanwezige emballage wordt gecontroleerd op lekkages en/of beschadiging. De bij een visuele inspectie te beoordelen onderdelen en aspecten zijn in een werkinstructie vastgelegd. Een overzicht van de uitgevoerde en uit te voeren periodieke visuele inspecties, als mede de bevindingen daarvan, is in een een registratie vastgelegd. De werkinstructie is binnen de inrichting zodanig aanwezig dat een ieder daarvan op eenvoudige wijze kennis kan nemen.

- 6.4 Het opruimen van gelekke of gemorste stoffen is gewaarborgd. Hiertoe is binnen de inrichting een werkinstructie aanwezig die is gericht op een doelmatige verwijdering van gemorste of gelekke stoffen. In deze werkinstructie wordt o.a. aandacht besteed aan de aanwezigheid en plaats van absorptie- en neutralisatiemiddelen, hoe om te gaan met een incident met gevaarlijke stoffen, de te treffen handelingen bij lekken en morsen en de te ondernemen actie indien een vloeistofkerende voorziening niet meer aan de eisen voldoet. Deze werkinstructie is binnen de inrichting zodanig aanwezig dat een ieder daarvan op eenvoudige wijze kennis kan nemen.

7 OPSLAG IN BOVENGRONDSE TANK EN AFLEVEREN VAN DIESELOLIE

- 7.1 De opslag in een bovengrondse tank voldoet aan PGS 30, met uitzondering van de artikelen 4.3.2 tot en met 4.3.5, 4.3.10, 4.7 en 4.9.
- 7.2 Een elektrische pomp voor het afleveren van motorbrandstoffen is zodanig ingericht dat onbedoeld uitstromen van brandstof wordt voorkomen.
- 7.3 De elektrische installatie van de pomp kan zowel aan de pomp als bij de hoofdschakelaar worden uitgeschakeld. De schakelstanden zijn duidelijk zichtbaar.
- 7.4 De pompkast van een elektrische pomp is voldoende geventileerd. De uitsparing in de pompkast waarin de vulafsluiter van de afleverslang in ruststand wordt geborgen, is gasdicht van het inwendige van de pompkast afgesloten.
- 7.5 Aflevering van motorbrandstof vindt niet plaats indien:
- a. de motor van het voertuig waaraan de motorbrandstof wordt afgeleverd, in werking is;
 - b. daarbij gerookt wordt of open vuur of open kunstlicht aanwezig is, of
 - c. het vulpistool kan of wordt vastgezet
- 7.6 Het afleveren van dieselolie vindt plaats boven een daartoe bestemde tankplaats. Die tankplaats is voorzien van een ten minste vloeistofkerende voorziening, die zich vanaf het aflevert toestel uitstrekt over een afstand van ten minste de lengte van de afleverslang plus 1 meter, met een minimum van 3 bij 5 meter. Tot dit vloeistofkerende gedeelte wordt tevens gerekend dat deel waarop het aflevert toestel is geplaatst tot op een afstand van 1 meter vanaf het aflevert toestel aan de zijde waar zich geen tankende motorvoertuigen of landbouwwerktuigen kunnen opstellen. Aflevering vindt uitsluitend plaats aan voertuigen die niet zijn bestemd voor wegvervoer en die bestemd zijn voor eigen bedrijfsmatig gebruik, met een jaaromzet aan dieselolie van ten hoogste 25.000 liter.

8 SPECIFIEKE ACTIVITEITEN

Opslaan van spoel- en schrobwater

- 8.1 Een kelder voor de bewaring van spoel- en schrobwater is ten minste mestdicht uitgevoerd.
- 8.2 Bij het afvoeren van spoel- en schrobwater wordt de omgeving niet verontreinigd. Transport geschiedt in gesloten tankwagens of door een gesloten, mestdichte leiding.

Opslaan van vaste mest

- 8.3 De opslag van vaste mest vindt plaats op een mestdichte vloer met opstaande randen of een ten minste gelijkwaardige voorziening. Uitzakkend vocht kan niet in contact treden met de bodem en/of het oppervlaktewater.
- 8.4 Na verwijdering van vaste mest worden restanten direct opgeslagen of van het terrein van de inrichting afgevoerd. Bij het afvoeren van vaste mest wordt de omgeving niet verontreinigd.

Dierenverblijven

- 8.5 Degene die de inrichting drijft, treft de maatregelen en voorzieningen die de doelmatige werking van het huisvestingssysteem waarborgen, waaronder in elk geval de maatregelen en voorzieningen die zijn genoemd in de bij het huisvestingssysteem behorende stalomschrijving.
- 8.6 De bij een huisvestingssysteem behorende installaties en voorzieningen verkeren in goede staat van onderhoud, worden periodiek gecontroleerd en zo vaak als voor de goede werking noodzakelijk is schoongemaakt en onderhouden.

Ontsmetten van gebouwen, stallen of installaties

- 8.7 De verontreinigde waterstroom die ontstaat bij het ontsmetten van huisvestingssystemen of installaties, wordt direct door een gesloten leiding of een gesloten bedrijfsriolering naar een vloeistofdichte opvangvoorziening afgevoerd.

Werkplaats

- 8.8 Motorvoertuigen of landbouwvoertuigen of onderdelen van motorvoertuigen of landbouwvoertuigen worden indien bodembedreigende stoffen vrij kunnen komen, onderhouden of gerepareerd boven een vloeistofkerende voorziening. Apparaten of machines waar met bodembedreigende vloeistoffen wordt gewerkt, zijn eveneens geplaatst boven een vloeistofkerende voorziening. De vloeistofkerende voorziening is zodanig in omvang gedimensioneerd dat de bovengenoemde werkzaamheden hierboven kunnen plaatsvinden.

Veiligheid

- 8.9 De opslag van en werkzaamheden met gevaarlijke stoffen geschiedt overeenkomstig de aanwijzingen, waarschuwingen en gegevens op de verpakking of het bij de desbetreffende stoffen behorende veiligheidsinformatieblad.

- 8.10 In ruimten waar (stof)ontploffingsgevaar bestaat, dan wel gevaarlijke stoffen worden opgeslagen of gebruikt, is roken en open vuur verboden. Het verbod is duidelijk zichtbaar aangegeven door middel van een tekst of een symbool. In deze ruimten is de elektrische installatie uitgevoerd in overeenstemming met normen op het gebied van explosiegevaar. Deze ruimten zijn doelmatig geventileerd. De verwarming in deze ruimten is indirect.
- 8.11 Buiten een ruimte waarin een verwarmingsinstallaties is opgesteld, is een goed bereikbare brandschakelaar aanwezig en een afsluiter waarmee de brandstoftoevoer kan worden afgesloten. Nabij de stookruimte is de plaats van de brandschakelaar en de afsluiter duidelijk aangegeven. Bij de afsluiter is duidelijk het doel en de wijze van sluiten aangegeven.
- 8.12 De elektrische installatie in de inrichting voldoet aan NEN 1010.
- 8.13 Voorzieningen zijn getroffen om, bij storingen in de energievoorziening, installaties veilig in bedrijf te kunnen houden of uit bedrijf te kunnen nemen.

Noodstroomaggregaat

- 8.14 Een noodstroomaggregaat is geplaatst boven een vloeistofkerende voorziening.

BIJLAGE 1: BEGRIPPEN

ADR:

de op 30 september 1957 te Genève totstandgekomen Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg (Trb 1959, 171)

BODEMBESCHERMENDE MAATREGEL:

op de gebezigde stoffen en gebruikte bodembeschermende voorziening toegesneden beheersmaatregel gericht op reparatie, schoonmaak, onderhoud, actie bij incidenten, bedrijfsinterne controle, inspectie of toezicht, ter voorkoming van immissies in de bodem of herstel van de effecten van zulke immissies op de bodemkwaliteit, waarvan de uitvoering is gewaarborgd.

DIERENVERBLIJF:

al dan niet overrekte ruimte waarbinnen landbouwhuisdieren worden gehouden.

EINDSITUATIE-BODEMONDERZOEK:

onderzoek naar de kwaliteit van de bodem. Hierbij wordt het grondwater gecontroleerd op de eventuele toename van de bij het nulsituatieonderzoek onderzochte stoffen, een en ander door het nemen van grondwatermonsters in de relevant gebleken peilbuizen.

GELUIDNIVEAU:

niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Elektrotechnische Commissie (IEC) opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1979.

GEVAARLIJKE STOF:

stoffen en voorwerpen, waarvan het vervoer volgens het ADR is verboden of slechts onder daarin opgenomen voorwaarden is toegestaan, dan wel stoffen, materialen en voorwerpen aangeduid in de International Maritime Dangerous Goods Code.

GEVEL:

gevel als bedoeld in artikel 1 juncto artikel 1b, vijfde lid, van de Wet geluidhinder.

HUISVESTINGSSYSTEEM:

gedeelte van een dierenverblijf, waarin landbouwhuisdieren van één diercategorie op dezelfde wijze worden gehouden.

LANGTIJDGEMIDDELD BEOORDELINGSNIVEAU ($L_{A,T}$):

gemiddelde van de afwisselende niveaus van het ter plaatse optredende geluid, gemeten in de loop van een bepaalde periode en vastgesteld en beoordeeld overeenkomstig de "Handleiding meten en rekenen industrielawaai", uitgave 1999.

MESTDICHTHEID VLOER:

een vloer met een mestdichtheid overeenkomstig de handleiding bij de bouwtechnische richtlijnen mestbassins (HBRM 1991), IMAG-DLO/CUR, 1991.

NEN:

door de Stichting Nederlands Normalisatie-instituut uitgegeven norm.

NEN 1010:

Veiligheidsvoorschriften voor laagspanningsinstallaties.

NEN 5740:
Bodem; onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek.

PIEKNIVEAU (L_{Amax}):
maximaal geluidniveau gemeten in de meterstand "F" of "fast".

PGS:
Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen

PGS 30:
Richtlijn 30 van de PGS, getiteld "Vloeibare aardolieproducten; Buitenopslag in kleine installaties", Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 10 juni 2005.

RIOLERING:
bedrijfsriolering of voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.

SCHOON RESTHOUT:
hout (zaagsel, krullen, spaanders, stukhout, plaatmateriaal e.d.) dat geen verontreinigingen bevat (verfresten, laminaten, impregneermiddelen e.d.), waarvan aan de hand van de samenstelling mag worden verondersteld dat deze bij verbranding aanleiding geven tot verhoogde milieubelastende emissies.

VASTE MEST:
mest die geheel of gedeeltelijk bestaat uit faeces of urine van landbouwhuisdieren en die niet verpompbaar is.

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD:
veiligheidsinformatieblad als bedoeld in artikel 2 van het Veiligheidsinformatiebladenbesluit Wet milieugevaarlijke stoffen.

VLOEISTOFKERENDE VOORZIENING:
lekbak, tankput, vloer, verharding of een andere doelmatige fysieke voorziening die vrijgekomen stoffen keert zolang als nodig is om met de daarop afgestemde bodembeschermende maatregelen te voorkomen dat deze stoffen in de bodem kunnen geraken.

WONING:
een gebouw of deel van een gebouw dat voor bewoning wordt gebruikt of daartoe is bestemd.

Voor zover een NEN-norm of PGS, waarnaar in een voorschrift verwezen wordt, betrekking heeft op de uitvoering van constructies, toestellen, werktuigen en installaties, wordt bedoeld de norm of PGS die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met de daarop tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen dan wel - voor zover het op voornoemde datum reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties betreft - de norm of PGS die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

BESTELADRESSEN:

publicaties zijn in ieder geval verkrijgbaar bij de onderstaande instanties:

- overheidspublicaties zoals PGS-richtlijnen bij:
SDU Service, afdeling Verkoop
Postbus 20014
2500 EA DEN HAAG
telefoon (070) 378 98 80
telefax (070) 378 97 83
Voor informatie over PGS-richtlijnen zie ook internet: <http://www.vrom.nl>.

- normen zoals NEN bij:
Stichting Nederlands Normalisatie-instituut, afdeling Verkoop
Postbus 5059
2600 GB DELFT
telefoon (015) 269 02 56
telefax (015) 269 02 71.
Voor informatie over het NNI zie ook internet: <http://www.nen.nl>.

Bijlage 4

Naam van de berekening: 20190816_GVM_vergund_2011

Gemaakt op: 16-08-2019 15:18:56

Rekentijd: 0:00:03

Naam van het bedrijf: Groot Mts. de Vossenburg 1 Kiel Windweer VERGUND 2011

Berekende ruwheid: 0,11 m

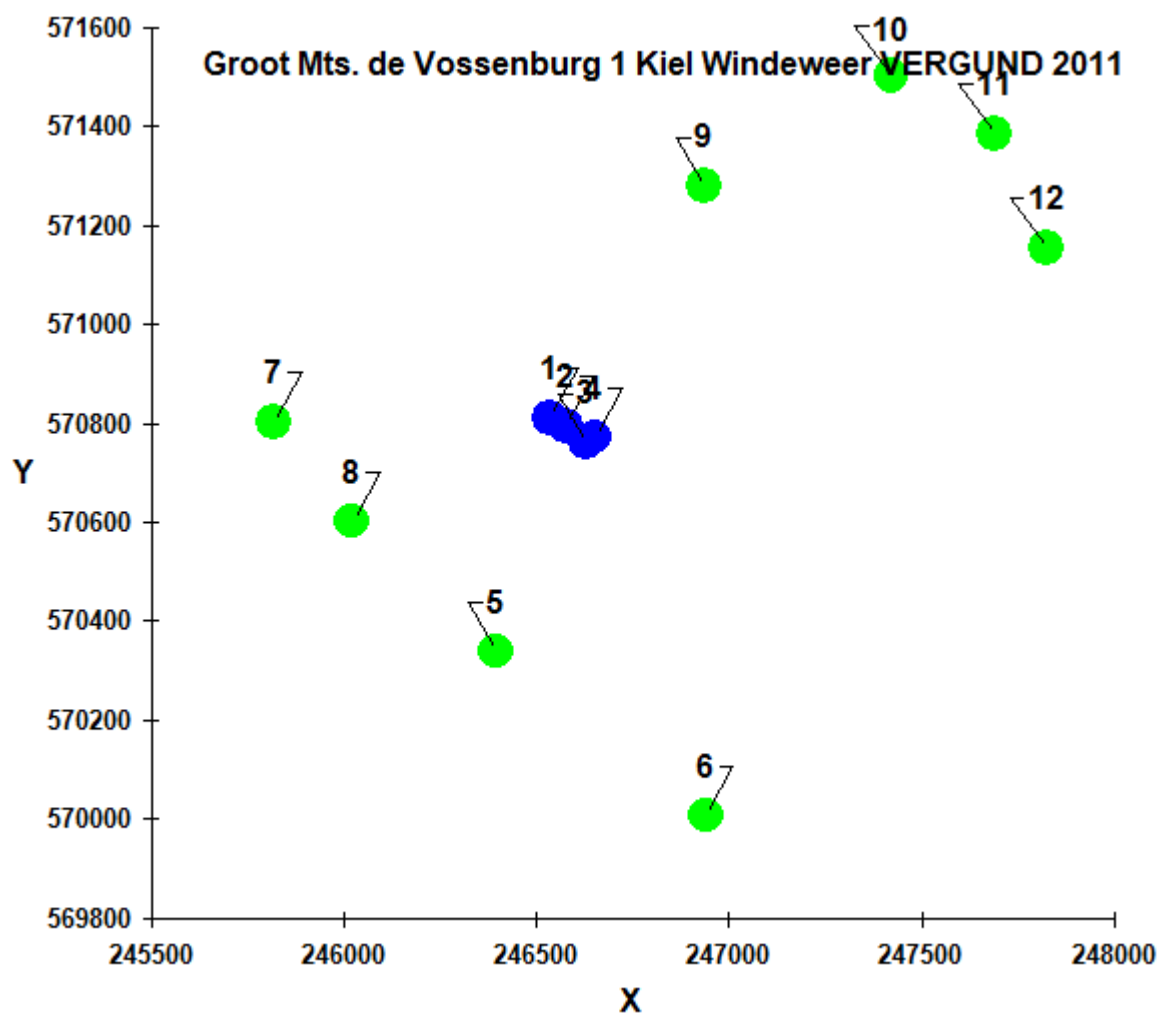
Meteo station: Schiphol

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	Stal C	246 535	570 812	7,8	4,2	1,63	4,00	11 682
2	Stal D	246 575	570 796	4,7	5,3	0,99	0,40	21 978
3	Stal F	246 629	570 761	9,9	6,6	6,18	4,00	33 495
4	Stal G	246 651	570 772	9,9	6,6	6,18	4,00	33 495

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
5	Vossenburg 4	246 395	570 339	8,0	3,8
6	Vossenburg 10	246 939	570 007	8,0	2,7
7	Dorpsstraat 2	245 816	570 802	8,0	2,8
8	Dorpsstraat 3	246 020	570 602	8,0	4,2
9	Zuidlaarderweg 5,7,9	246 935	571 279	8,0	5,2
10	Zuidlaarderweg 11a	247 422	571 504	2,0	1,3
11	Dorpsstraat 14	247 692	571 385	2,0	0,8
12	Dorpsstraat 36	247 826	571 154	2,0	0,8

Naam van de berekening: 20200402_GVM_Gewenst_

Gemaakt op: 2-04-2020 14:14:38

Rekentijd: 0:00:08

Naam van het bedrijf: Groot Mts. de Vossenburg 1 Kiel Windweer 2020

Berekende ruwheid: 0,12 m

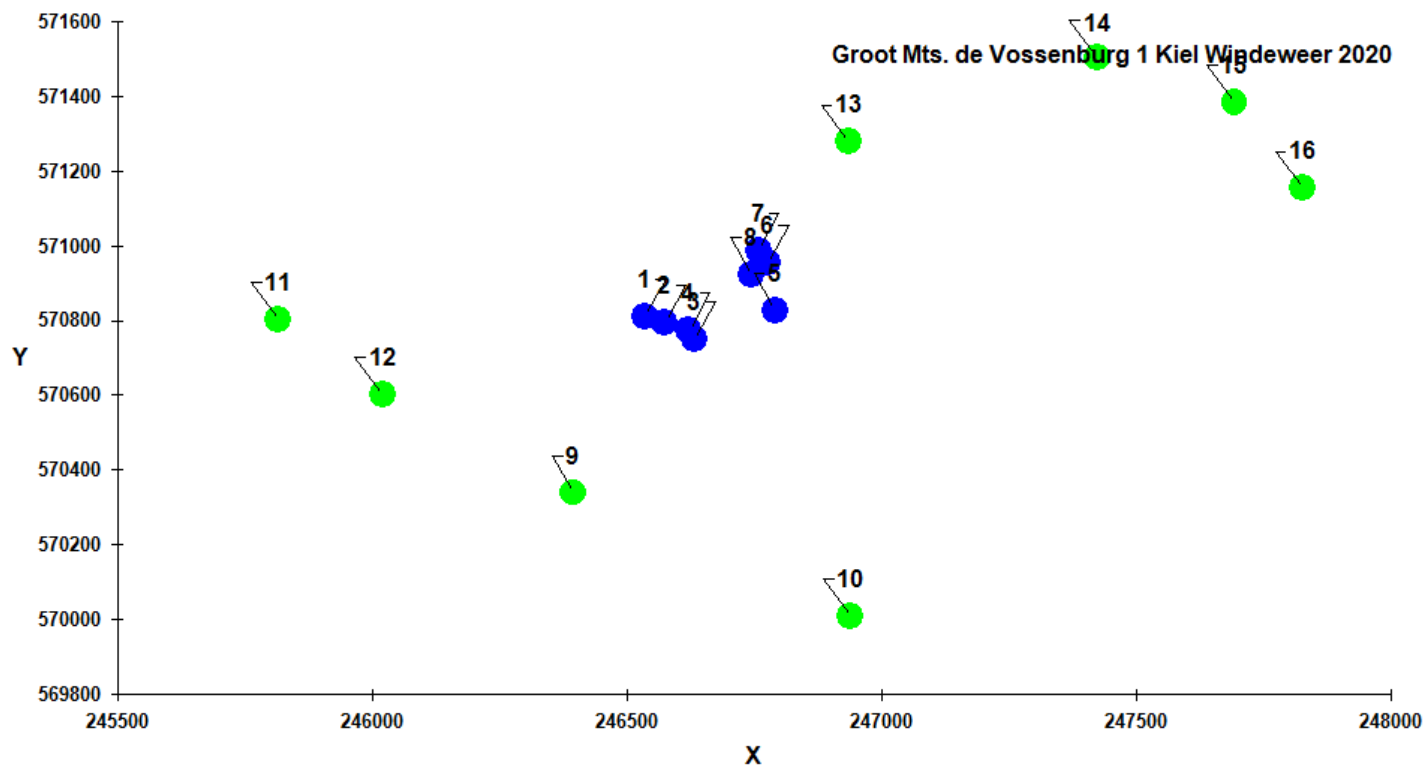
Meteo station: Schiphol

Brongegevens :

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	Stal B	246 535	570 812	6,0	4,2	1,63	4,00	8 159
2	Stal C	246 575	570 796	7,8	5,3	7,74	4,00	15 660
3	Stal D1	246 633	570 751	9,9	6,6	6,18	4,00	11 417
4	Stal D2	246 622	570 775	9,9	6,6	6,18	4,00	11 642
5	Stal E	246 790	570 828	4,9	5,5	7,36	4,00	13 443
6	Stal F	246 777	570 956	4,9	5,5	7,36	4,00	13 443
7	Stal G	246 758	570 989	4,9	5,5	7,36	4,00	13 443
8	Stal H	246 745	570 924	4,9	5,5	7,36	4,00	13 443

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
9	Vossenburg 4	246 395	570 339	8,0	2,7
10	Vossenburg 10	246 939	570 007	8,0	2,5
11	Dorpsstraat 2	245 816	570 802	8,0	2,3
12	Dorpsstraat 3	246 020	570 602	8,0	3,1
13	Zuidlaarderweg 5,7,9	246 935	571 279	8,0	7,4
14	Zuidlaarderweg 11a	247 422	571 504	2,0	1,4
15	Dorpsstraat 14	247 692	571 385	2,0	0,8
16	Dorspstraat 36	247 826	571 154	2,0	0,8

Bijlage 5

QuickScan en voortoets voor de locatie Vossenburg 1 te Kiel Windeweer

Rapport: 2020-382

Datum: maart 2020

Versie: 2.0

QuickScan en voortoets voor de locatie Vossenburg 1 te Kiel Windeweer

Colofon

© 2020

Fopma NatuurAdvies

Tekst, samenstelling:

Albert Fopma, Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Wijze van citeren:

Fopma, A, 2020. QuickScan en voortoets voor de locatie Vossenburg 1 te Kiel Windeweer; *Fopma NatuurAdvies*, Rapport 2020-382, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

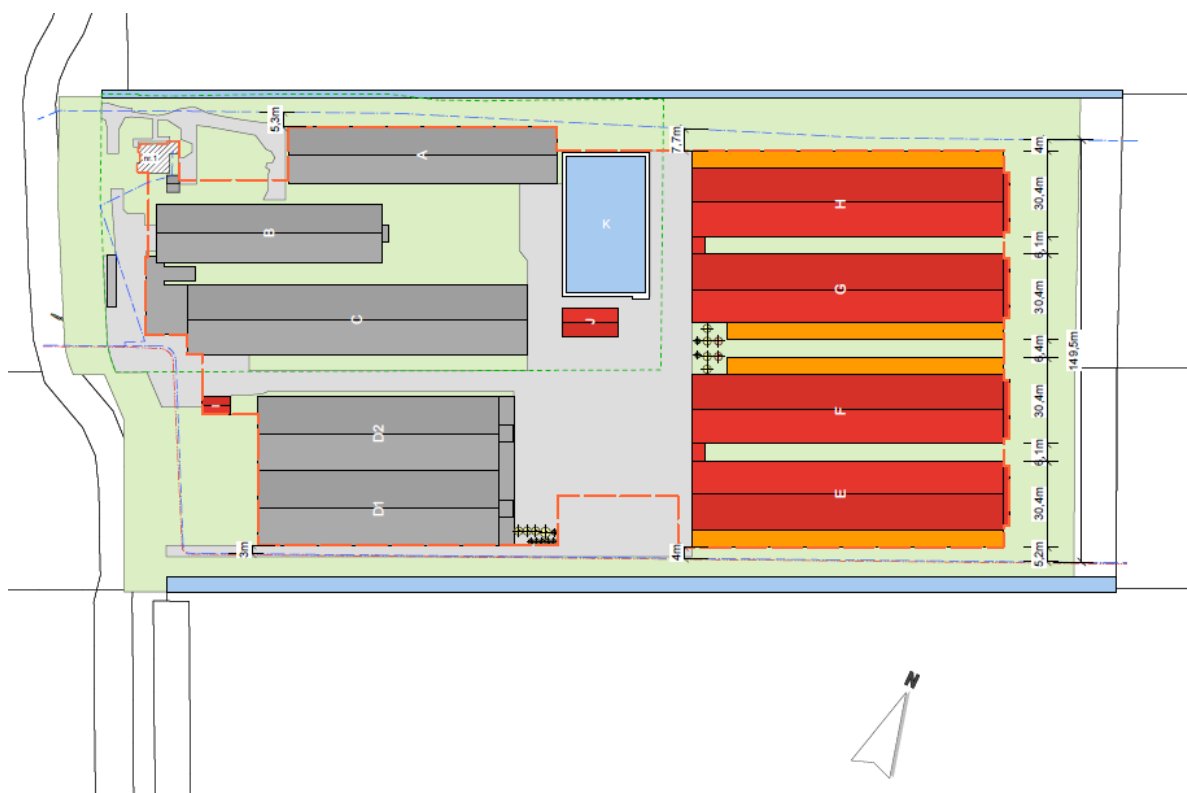
Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	ACHTERGROND	5
1.2	AANLEIDING	7
1.2.1	<i>Soortbescherming</i>	7
1.2.2	<i>NatuurNetwerk Nederland</i>	7
1.2.3	<i>Gebiedsbescherming</i>	7
1.3	PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	7
2	SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	8
2.1	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	8
2.2	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	8
2.3	BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	8
2.4	ZORGPLICHT	8
2.5	PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING GRONINGEN (POV)	8
3	LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	9
3.1	LIGGING ONDERZOEKSGBIED	9
3.2	ONDERZOEKSMETHODE	9
3.2.1	<i>Bronnenonderzoek</i>	9
3.2.2	<i>Veldbezoek</i>	10
4	INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	11
4.1	VOGELS (WNB § 3.1)	11
4.1.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	11
4.1.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vogels)</i>	11
4.2	VLEERMUIZEN (WNB § 3.2)	12
4.2.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	12
4.2.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)</i>	12
4.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	12
4.3.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	12
4.3.2	<i>Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)</i>	13
4.4	AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	13
4.4.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.4.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)</i>	14
4.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	14
4.5.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.5.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)</i>	14
4.6	VAATPLANTEN	15
4.6.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.6.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)</i>	15
4.7	OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN	15
4.7.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	15
4.7.2	<i>Gegevens uit veldbezoek</i>	15
5	BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	16
5.1	VOGELS	16
5.2	VLEERMUIZEN	16
5.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	16
5.4	REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN	17
5.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	17
5.6	VAATPLANTEN	17
5.7	OVERIGE DIERSOORTEN	17
5.8	AANBEVELINGEN VOOR NATUURINCLUSIEF BOUWEN	17

6	NATUURNETWERK NEDERLAND	18
7	WET NATUURBESCHERMING - NATURA 2000 GEBIEDEN	19
8	CONCLUSIES	20
8.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	20
8.2	CONCLUSIE NATUURNETWERK NEDERLAND	20
8.3	CONCLUSIE NATURA 2000-GEBIEDEN (GEBIEDSBESCHERMING)	20
9	BRONNEN	21
9.1	LITERATUUR	21
9.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	21
BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB	22
BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	24
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS	25
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF (1-1-2014 TOT 3-3-2020)	27
BIJLAGE 5	POV GRONINGEN	28
BIJLAGE 6	ADVIEZEN NATUURINCLUSIEF BOUWEN	29
BIJLAGE 7	OVERZICHT WAARGENOMEN VOGELSOORTEN	31

Figuur 2. Plantekening gewenste situatie (Bron: Agra Matic)

Figuur 3. Foto's plangebied

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een QuickScan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenomen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

1.2.2 NatuurNetwerk Nederland

In hoofdstuk 6 en 8 van deze QuickScan wordt gekeken of er door de activiteit negatieve effecten zijn op de realisering van het NatuurNetwerk Nederland (NNN).

1.2.3 Gebiedsbescherming

In deze QuickScan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenomen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstuk 7 en 8).

1.3 Probleemstelling/ doelstelling

De QuickScan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek uit te voeren met eventueel een mitigatieplan om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming?
2. Past de activiteit binnen het NNN?
3. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming)?

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Groningen (POV)

Artikel 3.3 Aanwijzing soorten onderhoud, beheer en werkzaamheden

Als soorten als bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, tweede lid, van de wet worden aangewezen de soorten genoemd in bijlage II (*zie bijlage 5 van dit rapport*).

Artikel 3.4 Vrijstelling onderhoud, beheer en werkzaamheden

1. In afwijking van artikel 3.10, eerste lid, van de wet gelden de in dat lid opgenomen verboden niet voor de soorten genoemd in bijlage II (*zie bijlage 5 van dit rapport*), mits het gaat om handelingen die worden verricht in verband met:
 - a) De uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.
 - b) De uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.
 - c) De uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw.
 - d) Bestendig gebruik.
2. De in het eerste lid bedoelde vrijstellingen gelden indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat.
3. Gedeputeerde Staten wijzen de middelen aan waarmee gebruik mag worden gemaakt van de vrijstelling bedoeld in het eerste lid, voor zover het betreft vangen en doden als bedoeld in artikel 3.25, eerste lid, van de wet.

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze QuickScan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een bureauanalyse. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van *Fopma NatuurAdvies*) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten.

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van het NDFF. Hiervoor hebben we de gevalideerde data 2013-2018 gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

In het NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in het NDFF. Zo ook de eigen data van Fopma NatuurAdvies.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdierverseniging (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de Nationale Databank Flora en Fauna. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- Natuurnetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er is 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving geweest.

Datum: 4 maart 2020
Tijdstip: middag
Weerbeeld: droog, zwaar bewolkt. (Net na bui)
Temperatuur: 8° Celsius.

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels (Wnb § 3.1)

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In het onderzoeksgebied (figuur 1) zijn 14.694 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over maar liefst 170 soorten (zie bijlage 7). Hierbij zijn 13 'jaarrond' beschermde vogelsoorten. Zijnde:

1. Boomvalk	Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
2. Buizerd	Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
3. Gierzwaluw	3 waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied (2015 en 2017). Allen in gebouwen langs de Dorpsstraat/Pieter Venemakade Kiel Windeweer op > 1 kilometer van het plangebied.
4. Grote gele kwikstaart	Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
5. Havik	Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
6. Huismus	6 waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied (2015 t/m 2017) van 4 verschillende locaties. Allen in woningen langs de Sluisweg Dorpsstraat/Pieter Venemakade in Kiel Windeweer en de Dorpsstraat Zuidlaarderveen. Allen locaties op > 1 kilometer van het plangebied.
7. Kerkuil	Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
8. Ooievaar	Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
9. Ransuil	7 waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied (2014, 2015 en 2019) van 2 verschillende locaties. Begraafplaats Kiel Windeweer en Dorpsstraat Zuidlaarderveen. Beide locaties op > 1 kilometer van het plangebied.
10. Roek	Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
11. Slechtvalk	Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.
12. Sperwer	1 waarneming met broedindicatie (2019) in het onderzoeksgebied van een baltende Sperwer in Landgoed De Vossenburg op ca. 1 kilometer ten zuiden van het plangebied.
13. Wespendief	Geen waarnemingen met broedindicatie in het onderzoeksgebied.

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de geschiktheid van het bouwkegel voor vogels. Het bouwkegel bestaat uit bouwland en beton. Voor broedvogels is dit gebied ongeschikt.

Aan de voorzijde van stal D zaten bij de Laurierstruiken enkele Huismussen. Deze broeden waarschijnlijk in het woonhuis (H). Op de open vlakte zat alleen een Witte kwikstaart. In de laanbomen langs de Vossenburg zat een roepende Geelgors.

4.2 Vleermuizen (Wnb § 3.2)

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Tweekleurige vleermuis
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis
- Brandt's vleermuis (Rand verspreidingsgebied)

Volgens het NDFF zijn er in de laatste 5 jaar waarnemingen van vleermuizen geregistreerd in het onderzoeksgebied. In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 1. Data NDFF (1-1-2014 tot 3-3-2020)

Soort	Wet natuurbescherming
Gewone dwergvleermuis	Wnb § 3.2
Ruige dwergvleermuis	Wnb § 3.2

Gewone dwergvleermuis: Betreft 6 waarnemingen (okt 2014) van 1 foeragerend individu langs de Wolfsbarge (1) en Nieuwe compagnie (5).

Ruige dwergvleermuis: Betreft 2 waarnemingen (okt 2014) van 1 foeragerend individu langs de Vossenburg (straat).

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement.

Verblijfplaatsen

Er zijn geen bomen of gebouwen in het plangebied. Het gebied is open bouwland en betonplaten.

Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten.

Vliegroutes

Door de openheid van het gebied kan met zekerheid gesteld worden dat het plangebied geen onderdeel uitmaakt van een vliegroute. De laan langs de Vossenburg is wel geschikt als vliegroute, maar deze blijft intact. Hier zijn in 2014 ook de foeragerende Ruige dwergvleermuizen waargenomen. De bouw vindt plaats op geruime afstand van de laanbomen, zodat effecten van de bouw ook niet te verwachten zijn.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In onderstaande tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 2. Data NDFF (1-1-2014 tot 3-3-2020)

Soort	Wet natuurbescherming
Aardmuis	Wnb § 3.3 ¹
Bever	Wnb § 3.2
Bosmuis	Wnb § 3.3 ¹
Bruine rat	Onbeschermd
Dwergspitsmuis	Wnb § 3.3 ¹
Egel	Wnb § 3.3 ¹
Gewone bosspitsmuis	Wnb § 3.3 ¹
Haas	Wnb § 3.3 ¹
Hermelijn	Wnb § 3.3 ¹
Huisspitsmuis	Wnb § 3.3 ¹
Konijn	Wnb § 3.3 ¹
Mol	Onbeschermd
Muskusrat	Onbeschermd
Ree	Wnb § 3.3 ¹
Rosse woelmuis	Wnb § 3.3 ¹
Steenmarter	Wnb § 3.3
Veldmuis	Wnb § 3.3 ¹
Vos	Wnb § 3.3 ¹
Wezel	Wnb § 3.3 ¹
Woelrat/Molmuis	Wnb § 3.3 ¹

Bever: Vijf waarnemingen (2014 t/m 2018) van een Bever in het onderzoeksgebied, echter niet in de directe nabijheid van het plangebied.

Steenmarter: Twee vondsten van dode individuen (2017 en 2018) op de N385 en Nieuwe Compagnie.

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Wel is het bouwland geschikt voor kleine zoogdieren, zoals muizen en Mollen. Voor Egels is er geen dekking. Effecten op beschermde soorten worden niet verwacht.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn in het onderzoeksgebied (figuur 1) waarnemingen van reptielen, vissen en amfibieën geregistreerd in het NDFF in de laatste 5 jaar.

¹ Vrijgestelde soort op grond van de POV Groningen (zie bijlage 5).

Tabel 3. Data NDFF (1-1-2014 tot 3-3-2020)

Soort	Wet natuurbescherming
Bruine kikker	Wnb § 3.3 ²
Bastaardkikker	Wnb § 3.3 ²
Kleine watersalamander	Wnb § 3.3 ²
Brasem/Kolblei	Onbeschermd
Karper1	Onbeschermd
Rietvoorn1	Onbeschermd

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er zijn geen soorten amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen in het plangebied. Er is ook geen geschikt leefgebied aanwezig.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 4. Data NDFF (1-1-2014 tot 3-3-2020)

Dagvlinders	Status	Libellen	Status
Atalanta	Onbeschermd	Azuurwaterjuffer	Onbeschermd
Bont zandoogje	Onbeschermd	Blauwe breedscheenjuffer	Onbeschermd
Boomblauwtje	Onbeschermd	Blauwe glazenmaker	Onbeschermd
Bruin zandoogje	Onbeschermd	Bloedrode heidelibel	Onbeschermd
Bruine vuurvliinder	Onbeschermd	Bruine glazenmaker	Onbeschermd
Citroenvliinder	Onbeschermd	Gewone oeverlibel	Onbeschermd
Dagpauwoog	Onbeschermd	Gewone pantserjuffer	Onbeschermd
Distelvliinder	Onbeschermd	Grote keizerlibel	Onbeschermd
Eikenpage	Onbeschermd	Grote roodoogjuffer	Onbeschermd
Gehakelde aurelia	Onbeschermd	Houtpantserjuffer	Onbeschermd
Groot koolwitje	Onbeschermd	Lantaamtje	Onbeschermd
Hooibeestje	Onbeschermd	Metaalglanslibel	Onbeschermd
Icarusblauwtje	Onbeschermd	Paardenbijter	Onbeschermd
Klein geaderd witje	Onbeschermd	Platbuik	Onbeschermd
Klein koolwitje	Onbeschermd	Steenrode heidelibel	Onbeschermd
Kleine vos	Onbeschermd	Variabele waterjuffer	Onbeschermd
Kleine vuurvliinder	Onbeschermd	Viervlek	Onbeschermd
Koevinkje	Onbeschermd	Vroege glazenmaker	Onbeschermd
Landkaartje	Onbeschermd	Vuurjuffer	Onbeschermd
Zwartsprietdikkopje	Onbeschermd	Watersnuffel	Onbeschermd

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (vlinders, libellen, juffers en insecten)

Er is geen geschikt habitat voor beschermde soorten op het bouwvlak.

² Vrijgestelde soort op grond van de POV Groningen (zie bijlage 5).

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn 2.033 waarnemingen van in het totaal 390 onbeschermden soorten geregistreerd in het NDFF in de periode 1-1-2014 tot 3-3-2020.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermden soorten aangetroffen.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen andere beschermden soorten op grond van de Wnb geregistreerd.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermden soorten aangetroffen.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Effectenbeoordeling

Er zijn geen effecten op soorten met jaarrond beschermde nesten en op soorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied te verwachten. Effecten op jaarrond beschermde soorten (Cat. 1 t/m 5) zijn uitgesloten.

In de omgeving van de locatie (bouwland en erf) kunnen wel vogels broeden in het broedseizoen 2020 of later. Om verstoring van deze vogels te voorkomen dient het voorzorgsbeginsel in acht te worden genomen.

Periode werkzaamheden (voorzorgsbeginsel)

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het slopen en het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn³ 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten.

Op deze wijze zijn effecten op vogels uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

Verblijfplaatsen

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten, herbouw, worden geen vleermuizen verwond of gedood en worden geen verblijfplaatsen beschadigd of vernield. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wet natuurbescherming.

Foerageergebied

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op foerageergebied van vleermuizen. Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Op de plaats van de bestaande bebouwing komt nieuwe bebouwing. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wet natuurbescherming.

Effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

Er zijn geen waarnemingen van grondgebonden zoogdieren. Er is ook geen geschikt habitat aanwezig.

Effecten op zoogdieren zijn uitgesloten.

³ **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen in het onderzoeksgebied en het habitat is er ook niet geschikt voor.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Er is op het perceel geen geschikt habitat aanwezig voor amfibieën. Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Vissen

Er is geen open water aanwezig voor vissen.

Effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

Effectenbeoordeling

Dagvlinders

Effecten op beschermde dagvlinders zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Libellen en juffers

Effecten op beschermde libellen en juffers zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

In het gebied is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Effectenbeoordeling

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

5.8 Aanbevelingen voor natuurinclusief bouwen

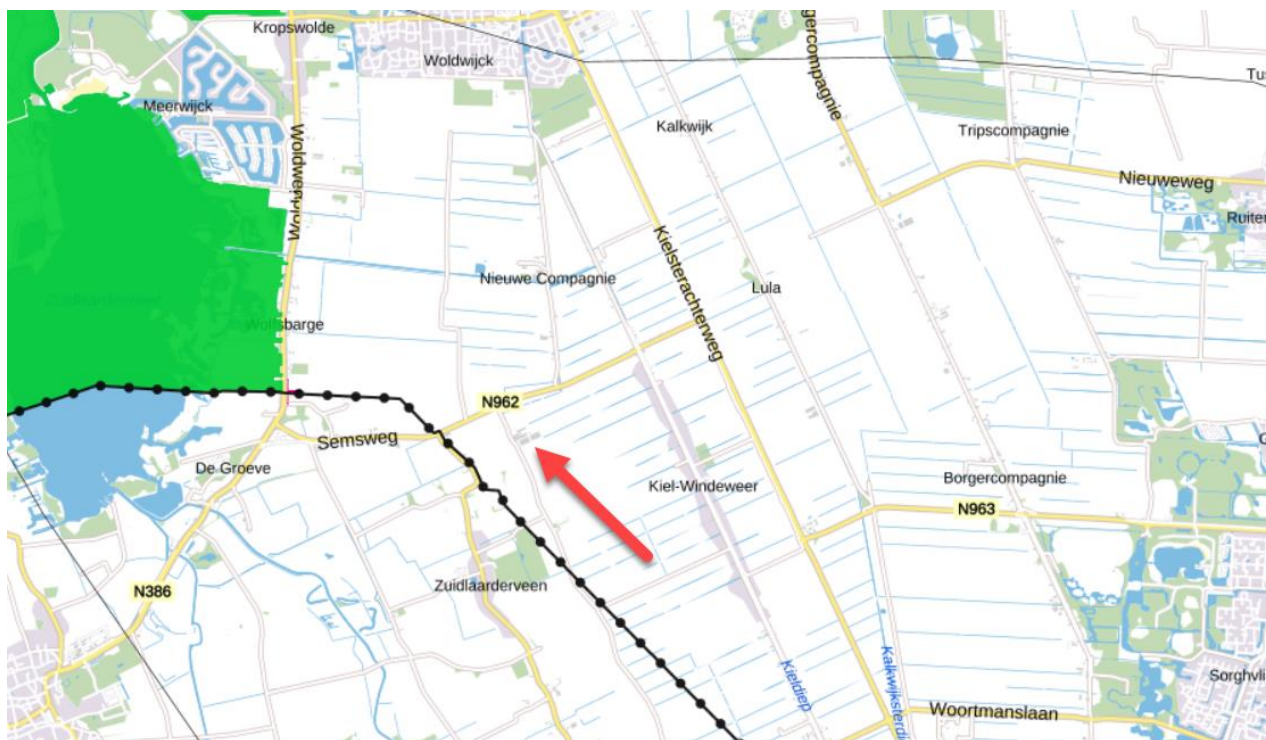
Vanwege de achteruitgang van de biodiversiteit eisen provincies en gemeenten steeds vaker dat bij renovatie en nieuwbouw met natuur inclusief ontwerpt. Vogelbescherming Nederland en de Zoogdierverseniging hebben met steun van o.a. enkele provincies een toolbox ontwikkeld (www.bouwnatuurinclusief.nl). Uit deze toolbox hebben we een aantal mogelijk bruikbare adviezen gehaald. Deze zijn opgenomen in bijlage 6.

6 NatuurNetwerk Nederland

Binnen de provincie Groningen zijn veel natuurgebieden. Die vormen samen een netwerk: het Natuur Netwerk Nederland. Dat netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, maar er worden ook nieuwe natuurgebieden ontwikkeld. Het Natuur Netwerk Nederland is beschermd, je mag er bijvoorbeeld niet zomaar bouwen.

Een deel van het Natuur Netwerk heeft zelfs Europese bescherming: de Natura 2000-gebieden (zie hoofdstuk 7). Maar ook buiten de Natura 2000-gebieden zijn stukken natuur die het beschermen waard zijn.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het pangebied niet binnen het NNN. Effecten op het NNN zijn uitgesloten.

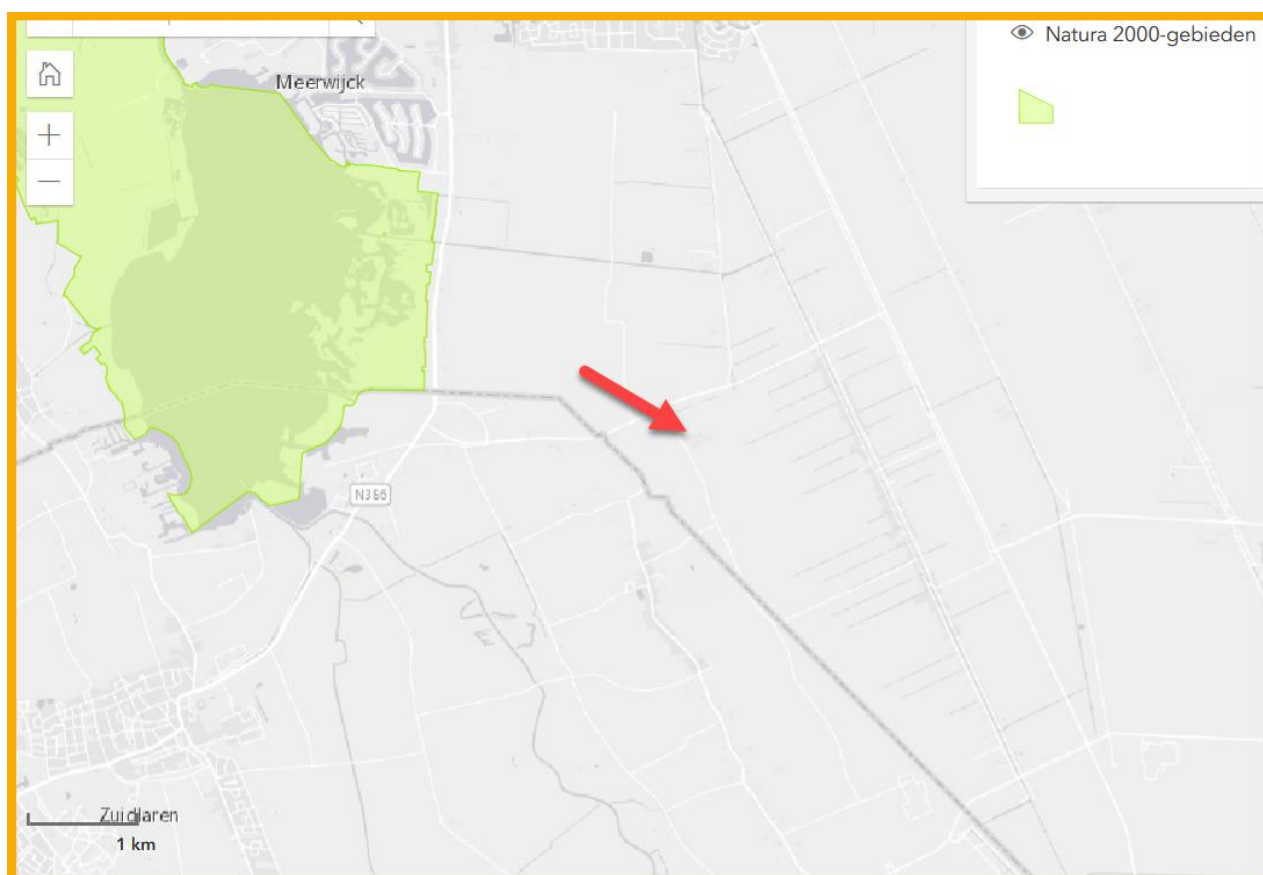
Figuur 4. Overzicht van plangebied (rode pijl) met ligging t.o.v. het NatuurNetwerk Nederland (groen). (Bron: groningen.tercera-ro.nl/MapView).

7 Wet natuurbescherming - Natura 2000 gebieden

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied niet in de directe nabijheid van het Natura 2000 gebieden. Negatieve effecten op Natura 2000 gebieden zijn derhalve met zekerheid uitgesloten.

De effecten van stikstof zijn buiten deze beoordeling gehouden. Hiervoor verzorgt Agra-Matic zelf de onderbouwing en benodigde berekeningen.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (rode pijl) ten opzichte van Natura 2000-gebied Zuidlaardermeer (groen). (Bron: www.natura2000.nl/gebieden).

8 Conclusies

8.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Als de aanbevelingen uit onderstaande tabel en hoofdstuk 5 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op beschermde soorten voorkomen worden en is er naar onze mening geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. In de tabel zijn de effecten samengevat.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag te laten bevestigen.

Tabel 5. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep versturend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1, 5,8
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.3
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.7

8.2 Conclusie NatuurNetwerk Nederland

Er zijn geen effecten op de NNN/EHS-gebieden te verwachten.

8.3 Conclusie Natura 2000-gebieden (Gebiedsbescherming)

Er zijn geen effecten op de het Natura 2000-gebied te verwachten. De effecten van stikstof zijn buiten deze beoordeling gehouden. Hiervoor verzorgt Agra-Matic zelf de onderbouwing en benodigde berekeningen.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

- Bijlsma, R.G. (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- Dietz, C. (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Janssen A.M. & Schaminée H.J. 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Lange R. (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- RVO / Ministerie van Economische Zaken, (2013). Natura 2000-gebied Bargerveen. Programmadiirectie Natura 2000 | PDN/2013-033 | 033 Bargerveen.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

9.2 Geraadpleegde websites

• www.vogelatlas.nl	[SOVON Vogelatlas]
• www.rijksoverheid.nl & www.synbiosys.alterra.nl	[natuurwetgeving / soortbescherming & gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

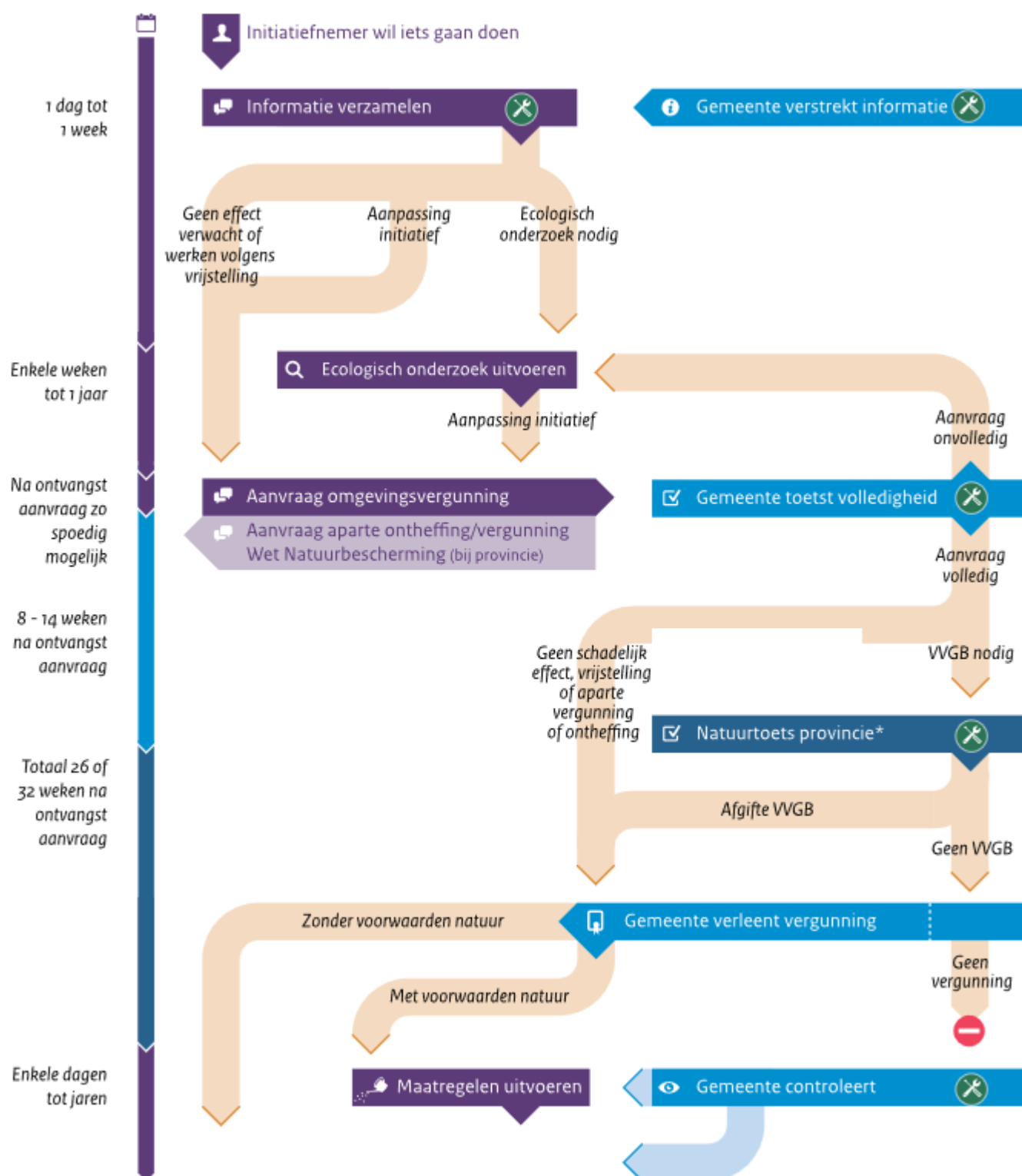
§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.

3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Nederlandse naam	Categorie	Nederlandse naam	Categorie
Blauwe reiger	5	Ruigpootuil	5
Boerenzwaluw	5	Spreeuw	5
Bonte vliegenvanger	5	Tapuit	5
Boomklever	5	Torenvalk	5
Boomkruiper	5	Zeearend	5
Bosuil	5	Zwarte kraai	5
Brilduiker	5	Zwarte mees	5
Draaihals	5	Zwarte roodstaart	5
Eidereend	5	Zwarte specht	5
Ekster	5	Huismus	2
Gekraagde roodstaart	5	Kerkuil	3
Glanskop	5	Oehoe	3
Grauwe vliegenvanger	5	Ooievaar	3
Groene specht	5	Ransuil	4
Grote bonte specht	5	Roek	2
Hop	5	Slechtvalk	3
		Sperwer	4
Huiszwaluw	5	Steenuil	1
IJsvogel	5	Wespendief	4
Kleine bonte specht	5	Zwarte wouw	4
Kleine vliegenvanger	5	Boomvalk	4
Koolmees	5	Buizerd	4
Kortsnavelboomkruiper	5	Gierzwaluw	2
Oeverzwaluw	5	Grote gele kwikstaart	3
Pimpelmees	5	Havik	4
Raaf	5		

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF (1-1-2014 tot 3-3-2020)

Wnb - Vogelrichtlijn

Appelvink	Heggenmus	Roodborst
Bergeend	Holenduif	Roodborsttapuit
Blauwborst	Houtduif	Scholekster
Boerenzwaluw	Huismus	Sperwer
Bonte Vliegenvanger	Huiszwaluw	Spotvogel
Boomkruiper	Kievit	Spreeuw
Boompieper	Kleine Karekiet	Tjiftjaf
Bosrietzanger	Kleine Plevier	Torenvalk
Braamsluiper	Kneu	Tuinfluit
Bruine Kiekendief	Knobbelzwaan	Tureluur
Fazant	Koekoek	Turkse Tortel
Fitis	Kolgans	Veldleeuwerik
Geelgors	Koolmees	Vink
Gekraagde Roodstaart	Krakeend	Vurgoudhaan
Gele Kwikstaart	Kuifeend	Watersnip
Gierzwaluw	Kwartel	Wilde Eend
Grasmus	Meerkoet	Winterkoning
Graspieper	Merel	Witte Kwikstaart
Grauwe Vliegenvanger	Patrijs	Wulp
Groene Specht	Pimpelmees	Zanglijster
Groenling	Putter	Zwarte Kraai
Grote Bonte Specht	Ransuil	Zwarte Roodstaart
Grote Lijster	Rietgors	Zwartkop
Grutto	Rietzanger	

Wnb - Habitatrichtlijn

Bever	Gewone dwergvleermuis	Ruige dwergvleermuis
-------	-----------------------	----------------------

Wnb - andere soorten

Aardmuis	Hermelijn	Steenmarter
Bosmuis	Huisspitsmuis	Veldmuis
Bruine kikker	Kleine watersalamander	Vos
Dwergspitsmuis	Konijn	Wezel
Egel	Ree	
Haas	Rosse woelmuis	

(Vogels: betreft alle soorten met een broedindicatie)

BIJLAGE 5 POV Groningen

Verordening van Provinciale Staten van de provincie Groningen houdende regels ter bescherming van de natuur Verordening natuurbescherming provincie Groningen

Gedeputeerde Staten van Groningen maken bekend dat Provinciale Staten in hun vergadering van 14 december 2016, nr. 3.b.2, afdeling LGW, zaaknummer 652914, hebben vastgesteld de Verordening natuurbescherming provincie Groningen.

POV Groningen Bijlage II, behorende bij artikel 3.3 en 3.4	
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>

BIJLAGE 6 Adviezen natuurinclusief bouwen

Vanwege het feit dat het hier gaat om een intensieve pluimveehouderij, waarbij elk contact met wilde dieren voorkomen dient te worden wordt geadviseerd om geen extra natuurmaatregelen aan te brengen aan of in de nieuw te bouwen stal.

Wel zijn er kansen voor huismussen en vleermuizen bij de bestaande woning en de laanbeplanting. Gedacht kan worden aan vleermuiskasten, huismussenkasten of een torenvalkenkast op paal.

Huismussenkast (Bron: <http://www.birdsnetherlands.nl>), Plaatsing heeft alleen zin als er ook struiken in de directe omgeving staan.

Vleermuiskast voor tegen boom of gevel (Bron: <https://www.tuinadvies.nl>)

Torenvalkkast (Bron: <http://www.vivarapro.nl/RK-TO-01-Nestkast-Torenvalk>)

BIJLAGE 7 Overzicht waargenomen vogelsoorten

Vogelsoorten			
Aalscholver	Graspieper	Kraanvogel	Stormmeeuw
Aalscholver (sinensis)	Grauwe Gans	Krakeend	Tafeleend
Appelvink	Grauwe Vliegenvanger	Kramsvogel	Taiga-/Toendrarietgans
Beflijster	Groene Specht	Kruisbek	Tapuit
Bergeend	Groenling	Kuifeend	Tjiftjaf
Blauwborst	Groenpootruiter	Kwartel	Toendrarietgans
Blauwe Kiekendief	Grote Barmsijs	Lepelaar	Torenavalk
Blauwe Reiger	Grote Bonte Specht	Matkop	Tuinfluiter
Boerenzwaluw	Grote Canadese gans	Meerkoet	Tureluur
Bontbekplevier	Grote Gele Kwikstaart	Merel	Turkse Tortel
Bonte Strandloper	Grote Lijster	Muskuseend	Veldleeuwerik
Bonte Vliegenvanger	Grote Mantelmeeuw	Nijlgans	Vink
Boomklever	Grote Zaagbek	Nonnetje	Visarend
Boomkruiper	Grote Zilverreiger	Oeverloper	Visdief
Boompieper	Grutto	Oeverzwaluw	Vuurgoudhaan
Boomvalk	Havik	Ooievaar	Waterhoen
Bosrietzanger	Heggenmus	Paapje	Waterpieper
Bosruiter	Holenduif	Patrijs	Waterral
Bosuil	Houtduif	Pijlstaart	Watersnip
Braamsluiper	Houtsnip	Pimpelmees	Wespendief
Brandgans	Huismus	Purperreiger	Wilde Eend
Brilduiker	Huiszwaluw	Putter	Wilde Zwaan
Bruine Kiekendief	IJsvogel	Ransuil	Winterkoning
Buizerd	Kauw	Regenwulp	Wintertaling
Dodaars	Keep	Reuzenster	Witgat
Draaihals	Kemphaan	Rietgors	Witkopstaartmees
Dwerggans	Kerkuil	Rietzanger	Witte Kwikstaart
Dwergmeeuw	Kievit	Ringmus	Witwangster
Ekster	Kleine Barmsijs	Roek	Wulp
Fazant	Kleine Karekiet	Roodborst	Zanglijster
Fitis	Kleine Mantelmeeuw	Roodborsttapuit	Zeearend
Fuut	Kleine Plevier	Scholekster	Zilvermeeuw
Gaai	Kleine Rietgans	Sijs	Zomertaling
Geelgors	Kleine Zilverreiger	Slangenarend	Zwarte Kraai
Geelpootmeeuw	Kleine Zwaan	Slechtvalk	Zwarte Mees
Gekraagde Roodstaart	Kluut	Slobeend	Zwarte Roodstaart
Gele Kwikstaart	Kneu	Smient	Zwarte Ruiter
Geoorde Fuut	Knobbelzwaan	Soepeend	Zwarte Stern
Gierzwaluw	Koekoek	Soepgans	Zwarte Zwaan
Goudhaan	Kokmeeuw	Sperwer	Zwartkop
Goudplevier	Kolgans	Spotvogel	Zwartkopmeeuw
Goudvink	Koolmees	Spreeuw	
Grasmus	Koperwiek	Staartmees	170 soorten

Jufferenwal 30
Postbus 432
8000 AK Zwolle

t 088 236 82 36
e info@rombou.nl
i www.rombou.nl

